No. ३९४ / घ

Title नानार्थ रत्नमाला

Author निरुपमदण्डादिनाथः

Extent ५४ पत्र Age

Subject कोश

नानार्थरत्नमाला

३५४

रतनमालाकोस

१३३४

नं. ३५५६

नानार्थरत्नमाला

पत्र ५४

[illegible]

कर्ता

[illegible]

१०ल॰ श्रीगणेशायनमः यत्पादांबुरुहद्वंद्वछायादेवचूडामणीयति। यस्यज्ञानादयोनंताः सदेवश्रेयसेस्तुनः अस्तिश्रीमान्निरुपमदंडनाथःप्र
१ चंडधीः सद्वृत्तोवृत्तंदंडेशमुक्तामणियुग्म। द्वितीयमंतःकरणंराज्ञांद्विरदस्यय: राजकार्यप्रजारक्षाद्वयधत्तेकुलव्रतं भारद्वारिहाधीशो
भुवः कूर्मादिद्वंद्वं तुहोकुशाग्रसूक्ष्मयायस्तु विन्यस्यमोदते विविधग्रंथसंदर्भविमर्दविमलाकृतौ॥ यस्यचेतः सारस्वत्याविलासमुकुरा
यतेतिसत्रादधानश्चतुरः पंचषट्चाययोचितांप्रयुंजानोनयेरधिंसप्तांशेयोजिगीषतिसोयमग्रजामिनानार्थरत्नमालांगुणोज्वलां श्रीमा
न्निरुपमदंडेशोनात्यल्पांनातिविस्तरां कांडैश्चतुर्भिरेकद्वित्रिचतुर्वर्णावर्णितैः संकीर्णाव्ययकांडाभ्यामितिषड्भिरनुक्रमात् कथ्यंतेकेपि
नानार्थाश्चावान्तरांतराध्वना अत्रीह लिंगनिर्लिंगभेदाद्वेधाभवंतिद्वि सलिंगाः सप्तधावृत्त्यास्त्रियांपुंसिनपुंसिनपुंसके स्त्रीपुं
सयोःक्लीबपुंसोस्त्रीनीनपुंसकयोस्त्रिषु शब्दान्पुंसस्त्रियःक्लीबांस्तानानालिंगानत्रिलिंगकान् प्रायः क्रमात्प्रवक्ष्यामः कांतादीन्ध्य
सारक्रमात रूपभेदात्साहचर्याल्लोकेटात्याबाविभावयेत् लिंगान्यप्यादित्वतेवापयर्वेणनान्वपि त्रिषितेत्रिषुलिंगेषुज्ञेयद्वंद्वंद्वयो ना॰ १

रिति लिंगांतरनिषेधौत्रशेषलिंगविधायकः अकारोब्रह्मविष्णीशकमठ्यंकणेरणो गौरवेतंपुरोहेतौ भूषणोध्वावुमेमयोः आकारा
ल्मि घटेभावेपरितापेपितामहे इकारः कामरत्नार्थिष्यतोषेगुहायेपोः ईकारोङ्कस्यंतेनिशाकारेस्मरे उकारोज्वरेलेलस्याणा
केन्यमलकेस्मरे रचनायांशङ्कशापेवाणेफणिनिकेदरो उकारस्त्रियेनेत्रेहरमौलौ होहरौ ऊकारः पुरुषेचंद्रेराजपुत्रेगलेश्मुचौ मांके
णौयमयोः पूर्वोकुंभेवणिजिरसके ऋकारः केजरेशैलेधीभेदेदेवमातरिमावेदेवेरिपोनघोसुरापांविवोदिवि ॠकारश्चिकुरेसर्पदक्षा
विगतस्पयदि हिमयमस्मदिति स्वर्गधनभूषावुजावुषु ऌकारोदंतिनदितेकुलीककपिंदनयोः स्वर्गादित्योलिभ्रिगात्रेगतनस्मरि र
समि ॡकारः कूकलासेंद्रमेसौदिमकोरमुरा लीलागतौलोचनाभ्यिनागमातरिमातरि एकारस्तेजसिजलताक्षोदम्भोदरेहरौ वो
म्नेकाटशांसत्यापांहिंसादोमणिकुटिमे ऐकारोदिश्नावेहरोद्विशिखरेत्वचि ओकारःपद्मकुघांवुश्रीदमेघेदृयोनिषुशंकेजवेवि
रिचौस्मादौकारः त्वंविकामुते विभ्रुष्यंगेदृकलयोरनंतेसिद्धपुष्पके अशब्दोवक्रकाकेयशीरोर्धे जलिनिपोगयोः समस्तांत

ए॰ला॰ मानेचपरज्योतिषचस्मृत अशिशस्वापोसितहूमेत्रेमयाद्हेकारथ्यावेतिा चक्रेकुटमूर्ध्नीदुर्विवेत्रस्तेशविलुषु कोब्रह्मात्मकोनिल्याग्निचित्र
२ र्धीयमकेकिषु विक्षावादनशब्देधौशितवर्गोवसोधुनौ १ कंशिरोवसुखेल्कीवेतत्रैवचकमव्ययं किंप्रश्नाक्षेपकुत्सासुचितकेंचत्रि
लिंगकः किमव्ययंचकुत्सायांचिकुत्यप्रश्नयोरपि॰ क्रुस्त्रीतुविकुयाल्लेपेकुत्सायांवारणोव्ययाखः पुमान्नगरूडेखङ्गखगेशांतरसेकुणौ
खमिंद्रियसुखव्योमनसत्त्रसेत्रयद्दुगोकृपाफलकयोः शून्यविंदौसंवेशाभ्रयोः गंगीतगाचगाथायांनागंधर्वंगणेशयोः गौर्नाकेवृ
षभेचंद्रेवाग्भूदिग्धेनुषुस्त्रियोहूयोस्त्रःरश्मिदृग्बाणास्वर्गवज्जांबुलोमसु मेघेनिदाघेकिंकिण्यांघरायांघट्टनेचघः घवाधामृतयोर्घा
मूर्बातोघोरेघुघिस्त्रिषु ङः॰ ल्कीवमेजनेन्मातुभैरवेविषयेजने ब्रह्मकृष्णसरेचौरेचकोरेचंद्रमस्यपि चास्त्रीशोणितेपुचेल्कीवेविमले
त्रिषुछेलिप्साछादनाङ्कषुधक्लीवेसवेसवर्तोपुमान त्रिघयोनिर्मलेनिर्मलेनिर्मलिनेभेदकपिच जोजवेविजयेमेरोशब्देजेतरिमंत्सरो ता
स्त्रियाद्देववादिन्यापोभिसारवेल्नयो॰ नंक्रटीमूषगोपत्त्यानेजस्त्रंजनिजन्मनि जीकीर्त्योसवंरजून्नाजये व्योमपिशाचयोः जूस्त्रीवाएपा पाम॰ २

जशब्दस्तु पुमान्धातरि हंसके पतये ऽप्यमरे न हे चौरे ऽमजारिल्लेमरे जोव्यूह विषयेगवेल्लेपे मूर्ध्नि रवर ध्वनौ त्रिमूत्तो ऽमूछ स्त्रपेल्कीवे तुम
भयघयोः ज्ञमाज्ञे त्रिषु ना चन्द्र सूना वात्मत्रिनिवेधासि टः पुमान्कोरे टधूमेन तापयकेकि राणाध्वनौ कपाटावर्त्त यो मूत्रे ना भूव्याव त्योक्ता टात्रि
यां शंकरे वृद्धध्वाने टस्त्री वैचंद्रमंडले स्तंभने साहसे चापस्त्रिषु मूर्न्येशरे टहेठेऽ पुमान् विषयेशं भौहासे त्रासे सपेध्वनौ शंकारवध्व
नौरौद्रं मेवाड्ना वारस्तु डास्त्रियां ड क्लीवे समरे दुर्गायं पेयऽमरस्तु गेपिच्च आलोले न च त्रिषु तुटशब्दो गायनजडे। ढः पिस्याचे भये काले रा
गेयांप्रेध्वनेचना ठकायांतु स्त्रियां क्लीवे ज्ञाने तुण्यमुखेपि ठ त्रिषयं निपुणाग्रमू ठमो ऽप्य सव्यापसव्ययोः याशब्दस्तु पुमान् जारे भैरवे के
कणध्वानैगागार आरजनीशो प्याधेनुनामा ऽऽकूपा सुचा गं मरोज्ञमरल्ले ज्ञाने त्रिषु निस्तु षवस्तु नितशब्दः पुंसि मेभोगनिश्चये कोयपु
छयोः धातुवारविधौवां द्रवकरुणायातु तत्स्त्रियां तथब्दः प्रकृतार्थो ऽको त्रिषु रेतौत रव्ययं नेत्राब्दः क्रीडने नु स्यानक्रीडने त्वाभि पेय
वत नटूपिपासे हपो ऽस्त्रिस्यात कंथ्यंपुस्युर्मिगिरी द्रुष्टस्त्रीलिंगो यं तरंगिषयं क्लीवेभय निवारणो वाच्यलिंगस्तु थवल्लेश पामे पृथुलेपि

१·लं० च द्रः पुंसि रातरि छिद्रे दरा स्त्रियां सांतिरा नयोः रल्कीवेपा नेवैराग्यकलत्रेषु वल्लीकने मेघलिंग त्वयं मके गृहां तद्रावके शुचौ दर्शा।
३ नितानेनेत्रेषु द्रक्त स्त्री द्रष्टीरिति त्रिषु श्वधः पुंसि द्रध्वनो ध्यो नेश्रीदे धन्वे तौ ए घटे धवे श्मनिवनेधा न्ये वृद्धौ स्त्री धाच विम्बधीः धूर्ता
ध्रुपे स्त्री नु कंपे वितेता पुगाश्रयोः द्वैरेवेनः पुमान्नात्त्री नाभौ नन्ता न वा घयोः वध्यमूस्नापरिक्लिष्टभिन्न स्यूतेषु नत्त्रिषु तुशाद्वक्त
३ क्लितो स्त्री स्याच्चैत्रो स्त्री तरुणि कालयोः यः पुमान्यवने शैले मकाशे कोल्कमेसणे शुभलल थपे क्लीवे देहप्रियाः पातृपानयोः स्त्री ल
गेत्यं वृधारायासुधारायां मेमनोचषा पत्त्रिपात्रे मसपने पुस्त्री पुरा शरीरयोः पूरणे चाप्यपुंशब्दः पुरुषे परमात्मनि फोकं कनिल
आस्वादे फूत्को रवा रगोरणे फास्त्रियां निष्ठा क्रो च कलाकेका कुटी पुचा अप्यस्फोरपेरापरो स्मा चपक शब्दो वाच्यलिंग कवाः कुंभे
वरुणाविदो विकल्पेष्वगुणे मदे विभूतिकारे कलदेयस्मिगर्भो चयवणि वा स्त्रीयां कादलीवल्ली स्वरवल्लास्वमलत्रिषु भः शंभो स्वमरे भा। गम
षशुल्के मोजल्लदे पुमान भामुथ्वलं कोंतारीमो स्त्री पाभाः किरणे घृते नः क्लीवे तु गगने राशौ तायापु लुचकयोः भी स्त्री भी त्यारके गो पुंसि ३

स्यानभूम्योस्क्षमभूस्त्रियां मः शमौधातारींद्रु च चंद्रेमा सेचमाः पुमान मास्त्रीमानेमृतौ वेलामेधाश्रीमधमा तत्सु माव्ययं प्रतिषेधे च जने तु स्या
त्रपुंसकेमुः पुंसिवधनेपिगपिंलाभिधवर्णयोः पत्त्यागे निलये वायोत्रमेधातरिमातरि पास्त्र्यांयामभजयोः शोभानस्मोक्षनिर्मितो य
छद्वः सर्वेनामाख्यस्त्रिषुदेतौ पदव्यय स्वास्त्रीस्वातौ मृकोपने ज्यामा चामात्रभूमिषु धुनोरिष्वनन्दिवन्हौ च सव्योंन्निघोदिवो
स्त्रियो रः पुमान्याचकेकामेसपेव ज्ञेशंवोषितो रास्त्रियां दामशालायामात्मंषा यागतावापि रंक्तौवेदधिरेमूर्धिं भ्यानव्योमां ड्क्ता
सिषु चक्रेभये त्रात्रिषु त्रुविरमे न्यागतासणयोः रक्तहृयोर्ध्वने स्वर्णौरिशब्दस्कस्त्वेवसये स्त्रीरुग्जलेछयोः कांताऊर्णौपुद्रुमये
ध्वेनौ स्त्रीकामिनीवृश्चिकयो स्त्रीस्वर्णौकामरूपिणि श्रीवेषरचनाशोभासपत्सरलपाविषु वाणिलस्त्रीलवंगपुत्रिषविल्वप्य
पत्रिषुत्तरायामापूराणस्त्रीसट्घोमागगतौस्त्रिया लवंशस्तेत्रिघातानेस्त्रीनेंद्रेलवर्णौतुल वः पुमान्सांत्वनेवायोसंयमेवरुणोस्म
रे विश्वसृष्टिव्योम्निवातेपरमात्मनिपश्चिमि वैश्यजनेपुसिंषविद्धमात्तुसिंहृयोस्त्रियां सोस्त्रीधनेपुमान्तातौत्रिघात्मीयेस्वमा

१·ल· त्वनि स्वाप्ययं च त्रिदिवे त्विहूतिज्वालयोस्त्रियां वल्लोलवंगवल्केत्वहारोयापयोस्त्रियां शोवल्मीकशिवेकूर्मेमूपशिर्कीतौ शक्रायु
४ षे स्वर्गे शः परोक्षे त्रिलिंगकः शमव्यपचे मो व्याघ्रे शिः शंभो शिवशातयोः शीर्वाणा हिंसा स्वायपुष्पः स्वर्गे विषुपे च ना पास्त्रीरमाष
पल्लीविगर्भे मो सवमानयोः मषणो च त्रिलिंगस्तपरो सश्लेष्मयोरयं स्वधपुंस्पुमासुतेवायोदेहकांतानुमास्त्रियो मंल्लीवेसंरन
पमे ध्यानत्तानेनिवारणे मन्मस्त्वेविदुषिश्रेष्ठे साधो भवति च त्रिषु मंल्लोवमस्समुशदः मेरोगभेमोचने मशाद्ः मर्वेमस्त्रीस्मा
स्मे च के त्वभीधेयपत हशंकोरा द्हमेरणो रोमांचावाजिषु गर्वेप्रचेतमित्सीनुद्धाम्पागगतिविणयो हंल्लीवमस्त्रमुखयोः छ्हागितमाणि
गोचिषि परव्रह्मामंत्राणयोस्त्रिषुनूमत्रहासयोः मः मरोधविशेषे च स्मेमरुः स्वपयोघनाः सास्त्री समापानिद्रायां सल्लीवेसे
त्रासयोः अमाचुर्यात्ययोगस्पलिंगकचिद्पेप्सितः १०० अर्कोमर्षानिस्पटिकेज्येष्मातरिभास्करे मृदेहंकपारयोचाधमकौ
मनमिमाफते १ कांसोहाकमंमेरेषुतर्के कंकंस्तरपणो घटमेरेमितास्वैयोरंके रूपाणमल्लयोः अर्कोनाटकविष्टदसंख्या गम०
४

यांपुंसिभूषणे समीपसरूपके स्यान्नेमतावुत्संगचिन्हयोः वंकः पर्याणभागे च वक्रस्त्वेचाप्यंटंकौतौ वेगतानित्रेजंघायामसिकोशे
श्मराहतो तालांतरेतुटंकस्याकंकेकल्पसमपासितो: न्येकूलस्यापिपिष्येमीनेपुंसोमृगे शंकुः पाशिराजालेयादोभेदेस्त्रिस
स्यापः स्यात्कीलेभेदनेश्वरकेः शंकाविरकयोः कारकंकौपिकोनाकुर्वल्मीकेपर्वतेमुनौ पाकोजराप्तिनिष्पत्त्यामर्भकेपच
नेपिच जनविश्वपयोर्लोकाः श्लोकः पद्येयशस्यपि शृंगालुकोशयोः शूकोनाकः स्याग्गीतरितयोः चक्रवाकवकेकोकः शंको
गोमयदेशयोः मुष्कोऽकोशमोसेंद्रा शकाचासवितर्कयोः लेकारसःपुरीशारवाशिखिनीकुलटासु च अकेतुः हदितिल्कोशप्या
कुसीमदिराश्मो शकलेवल्कलेपिस्याद्वल्कमितिद्वयं रतिभेदेमुकचूरशोकेभेवल्कलान्तरे त्रिषुव्वर्षोऽयघबुस्पथुत्रिकं दस
धोत्रये त्रिकस्त्वपार्श्वमेघेचनेमोकूपस्यचत्रिका पुष्पभेदेवकेरसपसिपक्षाधिपावकाः कीरिदशाननामात्यशीणाकेव्यास
नेदने मुकमुकेतु शरीषकुसुमग्रन्थिपर्यायाः त्रिषुत्स्याचातकेपुंसि स्तोकोराकल्कपूषणे एकान्तचरजोनार्यापूर्णा चन्द्रतिथ्यवि

१·त्ल· पि शाकः शक्तौ द्रुमभेदे भूपद्वीपविशेषयोः अपक्वः स्त्री हरितकेयं कोस्त्री कर्दमेनसोः द्वयोः किष्कुर्वितस्तौ ना हस्तेनिष्कः स्तुनस्त्रि
५ यां हेम्न्युरोभूषेपाकेर्षे स्याष्ट स्वर्णे शतेपले दीनारेचाथ कल्कोस्त्री शमविड्द्विष्टपाप्मसु छेकोमितः नीषु गृहासकपशसि मृगेषु
ना पथिकेमागरास्सिभ्यो जामाता श्वशुरायच राज्ञेचास्वादिविक्रेत्राप्रदेयेशुल्कमस्त्रियां त्रिषुवाशोदितं यामेकाणकसुगमा
न्यकेवला: २० कांताशिखिकेतुग्रहेमयूरकुक्कुटेद्रुमेपाविश्वषकपोराखुः शास्त्रीपाटपवेदयोः पुच्छपेनेशराग्रेचरेखातुश्रे
णिरेखयोः वन्हामेवापर्णत्नेवाजिगतारखानुत्वतेने गतिभेदेच शाखातुपाटपस्मातरभुजे निकटेपाटयांगेचमत्स्यभेदेष्वट
सामपि शिखाशिखाकेकिसैन्यावालाशाखाग्नेमौलिषु मुखेपधानेमारभेवक्त्रोनिः सारोपिचु उपायेहारितांस्त्रयमुखाव
गांवुशमेषु वरुणास्यनगयोस्मुखेवद्रव्यत्वयेत्रिषुणात्रोलिपौचलेरवाहत्रीपुस्यपलदेवयोः नखस्त्रीनखरेतातुषडेकोलदले शाम॰
त्व न्यूखेमनोज्ञेन्यलिंगः सामषट्कुवेणोपुना मरवात्रिषुसहायप्रेमित्रे शावः सुहृद्धानिधौ नलाटास्थ्यन्यास्त्रियांतुमरव्याव ५

लयकंबुषु ॥ गान्ताः ॥ अगो नगश्च भुजगे भानौ नौ भूरुहि भूधरे । खगः सूर्यपक्षीषुग्रहगीर्वाणवायुषु । असिगण्डकयोः खड्गो भूमन्दे शो
मृगलिङ्गः भृगुर्दैत्यगुरौ रामौ जमदग्नियेमयापत्ययोः । भागो भाग्ये रूपकार्द्धे चतुर्थांशैकदेशयोः । रागोऽनुरागे मात्सर्ये लाक्षादौ रक्तिम
त्विषोः गांधारादौ रंजने च पूगस्तु क्रमुके गणे । भोगस्तु भोजने वित्ते निर्वेशे पालने सुखे । वनितादिभृतौ राज्ये सर्पस्य फणादेहजेने च
हयोः । योगः संनहने ध्याने युक्तौ संगत्युपाययोः । प्रयोगभेषजेविष्कंभादौ वित्तेव्द्यातिनि । मार्गो मासे मृगमदेऽन्वेषणे पथि सौम्य
के । सर्गो निश्चयनिर्मोक्षस्वभावाध्यायसृष्टिषु । उत्साहत्यागयोः स्थाथ त्यागो वर्जनदानयोः । वेगः प्रवाहकिंपाकजवा स्वर्गमेरावि
च । शृंगी विषायां मीने च वृषभाख्यौषधे च सा । शृंगं विषाणे प्राधान्ये सानौ क्रीडांबुयंत्रके । पर्वताग्रे च शार्ङ्गं तु चापः केशवचाप
योः । लिंगं स्यात्साध्यगमके शेपश्चिन्हे शमस्त्रिषु । भर्गस्तीचेत आलोकौ चागसी मन्तुकिल्बिषे । भगश्रीधर्मवैराग्ययत्नैश्वर्यार्कयु
क्तिषु इच्छावीर्यैश्वर्यतपः कीर्तिमाहात्म्यज्ञानकांतिषु । योनौ तु स्यात्तु भगं क्लीबे युगं हस्तचतुष्टये । युगले चक्रतादौ च रथ्याद्यंगे तु नायु

र॰ल॰ गः दुर्गोगोप्योनालिकायांदुर्गवुरस्केवुरे शैलादिदुर्गमस्थानेत्रिवुस्नेषदुरासदे मृगः पशौकुरंगेचगजभेदेशपांकभे पाचनेमृगया
१ पांचमृगीतुवनितांतरे नागः सर्पराजेभेषपुंनागेनागकेसरे देहानवापुभेदेचमुस्तकेनाग्दंतकेयादेश्रेष्ठेप्यथोनागंसीसेरतां
तरे अपिखड्गमगेखड्गभग खड्गेपराजये तारंगेरोगभेदेचभंगानुशाणसजमोभंगीप्रकारेतुगस्ताशैल्पपुंनागयोः पुमान् त्रिपूत्र
६ तेथ्यंगोनाभेकेहीनांगकेत्रिषु अंगगात्रांतिकोपायप्रतीकेषवधानके देशभेदेतुपुंसिस्यादंगेत्याप्रमत्राणोव्ययं वंगोतुदेशवं
ताकोवंगसीसकुरंगयोः भृंगस्तुबलिनिधूम्याटषिट्भृंगतुकुंतले रंगंत्रपुणिरंगोनारागनृत्तस्थलेरणे १८ गांताः ओधःप्रवा
होदंतेनृत्यंपरंपरा अर्घ्यः पूजाविधौमूल्येदुःखेनव्यसनेषवध इच्छाप्रशमयोः श्लाघाभेप्रमघाभेषजेमघः मोघात्रीपाठलायां
तुत्रिषुनिष्फलदीनयोः अगुरुसिप्रतिः साग्मनोज्ञेषुलघुस्त्रिषु घांताः कौंचोद्वीपेखगेशैलपिचुः स्थूलेमुग्धांतरे कुलोरोगेपि गम॰
कोचस्तुपिकोप्रहृदरग्रजोः अचोमुजाप्रतिमयोश्चर्चास्यात्रचर्चितयोः रुचिस्तुकीरणोकांताविभिषंगाभिलाषयोः सूचिः सू ६

रतभेदे भिनये सावनसाधने वीचिः कुंतलवक्रोक्त्वेस्तलेपस्तितरंगयोः कांचीपुरीमोरवयोनीचः खर्वेवधमेत्रिषु कचांसिज्जाला विह्ला
मः शोचिः शुद्धश्रृगश्रृषुः करल्यांशाल्यलोमोचापुंस्ययंशिगुत्रुणिनिम्रुद्दे तुपहस्तेत्रिषु स्त्रीत्रोटौचचोरोरंडेनाकूर्चस्त्वस्त्रियां
क्रुशे श्मश्रुकैतवपीठेषुभ्रुवोर्मध्येविकच्छने कचः शुष्कव्रणेबंधकेशोस्त्रनोरहस्पतौ कचाकरिणीमर्चिस्तूक्तेन पुमान्ज्वालो
चिषोः चाताः कच्छेगुह्यातरप्रांतेपार्श्वेनूपस्थलेततटे गुच्छस्त्कस्तवकेस्तवे हारभेदकलापयोः पिच्छा शाल्मलिनिर्यासमंडे श्मच
रणामये पिच्छावगच्छदे वहेलच्छटः विनपुंसके शून्येत्रिषुयपुच्छोस्त्रीषश्वाभुगेपिवालधौ त्रिषच्छोविमलानातुमुच्छुके स्फ
टिकेप्ययं २ छांता मासोत्साहवल्लेषूज्योव्याजशाव्यापदेशयोः कुंजाद्नरकांगाराब्रजागोष्ठाध्विसंचयाः राजन्नृपेलत्ताभे
देपत्तौसत्रिपंचेद्रयोः वत्तीरवगशाखेषुवाल्त्रपक्षेजौवस्वने प्रजासंतानजमयोः स्यात्तत्तारोगभंगयोः राजिस्त्कपंक्तौगेलेखया
माजिर्युद्धे समसस्तो खर्जूः कीटविशेषस्यात्कंड्वां खर्जूरिकाद्रुमेः गुंजाकलध्वनौका कविदीवापावविशेषयोः वीजरतासि

र०ल०
७

तत्वेत्रेहेतावेकुरकारणो ओजः शब्दगुणोह्यानेवलेगर्वेप्रकाशयोः तजोवलेप्रतापेन्नेत्विषिरेतस्यथारेजः गुणोरेणावार्त्तेवेचहि

जेविभेरटेखेग द्विजाभागीरगड्कयोः खजोनास्वेदपुत्रयोः नपुसकेशोणितेचवाहोपाणोभूज्योह्दयोः पीयूषपद्मयोः कं

जंकेजोमूर्ध्वजेवधयोः कुजोस्त्रीरतीनांदंतेनिकुंजेकाननेह्रो गजाश्चन्यांमुराणेह्रभांडागारेतुपुंस्यपं लवणांवुजयोरज्व

लीवेशरवेतुपुंसिवा पुंस्यवनिचुल्मातिरश्मोध्वन्वतरावपि पताकाचिन्हखिह्वागमेश्पुध्वजमस्त्रियां कुज्वाश्यामुखयोनुज्व

स्त्रिषुरोगांतरेतुना अंतः शंमौविस्मृधात्रीः कामेष्ठागरघोः मुते त्रिषुत्वनादौपिजंतुवकेल्कीवेवधेपुमान हरिद्रातुल्यपो

त्रीस्यादाकुलेत्वभिधेयेवत् अथोत्वारेत्रिषववक्रेच्युमतिरहितेप्यजः मज्ञोसभूतमनहोनिजोस्त्रीयाविनाशिनौ १२ जो

ताः संमताध्वनिविशेषस्यादपिसूक्ष्मावुवर्षणे गाताः संहाम्यकेजायांयांचेतन्येप्यर्थसूचने धीः प्रज्ञाश्रीत्रिषमिहेत्रिष

ह्योतमूर्खयोः प्राहीविद्ष्यांप्राह्यातप्रज्ञावत्यांद्वयंत्रिषुह्रोताः वदोवाराञ्यग्रोधोप्रियोलुवसनेपटो त्वष्टारेदेवशिल्पाकौ

रा०ल०
७

नैटो नर्त्तके शोणकौ विटस्याल्लवणेषिड्ङ्मूषके खदिरे गिरौ चटुस्याच्चाटुजादित्साकौ तोयशृपि चन्द्रके पटः पेषणे दृष्टदृषणारिविवधे
च पुष्प्ये पीठे लेख्यविशेषे राजाघभिषेचयत्रयोग्ये पटिकायां च शष्टिः स्वभावे निर्माणे स्यात्पुष्टिर्देहे पापयोः दृष्टिः फले सम
द्वौ स्यादृष्टिः स्त्री दर्शनाक्षिषु यष्टिर्देहे हारभेदे मधुके प्यापुर्याततौ दिष्टिर्दीनमुखे नैदपरिणामेप्यपोजरा मोरव्यामूलेलय
कं चे विष्टिर्नरकपातने बलात्कारे च भद्राख्येकरणे कर्मवेतने सटा जटा केसरयोर्घोटा बदरपूगयोः कोटिः प्रकर्षे चापाग्रे
संख्यापक्षान्तराशिषु त्रुटिः स्यात्संशये लेशेवेमसूक्ष्मेलाकालमालयोः त्रोटिश्चञ्चाकलेच वोधकालेलवेत्रुटिः रेवटि द्वौ स्यादिन
वाणी चामयनोत्कटा परिलेलारम्भायामपि लास्याप्रमादने पाणेगेष्टिरेवा चार्धास्त्विष्टिः सृष्ट्यां स्यादयस्त्रियां व्युष्टप्रभातदिवसफा
लयपर्युषितेष्वपि रिष्टं स्यादशुभे सेमनाशनिस्त्रिंशयोरप्यसु कूटो स्त्रीगिरिशृङ्गे यन्त्रे राशावयोघने व्याजः अनृते मायायाम
पिशीरगो निश्चलयापि च खेटः कफकुत्सितग्रामेधाग्गुडविकारे च शोणं पांशुशेकालिंगगजगण्डशपरवे शवे च कारटः कटुस्तिक्त

२·ल· ऽसिस्सारासनानहीतित्रिषु सुगंधेमत्सराकार्यो यतीसोपिच त्रिपुंकिटस्त्रिटुकोरोदितायोंदूषणोचवनपुंसके घटः कुंभेसमाधोचा
८ घटागुगजसंहतो घटनायांचगोष्ठ्यांचकुटकोघटेवेश्मनोः कुटीतुस्त्रीकुंभेदास्यामल्पवेश्मनिचापिसा अरत्नस्वघलकेपूराम्
शेश्युंध्यप्यपत्रिषु अंटलंत्रेषकेशिल्पीकर्षणोकोविदनुना एकवारप्रसूतागौरंशिल्पीसूकोनुना रिष्टेदैवपरिमाणानेदषुस
8 मयेतुना अथ्यत्रिषुपटुस्तीसोनीरोगेनिपुणोपिच तटोतोरिमृगोसूष्टास्त्यक्तोनिश्चितनिर्मिताः इष्टमासंसितेदत्तेहुतपूजितयोर
पि सिष्टेस्नानसयष्टवाचोव्यक्तेमपुक्तयोः स्फुटः १९ कंठोवाचकशब्देस्यात्सत्रिधानेगलेध्वनौ निष्ठातुनाशेनिष्पत्तौवतेनाम्य
पमानयोः एष्टेचरममात्रेचवृषभस्थारमेवतत् ज्येष्ठात्वलक्ष्मीनक्षत्रगृहगोधासुमासिना अपंचद्वत्तमश्रेष्ठपूर्वजेषुत्रिलिंग
कः समासश्लापयोर्गोष्ठीगोष्टंगोस्थानकेभवेत् श्रेष्ठनाधनदवयेत्रिषुकाष्ठतुदारुणि काष्ठादंव्यकालभेदेप्रकर्षेदिशास्मित्रि ना·प·
चकुसेतंतभेदश्रीतः कुमूलेगोष्ठमस्त्रियां पाठोनापठनेपाठाविद्ध्याणपामप्योषधे गरेवकुष्टमस्त्रीस्यात्परिष्टस्त्रिषुमवेवरे कुंठः ८

स्यादरष्टो हाटके रवेश्चैष्यनिशितायुधेऽर्दठान्ताः गंडस्त्वाणे कपोले लपिके वीर्ये वग्नगांतरे योगे मूषादिदृष्टभागे हयभूषणबुद्बुदप
पाये च दंडी द्वाःस्थे यमे पिंडी स्त्री गौरे तिलकल्कके चोंडोऽक कंचुलिका रणो व्याडो हिंस्रपशौ रोगे पीडा व्यथाकदणयोः शौंडो मा
ल्यापमत्तयोः नाडी नालघटीदूर्वाव्रणगंडशिरासु च इडा वागीघुनाभः ताडस्त्वायुधपत्र्यपि क्रुडा कारिकोरमघेनलिन्यां वारयोषि
ति गतभर्तृकनासत्यघटी दूर्वाव्रणगंडशिरासु च नाडीतु डामूषकपाण्यपि अंडं मुष्काणि नित्रिषु मुंडो दैत्यांतरे राहौ मूर्ध्नि त्रिषु तु
मुंडिते मतविख्यातयोः शौंडः त्रिषु पुंसि तु कुक्कुटे शौंडी जलदपंक्तौ च पिप्पलीचव्ययोरपि खंडमस्त्री मणेर्दोषे शकले इक्षुवि
कारयोः गुडास्तु हि गुलिकयोर्गुडः पिंडे स्नुषाकयोः जडः स्याद्बोधहीने हिमग्रस्तेऽपि वाच्यवत् शूकशिंब्यां जडा नीडमस्त्री स्था
नकुलाययोः क्रोडो ना स्त्रवरे क्लीबमुत्संगे वक्षसि द्वयोः क्ष्वेडा वेडः शलाकायां सिंहनादेऽपि च स्त्रियां क्ष्वेडस्तु पुंसि गरलध्वनौ र
क्तार्कपादपे वाणावसरमविक्लवरदावारिवाजिगर्वेषु स्कंधे च भूरुहां गण्ये नाले वल्ले च कांडा स्त्री चंडो दैत्यविशेषे यमदा

२-ल- मेत्रिषुतुतीव्रकोपनयोश्चंडं गोत्रं अमस्तानि मंडं मस्तौ सारापिछयोः पुंसि कुंडं पिठरे तोयाधारविशेषे च बन्दिबानै च कुंडं गोज्वारा
२ ज्ञातसमस्तकायां कमंडलुः कुंडी दंडोस्त्री दमहिंसासेनालगुडेषु सनेराज्ञां पंडं मानविशेषे व्यूहे रविपारिपार्श्वगे पंडो
9 पिंडो वपुषि निवापे गोले पृथुपिंडमयसि गर्भशाशो आजीवने गडस्तु त्रिषु कुंज्वे पुंसि हृष्टगुदेंडाताः पंरः पुरे वर्षधो
गोपतौ वंध्यपूरुषे गाटो दृढे छयोवोढा मूतेना धूर्तोरि त्रिषु गूढं रहसि गुप्ते च क्लीबे मित्रिषु तु स्पष्टेतो वाले त्रिषु दृढे क्लो
वमनुमत्यामयत्रिषु मूढो ज्ञे मूर्छिते मूठं विन्यस्ते स्मसंहतौ पृथौ दृढो बलिस्थुलगाढः सोढा मतः समाचतो ठान्ताः मौर्वी स्तर
वकोदरे तेत्वावृत्तौ इन्द्रिये पुरुषादौ सत्वादौ संध्यादौ त्यागादौ वप्रधाने केच गुणाः व्यवहारो भृतिधनयोः फलेषु च विक्रियार्हेशा
कारेः मूल्ये वराटमाने द्यूतकार्षापणोलक्ष्वपणाः व्यापारक्लितायामुत्सवपरतंत्रामुहूर्तेषु परमाराडुकालभेदे घटीचंडेशेस ग्राम-
गात्तथावसरोसैन्यभेदेसमूहे च संख्यायामप्यमगाणाः श्रोत्रे कोंतयोः कर्णः कोणो शोऽणुडेकंजे वीणादिवादनोपायवाद्यवेवो २

दैकदेशयो वेदैकैणाङ्गीकोश्मोजूर्णा श्वचिपोर्वणाः वृक्षिस्तपादवेमेषपार्ष्णेद्रिमदीर्धीनो शाणः कर्षेपिलेमाषचतुष्केकारपत्र
के प्राणोदेहान्तरानिलेजीवात्मपरमात्मनोः आयुरिंद्रियसत्वेषुप्राणानेकार्थ्यकर्मणि भ्रूणोर्भवैरञ्जेणगर्भेगर्भिण्यांश्रोत्रियद्वि।
जे रुणाभ्रमध्यागावन्त्रैतैतोमेषारिलोमसु वेणीमवादसरितामेलकेकेशबंधके देवताधेण्यधस्थूणास्तंभेचतिमायसोः वर्णोस्व
र्णेकथाकुथ्यनुतिगुणेशोविलेपेषुजातैौरुशुल्कोरोचास्सुरेतुवर्णावा कणाजीरकपिप्पल्योः कणोधान्यांशलेशयोः द्रोणः द्रुयोनी
लकुघंटके स्त्रीस्माद्रीवेविशेषेपुद्धेसमुद्रलवणापायसोः त्रिषुतिम्मेसुतेस्मारेशोणास्वालपाद्दवे नरेनौराक्रतुरागेणगेनातद्र
तित्रिषु चूर्णिगंधेस्त्रियांचूर्णोसौदेस्माणंतेरपितत पर्यार्टकेस्त्रियांराणद्वयोर्धूल्यामनुक्तेनाः धान्यभेदेत्रिषुतुल्येराशौ।
स्त्रियुधिनाध्वेनो मणिर्द्वयोरजीकंटस्तनेरात्नेप्यलिंजेरे मेहनायेचनासातुध्राणोघ्रातत्वयंत्रिषु पार्ष्णिरुन्मत्तनार्यास्त्रीनात्व
यंगुल्फयोरधः पश्चाभ्रागेसेन्युद्दहेजिस्तुक्तत्रिषुजित्वरे पार्श्वेद्वयोर्नापर्णनुपत्रेपुंसितुकिंशुके श्रोणिर्द्वयोः सजातीयाशि

२.ल. ल्यसंहतिष्वपि: द्वयोराणिरणिश्चासौ सीमन्यश्चाग्रकीलके स्थाणुः पुमान्महादेवे शंकावस्त्री स्थिरे त्रिषु श्राणायवाग्वांप
घेतु त्रिषु पूज्ये स्यात्तयोच्चौगोः बन्धौच पुंसि चतुरः स्तिमयोस्त्वेव वाच्यवत अमाजैनाग्निर्हारिकोकिलकाकश्रृङ्गतामिश्रपसकलिनी
10 लगुरोषु कृष्णः द्वयेस्त्रिषु तु पदजातदिनेत्कारणाच कृष्णापलोद्दमरिचे दृतिचकृत्सं ३२ गांताः रसादयः समकफादयस्त्वपो
भूतानि पंच स्वगुणाश्च गैरिकं शिलाविकारेन्द्रियशब्दयोलोहे स्वभावः कनकं च धातवः केतुर्ध्वजग्रहे चिन्हे किरणेन्यान चान्द्रिषु म
त्यापराधयोर्जंतुः केतुः कामकुमूलयोः क्रतुर्मन्यंतरेयत्ते हेतुर्मृत्योर्महागदे जालिप्राकारयोः सेतुर्हेतुः कारणकर्मणोः तातोनु
कंप्ये पितरेश्रीष्मादौ स्त्रेरतुर्जस्यतुगातुः पुंस्कोकिले भृंगेयंताहस्तिपसूतयोः सत्तास्यात्मार्थोद्दार्थ्यस्यतः सन्निपातसुते म
तमातेचनद्दवेतृणे वीर्यादिवंधने रतोदिकरकेकुंजेरदनेप्यत्रतौपते हस्तः करे विसमरापकोष्ठेप्युडुभृंड्योः केचात्यकलापा राम
र्थः पोतः शिशुर्वन्हित्रोपे आप्तिः प्रीपधनुः कोपोः मूर्तिकाठिण्यकोपयोः कीर्तिप्रसादेयशसि कंदमेविस्तनावपि वर्तिर्दीपदशा २०

गात्रलेपयोर्मणिरंजके व्रणो भेषजभेदे च नयनांजनयोर्युक्तिर्भक्तिः स्यात्स्नागमे वयोः शक्तिः कासूप्रभृत्यादिबले दुर्गादिदेवता
ः शुक्तिः कपालशकले दन्तो भानयनामतः मुक्तास्फोयेहत्याकृतेः शाशंखः शंखवनखोनखी कृतिश्चर्मणि भूर्जे च कर्तने कृत्तिका
कृच गुप्तिः स्याभूव्युरासेपिकारावेश्मनिरसणे सीत्ता सस्येन भोनं र्घो जानकयां लांगलाध्वनि लताकस्तूरिकाशारवादूर्वावल्ली
प्रियंगुषु पिपीलिकायां माधव्यां ज्योतिष्मत्कणनाभयोः आप्तिः संबंधलाभो हो प्राप्तिनावृद्धयां च भित्तिः कुभेदे स्याद
वकाशप्रदेशयोः वर्तने टीकाकौशिक्यां घाश्चवृत्तयः वित्तिर्विचारसम्भावज्ञानलाभेयथोरतिः रतेकामप्रियाश्री त्योसुवित्तगति
मार्गयोः जातिश्छंदो जन्मगोत्रस्वव्यादृनिकोणत्तं सामान्यं मालती चाथ स्यातिर्दीना स्नानयोः मितिर्मानेपरिछेदे स्मृतिरा
मायवार्त्तयोः कर्णोप्याकर्णने चाथ धर्मशास्त्रेपि च स्मृतिः धृतिर्योगान्तरे धैर्ये धारणे प्रीतिस्नेहस्पयोः प्रीतिर्दन्ताते रगाने नीतिः स्या
त्पापणेनये ऽ इतिः स्यादनिरृषादिषद्कुडिभवकासयो चितिश्चितारमाभेर्षिंभृतिर्भरणामूल्ययोः गतिस्तु गमने मार्गे दशावुध्या ११

१०ल० शापयोः भूतिर्भोनगस्भृंगारो जन्मसंपत्तिभस्मसु सीवनेसततोस्यूतिःकृतिः स्यूतो चरसस्याः भीतिः कंपेभयेप्रीतिः प्रेम्णियोगांत
११ रेमुदि क्षितिः सयावामसूभूषुदेति जोल्लायुधोमुषुराति स्यादेत्म्व हकिरेवेदभ्यांधारकूटायो स्थानमर्यादेपेषस्थितिः मतीटस
सूतासाध्याः त्रितालत्रिनवयुगे रुतेयथयोधरारेपिस्याद्धद्रासवबंधने ज्योतिस्ताशस्त्रिभाज्वालारकुत्राथोधराल्मसु स्रोतो
वुनिर्गमद्वारेमवादेंद्रियथयोज्जंलेरत: लुमलिलेपशुल्केखांतगद्ध रत्निरत्नयोः स्त्रियांचितिर्गतावाते मभायांधारकेतुना पत्ति
:पदातौना स्त्रीतु गतिसेना विशेषयोपतिर्भिसोपुमान्स्त्रीतु संपमश्लोकविश्रमे अंतो स्त्री निश्चयेनाशे स्वरूपेऽन्तरेतिके वा
स्करस्त्री गंदंतीमासुंगागदमूपरी अतुक्त लिंगेषुयेषुवाच्यलिंगत्वमाघतात ऐंद्वाराधा अकारादाप्रसूर्गोरीचमातरः स्त्रियो
मापकेपिधानाधत्रीरिणिरनाविधो शास्त्रापिपाशस्तेनेनातुबुद्धेखप्रातुवापकेपुमानयंस्याप्रितरिसीतावलपिशीतलो शीतेल्कीवे राम०
शैत्यगुणेसत्नुवेतथिसयोः पुमान् रुतिमंत्रिरूजोवातेलक्षीवेन्वारोगपफल्गुनोः स्त्रियामुस्तेदेवाताकेरुसदोपफल्गुनेपिचेश्चेतो ११

चलस्येल्कीवेतुरूप्येनाद्दीपवर्धयोः कृजीकृतार्थेविदुषोः सितिर्धवलनीलयोः स्वमिपोषकयोर्भर्तावक्तापडितवाग्मिनोः पूतंपवित्रे
वस्त्रादिशोधितेवह्निनीहृते पुत्तोपुत्रेथरथमृतोमतौसमतपूजितौ मितोज्ञानपरिच्छिन्नावेतायोगतर्कवुरौ यतोतुवृद्धनियतौवक्र
वेधुरयोर्नतं गतिर्द्विनम्रतिज्ञानानिस्थितोर्ध्वशिखुष्यितः अवामंन्यापयोः मामर्मास्तः स्यात्मतत्यलज्जयोः गूढमितयोगंमलिमभा
स्मितदिग्धयोः स्थापितेप्रेरितेसिसंक्लिन्नेतुहते पथ्यायोः भूक्ताः पूज्यमल्लपरूषामतेसाधाचितेपिच न्याय्येपियुक्तेरुश्रस्तंतुलुप
वर्गोपदेपिच दृष्टगंतेचज्ञातेपिधुतधूतंचकंपिते सतेप्यप्रमुखल्कीयेशास्त्रावधृतोयोरपिल्कीवेशांतेसुरवेतच्चारितेचनिशिले
हृते श्वेतेवद्धमितशर्कराणांस्त्रीनावोणकौचो ततंव्याप्तेविस्तृतेचवीनादौतुनपुंसकं क्लीबिक्लतेयुगेपिस्यात्कलपर्यासयोरपि
हृतेविलीनानावदीर्णेवगिवेषतुनहृयोः शीघ्रशीघ्रगेताचाप्यभवेदवितथेघृतं शीलोच्छस्तत्पसलिलसुशीलषतुनहृयोः लूनंत्रि
मात्रकेश्वप्पश्याक्तोतत्स्यात्रपुंसकंमतंनारकसत्वेचप्रेतोभूतांतरेतुनाभूतंन्याप्येसमेप्राप्तेयथार्थीतीतयोरपि क्लीवेत्वापपिशाचा

१.ल. दैर्भूम्यांतेजंतुसत्वयोः उत्पन्नभूतयोर्ज्ञाववेदजाज्योत्स्नो न द्वयोः पीतंपीतेहरिद्राभेगौरवर्णोतुपुंस्ययं पीतादहरिद्रायानस्त्रारक्षि
१२ तेनेतुना चीतंशांतेदुर्गंजाम्बूलीवेत्वेकुशकर्मणि सुतस्त्वभिषुतेपुत्र्यांस्तनोनात्मात्मजेनृपे प्रसूत्तरितयोः सूतसत्तुनागता
शिक्षासारथौ सत्राहिमासुतेव्याप्तशिष्योपारदर्वाहनोः नुतेमपश्चिमात्रोतुपुंसिशस्तंतुविश्रुते क्लीवेसमेप्यभकः स्यात्त
त्यक्तेतुनद्वयोः विविक्तविचारितख्यातलब्धवर्थोतुनद्वयोः वृत्तस्याद्वर्तुलातीतदृष्टधनपुंसका स्वरूपेचरितेपद्मजीवने
वृत्तेनेपिच उक्तमोक्तेनद्वयोस्त्वर्छंदोभेदेचभाषणे व्यक्तं स्पष्टेनातुवृद्धेतिक्तरसभेदवान् तिक्ताच्चीकदोदिष्पोसुगंध
रसयोस्तनारक्तानुरक्तेनील्यादिरंजितेलोहितेपिच वर्णोतुनाकुंकुमाकुसुताम्रेषुत्वेषनद्वयोः परिपक्वोपिमुक्ताः स्यात्सुक्ता
फलेस्त्रियां क्षांतंवारोत्क्षीतुपोत्थियेगवारुफलेतुना क्लीवेरतंगुह्यरत्योः क्लीवमानुदर्यांवृनोगच्छेत भक्तादीनांत्रिलिंगत्वंनि राम
पाचेत्कर्तृकर्मणोः भावेचेतक्लीवंतेवात्रसर्वतोतध्वयंविधिः ५८ गीताः अर्थः प्रकारेविषयेव्यवहारेप्रयोजने अभिधेयेच १२

नेशास्त्रेवस्तके हेतुनिवृतिषु गजपृष्ठास्तीर्णावरस्ये वेणपांकुशेकुथः रथोरेद्दपिसार्थस्तुवणिक्संघेच संद्दतौ मंथोमान्हे वमंथानौ
ग्रंथिज्यवर्गगदांतरं ग्रंथोधनेवाद्धं संदर्भेह्यात्रिंशद्वर्णसंचये आस्थाप्रतिज्ञातासर्यंगोष्ठीयलोवलेवनं संस्थास्थितौव्यवस्था
यांसमाप्ताकारमृत्युषु वीस्थपीवस्मेनिपंक्तौचगृहांगेरूपकांतरे वृताभायकयोगांपांपार्थिव्यकेसारेद्रयः नवतीतजलेयाथ
मनंतोपंचयाथसा यात्रावतारोगुरुयोन्युपायशास्त्रादियज्ञोमुनिजुष्टतोयं मंत्रारयोष्टादशपुराणभूमिः पान्त्रंजलेस्त्रीकुसु
मवतीर्थं स्पृष्टन्रपेस्त्रीतुकमजीरमद्दतितुत्रिषु करिस्त्रीगर्भयास्त्रघोणायांप्रोथमस्त्रियां सीकेयाभक्तपुलाकेनामधक्छिदे
तुनास्त्रियांनिलसूक्ष्मेलयोः तुत्थास्यादंजनेपुमान नाथः त्रिषुप्रभौनेद्रष्टस्थोस्त्रीसानुमानयोः त्रिपदृदुर्गतोदुस्थावपी॥
धनिनियाचके १० थांताः शब्दोसायशोगीतव्योमवाक्यध्वनिष्वपि शब्दसंवत्सरेमेघेसोदाराजसिपवो वदाभिप्राय
योश्नुदः स्यात्पत्रगरुतोः छदः गजदानगवेदर्पौतौमृगमरायदाः वेरछरंसिवत्सागद्दरोदरेतविलेरवने भरः स्यादुयजा

२· ना· पंचविंशत्यांशिखिविशेषयोः स्यात्ः पंकेबालतोयांतंस्वेदस्वेदनघर्म्मयोः पादोबुध्नेतुरीयांशेशैलेप्रत्यंतपर्वते चरणेकिरणोंघ्रि
१३ चाप्यक्लेदोरसशशांकयोः कंदोरस्यादिमूलेचमूलाणांबुदयोरपिस्कंदोगुदेनदीतीरेस्याद्दस्वारोहस्नुतयोः पादुकोपानहोःपादु
ः छर्द्दिंचमनोरंतरस्योः पादभूषाभ्रूविलयोरंद्रस्त्रपरमात्रिपः पदंचिन्हाधिचारितत्राणस्थानांघ्रुरासिषु व्यवसायेसुप्तिङं-
13 तेसायकेवस्त्रवाक्ययोः छदास्त्रित्रिष्वभादीनिस्कृतौछातुनयाअपि नदः समुद्रेनिनदेसरिद्भेदेनदीसरित गदोरोगदस्मिन्वा
ऽगदास्यादापुर्णातौ कुंदमाद्यंचकुंदोमानिधिभेदमुकुंदहृषीः मंदःपुंसिशिवः स्मृनौगजभेदेत्रिषुत्वयं खलुमूरवजड़ऽस्थैर
स्वल्पनिर्भाग्यरोगिषु मृदुतुकेपिमधुरंमद्दंचस्नाहिमौत्रिषु २२ दांताः बुद्धिधरोमसुरसोम्यवेधाविस्मादिधामोदलेशस्यायेपि
च स्कंदोवायुविभागेशेषकांडेसंहतोसपे विधाविधानेदस्त्वंनेप्रकारेवेतनेपिसा सुधामृतलेयभेदोमूर्वाम्रस्त्रादि वधूनंवौ राम·
ठास्तकयोः भार्यास्त्रीक्ष्मारिवासु गोधातलेपिहाकायावृद्दिमोदमुखद्दिषु संधावधौप्रतिज्ञायांश्रुद्धान्तस्मिकांसयोःश्रा १३

लम्बनिरुद्धशोधयोर्मिहंरवरेधौ धीर्मपरोशाके चैत्रयवसन्तमधुद्रुमेदैत्यविशेषे पुंसि मधुशाब्दः क्लीबे षत्वं तु निर्गन्धे मकरंदे सौसमव
पारलस्त्री राधाकाराणस्योपमानाविशाखागोपिकान्तरिम नावेशारवातुबाधास्याहानादः खनिषेधयोः सिद्धः पुमान्देवयोनौ
नित्यनिष्पन्नयोस्त्रिषु दिग्धो विषाक्तबाणो नात्रिपुलिदाल्वरुद्धयोः साधुस्त्रिषु चित्तचारौ सम्योवार्धुषिके तु ना विनेत्रे धस्त्रिपु
ध्यानेतेल्कीवे सिंधुस्तु वारिधौ देशेनदेगजमदे नानघा तु स्त्रियामयं दुग्धं नपुंसकं सीरेमेव लिंगप्रपूरिते मुग्धसौम्येनवेमूढवि
द्धं ताडितानुगयोः समृद्धस्त्वविरुद्धः शुद्धं केवलपूतयोः १३ धान्ताः जनैलोकेलोकभेदे जिनावर्हत्तथागतौ भेनौनानुनि
शानाथौभानुकिरणाभास्करौ चन्द्राकस्मिद्धयेमौ च मुनिबुद्धिर्दुमर्षिषु बुध्नशाफायामूलवसून्तुः पुत्रेनुजेरवौ वीनौमृगान
रेतिनौ ब्राह्मीभेदेशुकान्तरे स्वपः सुप्तस्य धीर्निद्रा मीनो राश्यंतरेपिच धाना भ्रष्टयवे ख सवाजे स्याद्धान्यकेपिच वसत्रीभ्यायपोजा
निजन्यजननीसुषा ज्योत्स्नापटोलिकाचाश्यारात्रिश्चन्द्रिकयान्विता ज्योत्स्ना सश्चन्द्रनसमत्रेत्रो चवरातयेपिच रत्नं सौ च श्रेष्ठच

१-ल- नैकान्तनिर्णयोः गतिवाहनयोर्यानपातोचारस्तो हामंगज्ञमरेस्यागेमुद्राचंडानवोरपि अवकाशोस्थितौ स्थानेस्यद्रुचिते
१५ व्ययेचिन्हमंकेपताकायाध्वजंवितेपराक्रमे स्त्रीनीयसकयोस्थानमेनसीकेतुकिल्बिषे इनोमूर्येरोगेपुंसिधनिकःस्वामिनो।
त्रिषुयोनिर्द्वयोर्भगस्थानेकारणाकारयोरपि तनुस्त्वक्कायपयोस्त्रीस्याहिरल्पस्वल्पयोरपि कठिनाधिकसांद्रेषुवाच्यमध्यम
न्तनयोः मुक्तासुद्रामेधेषुस्त्रिल्लीवेपुमान् घनवानेस्मुलेमुषकफलेवनसंवेधिनित्रिषुक्लीवेत्वयंसुरंगायांमोरभेसीवनेगतो
मेनस्त्रीणांकोपभेदेरागवेचितेनतोवपिमानयमाणेमथस्यादेभते वंभस्मितेत्रिषु नयोवंदिस्पाणायोरयविवमनेत्रिषु शून्यां
शून्येत्रिषुक्लीवेपुष्येस्रनानुमेखला रश्मेपुव्यांवधस्थानेसनाचस्थलेपिमा स्याध्वराहमिल्लीवेध्यादितेनुत्रिलिंगकः शत्र
मल्यविशीर्णाविनंवितेविचारिते अन्यदारितनिश्चेषुभिन्नमेतत्त्रिषु १५ नाताः रोयोवाणीरयस्तोचलोपोभोजनगवेयोः दयो ता०
दिकारकस्थायोपोलाष्योनेत्रजलोषाणोः सूपोव्यंजनभेदेचसूपकारेचसूदयत शपथाक्रोशयोः शापः कपर्दोवाभवानराःक १५

पः कुंदे रोगे गौरे गुणाद्वसे प्रदावपि कल्पस्तु प्रलये न्याये शास्त्रे व्रस्तारिनेवधौ सृद्रुमे विकल्पे च मत्स्यये श्वेतसर्षपकः निरावि लंवपो
स्पो वराविवरामे दस्तोः रूपं स्वभावे सुल्कादौ मौं दर्ये नारकेपशौ ग्रेष्यवत्तौ त्राटकादावकारोष्टलपश्चिस्तपादया माघपुमाचेतल्की
वेतयोगे यस्तुवस्त्रवे गोष्टाध्यास्समदीपे चस्याड्डोपि शारिवासु च पांताः शिकातरूजटायां च शाखामासीनदीषु च शफं तरू
णां मूले च गवादीनां खुरेपि च रफः शब्दे रवोप्यादधमे तु त्रिलिंगकः फांताः स्तंबे गुल्मेप्य पशाखाबोले छिंचल्मी हस्तगांज्यया: शं
बः स्तु घुमलायस्या लोहमंडलके पुंसी कं विरिशे च वेशाख्या स्वतां कामामपि स्त्रियां प्रतिबिंबे तत्प्रकाशे प्रतिकृत्यां च मंडले
लोष्ठेपि च बिंबे स्त्री न द्वयोर्बिंबिकाफले भं तु स्त्री वलये शंखे सख्यां पाजनलभुक्तिषु नघां द्रुमे च जंबूस्त्री वा स्त्रीवे जांबवे फले त्रि
षु निर्विचेक्रमेल्लीवः षंडे ऽतले समनपुंसधौ कुंभोपत्रसकंटे श्रोणीप्रवणाके चाप्य खमूर्द्धे धाम्न्योद्दारिः शंभुः धातरि ईशे षु त्रिंभो वाल्म
कस्तू रवियोः नाभिः प्रधाने प्राणिपांगेक सूर्ये स्त्रियोन्पे स्तिंवोजामोप्यथ समासमाजवतपवसु कुट्टल्यामस्फारोभेदे रभोंज्वालयो

१-ल- प्रयोः वारिपर्णां ककल्ले च कुंभी स्त्री कृमिघ्नो गजाः भयेक्लीबे शुभं दृश्ये स्त्रियपुञ्जे भगो त्रिषु नाभिविकासे स्यान्नभः खे- वागोना
१४ माः व्याजे निभो नामसहृशो त्रिषु यथो वाच्यलिंगको। प्रभोशक्तो धिये नित्यपत्न्यो सर्वगतो विभुः भांताः हेमौ चैवमुद्दहृसोम्यमौम्यां
त्सवृनिर्गमौ सोमः कुबेरकर्बुरलतामेयापः पत्न्यां स्वावृद्देत्वयं शब्दादि पूर्वकः स्वशानिलाषयोः कानोन्नुत्तायांकममव्यय श
15 कोचरणाविसेपपरिपाटीमपिक्रमः आत्मयत्नधृतिस्वांतस्वभावपरमात्मसु जोवृबहिशरीरेबुरश्मिस्तुमयग्देघृतौ भाना।
कादौ दृमे गर्भंतरूनिस्यात्कीटलासयोः यामवाप्याच ऊष्मागमोव्योमनियद्दने सूमश्चद्दे व्यभिरमोदंडेचद्रियनिग्रहे गु
ल्माः त्तेवत्याद्रिघटोरोगसेन्यविशेषयोः स्युमस्तुभोजलेचद्रेत्रियमस्तापमदंतकेशारीमाधमापेक्षानित्यकर्मणिसंयमः ऊमा
स्यादतसीगौरीहरिद्राकीर्तिकांतिषु सीमसीमेहमेसेत्रेकूलमर्यादयोरपि ब्रह्मीत्वब्रह्मशक्तिः स्यात्तमत्स्याख्सीभारतीच ग्र०
मा लक्ष्मीः संपदमाशोभाजामिस्वामिस्वसृकुलस्त्रियोः रमासुधीचंभार्यायांसविस्याद्धवशाकोद्दकंतनुकांचनेलोदेद्देक्ष्मि १५

कांचनेऽप्यतनि सूक्ष्मांशे तन्तुतादेः किंजल्केऽनेत्ररोमसु चूलिकार्धे च पक्ष्म स्याल्लक्ष्म चिन्हवरिष्टयोः धामजन्मप्रभास्थानप्रभा
त्विषु स्वसद्मसु कर्मण्यामे क्रियायां च वर्त्म नेत्रच्छदाध्वनोः हेम वेतनयोर्भर्म छद्म निकेतवे तमो राहुगुणध्वान्ते शोके च व्योम नभो
दुनोः रामः पशौ जामदग्न्ये हलिरोपवयोऽश्च ना सिताऽसितमनोज्ञेषु त्रिषु रामा तु भामिनी श्यामा यामाङ्गशवर्योस्त्री तद्वृत्ताशारि
वाशा नीली प्रियंगवोर्गोषु पुंसा तद्वति त्रिषु समासोऽणापातिति साध्यायोगप्रशक्तिहिते षित्तु त्रिषवसे ममस्त्री स्याद्दुर्गगोय
योस्तुने सीमंतकूलेवानारेभीमः शंभूरकोदरे घोरविषपथर्मोऽस्त्री पुण्ये सामन्यस्वभावयोः चापन्यायाध्वरादिसापज्वाचा
रमेषु ना हिमः शिते त्रिषु क्लीबे प्रालेये चंदनेऽपि च तोकं क्लीबेकार्णोमलेहरिते तु त्रिलिंगकं हरिघवेन प्रमा तु न स्त्रियां स्त्रेहम
मेणोः यामावध्यौ सव्यरम्यप्रतीव्यवत् वामी सृगाली वड्वा रासभी करभी यथाक्रमात्संस्याद्दत्ति विंहोनिषिद्ध्यहातनादिषु
अर्द्धे शाखीस्त्रियोः पद्मं क्लीबे पुंसत्त्रियां व्यष्टिस्त्रीस्तुभाकारे प्रमाणपुरुषोरपि सीमास्त्री वत्सरे सा योमन्वं सामर्थ्ये तु त्रिषु

ना॰ल र्मिद्वयोः स्यादुल्कावस्त्रभ्रमकोचोरित्रिका तांगस्थापने भिक्षिच्चकांते भित्रिस्त्रलिके कूपत्रिकायांनालेषभवे भिचिनिशि
१६ पात्स्येपरमात्मात्मनयोर्वेदोब्रह्मब्रह्माद्विजेज्वजे कृत्विज्यवकुलैःस्त्यैभौमोनाभूम्भवेत्रिषु श्रीमान्तिलकवृक्षेपिधीमान्त्वाच
स्पतावपि स्वामीस्कंदेप्यपाजात्म्यःस्तेच्छेनालोच्यवारिणो वनिवृहावपिजिखस्त्रामरेवक्रोष्टुभौत्रिषु ३० मांतोः वयःस्तेहेश्वा
16 कारेमूलवंधेचमंयदेनयोनीतोघनभेदनास्योम्धगरुद्रथे कालिनक्षत्रयोभिष्यःस्यात्पोषःकालपुंश्रयोः मन्युः क्रोधेक्रौतो
दैन्येदस्वूपष्यपर्ववास्योः स्यपोगेगांतरंगेदृकल्मांतेयच्चप्पथ नाशेमक्लेषणोतोयत्रिकसाम्यभवेल्लयः तायोधनेचिभक्तव्यापि
तदृव्येचपीतके प्रापोवयोवयोमृत्युतुल्याबाहुल्यालशेनेषुता प्रायोयंचवाहुल्येस्यादयंस्वामिवैश्ययोः कासाकाष्ठावात्रा
मांकोच्यांगादेश्मकोयके सध्यासायंपितृप्रसंप्रतिज्ञासीमयोरपि छायाकांतिःसूर्यजायाप्रतिविंबमनातयः प्रथीत्रिवेधोत्रि राम॰
तवेब्रज्यावेर्गेगतावपि क्रीयातुच्युष्टाकरणंसंप्रधारणकर्मसु गिरसाभोपायपूजाचिकित्सानिष्कलेष्वपि शव्दंगुफविशेष्याःस्यात्सा १६

न्याग्रपपतेरपि च वीर्ये पराक्रमे शुक्ले द्रव्ये वित्ते गुणाश्रये गुल्फाद्धस्फपस्थे च पयः पानीयदुग्धयोः वयः पक्षिणि बाल्यादौ वत्सरे
यौवनेऽपि च माल्यं पुष्पदाम्नि मूल्यं लेतनवस्त्रयोः चैत्यमायतनबुद्धापिंबो चादेशपादपे कांस्यं वाद्यांतोपानपात्रौ तैजसवस्तु।
नि नाघतेयां क्लिन्नते प्याज्यं श्रीवासमसर्पिषोः पद्यं श्लोके पद्यमार्गे काव्यः शुक्रे काव्यं प्रोगव्यूतो गोचरे गव्या ज्यापात्रगद्रव्ये रूप्य
स्यादाहतस्वर्णे रजते तद्विभूषणे सुरूपे त्रिपूज्यस्तु त्रिषु चैवं स्मरे पुमान् स्यात्पथ्यशपथेन्त्यसे लोके नात्रिषिनान्विते पथ्युर्नाश्वश्र
मेधार्थे दीर्घयष्यात्वयस्त्रियां ऋषितीर्थे भवेत्कायं कायोदेहसमूहयोः केरवताके त्रिषेमाजयस्तु विजये पुमान् जयातु पथ्या
तर्कोरीति षष्ठीभेदउमासखी वन्यावनसमूहे स्याद्धन्यं त्रिषु वनोद्भवे एकतालौ विचारोचमे संख्यां संयुगे आत्रिमध्ये समेन्याये
प्यवकाशावलय्ययोः त्रिषु साध्यं साधनीये नीयोगे गणदेवते हृद्यं रुच्ये हृतिपे च त्रिलिंगकः वशपक्षे हृदे मंत्रे तु द्रव्यो हृद्या बिले पने
सौम्यः पुमान्बलेविमे त्रिषु स्यात्सोमदेवते रमेनुयष्ये च जन्यं तु रण्याकलहयुद्धयोः जन्या माता पिता जन्म त्रिषु तु न्याधनी चयोः स्त्री

१-ल्ल तिभृत्यानयेवोगयजिन्याः स्त्रिग्धावारस्यच अश्लिलमृतेग्राम्यं ग्रम्यः पत्नीभवोधकजनः रथ्यारथ्योघोविशिस्वारथ्यंस्ताय
१२ वोढरि हरितकांतुपथ्यम्स्यात्स्नेयथ्यंत्रिलिंगकर्मोविवोधकंगृह्यामपेस्वगांत्रिषुगृह्येशाखापुरगृह्योगृहासक्तामृगाः खगाः
म्लेच्छमार्गेग्यघोऽस्येपवाच्यवत् योग्यंक्लीवेपुष्पयानचंनाभ्यासवाचकं भवीर्णोपापवद्धकृत्योगान्देषुत्रयंत्रिषु धर्मोवृषुष्यस्त
17 तोषुपुण्यपधर्मंवतित्रिषु त्रिषुवोधाचोरनान्दृक्लीवेतुमत्रचित्रयोः धिशापःशाकेनलेधिशांपक्रोसंस्थानगृहेनलेभक्ष्मसंस्पश्रु
मेक्लीवेत्रिषुस्योघोविभाविनोः सेव्यंत्रिलिंगमवाद्धंक्लीवेतुस्यादुशीरके · ऋम्याकोरतापांत्रिघाघेभृत्योरोमभृतौस्त्रियो कत्रि
मात्यनदीतुल्यापमालीचकुलोभ्दवे कुल्यास्त्रियपथ्यकुल्यस्यादुपकल्यमदहमुखे वल्याकल्यामावाचिस्यात्रिषुनीरोगदक्ष
योः शल्यावंशशलाकायांशंकुतोमायोरपि शल्यः कश्चिन्महापालुः स्याविन्मदनपादपः आस्यवक्त्रेचवक्त्रबिलेक्लीवे गम॰
क्राभवेत्रिषु अभ्यमध्यंमृणाकपंपंकपालिषुकशान्दके दूष्यापटगृहदूष्याकस्यानिधेत्यपत्रिषुशारव्यंसाख्याजेमूलस्यैदशपत्वयो · १७

त्रिषु स्यास्त्रीयागतानाच्यों मंगेधिसेवहृस्यतौ मोयोमर्यात्रिषुत्वोषेकुलीनंन्याय्यसाधुषु कृत्यंकार्येदेवतायोरुस्यास्त्रीकुपितेत्रि
षु पुनर्येष्यपंभृत्यो भूपाचहृतोत्रिषु धर्ममोक्षेसस्युमेश्रेय सुमशोत्स्यय्यंत्रिषु आद्य आदिभवे मुख्योभ स्वेचापि त्रिलिंगकः पूर्वे
प्याघ्राविधेत्राजतेरेवाच्यलिंगकाः अध्येमवेदात्मवेतत्पापेनीयात्ममृत्ययोः अघपिक्तमेचापोर्दृष्यघोन्यकभित्रतुल्ययोः वामत
सिणायोः सव्यं अंतोवजन्यनक्षेष्योः सभ्यः सामाजिके साधौ जात्यं श्रेष्ठकुलीनयोः लक्ष्योतुकन्यापि अलक्ष्यौ नित्यो सततं शाश्व
तौ गर्ह्यपापये ज्यायामौ युद्धशाल्वमवायजापाताः ८० कोरोवर्षोपरोपौ गांशुंडा याकिराणावाः नरोमनुष्याजेनयोर्भरोतिशयभारयो
नासावायुः प्राणावपश्चोदात्वरस्यः स्वाः स्युः तुच्छेरनहृथोगोस्युरकोकिलाप्सके चाः स्पशीप्रियालोचवृक्षुः कौलटलेशपके वाः पू
र्पोटिदिवसेवंदावसारयोरपि भाराभरेवीवेभ्यंचवयलानोर्हिसहस्तके भारस्तालवाणकाचारसेभेदेचभेस्मनि वत्रोरिध्वांतदैत्येषु
शत्रुः क्रूरजवक्षिणः मैत्रोगूढोक्तिवेदांशेसांशेकुलिशेस्वहः अद्भुपेद्रुमशोल्कोः स्यादंघ्रिपादस्तुध्यापोः ऐद्रिकाकामुसुचस्याज्ञाय

१.०८. नार्जुनयोरपि हंसीमरव्ष्यादंष्ट्राशठूलेमषेकेकिटो चक्रीविस्मकुलाङ्गेद्रोपत्रीशपेनेषुपासिषु समत्राजोथिविः गर्वकेहारुद्रामि
१८ गर्दभाः पुंड्रोदशास्यतिलकभेदे कृमिस्तितिमुक्तयोः धारापुः कापिसेनाग्रपतंर घाटिसंतति स्वगुम्बादिनिशितग्रांतः तुरंगगतिपंचके
18 न्दाम्मुराबुवाग्मभृतुवत्सरायोः शरत उपमाताचधात्रीस्याभूमिरामलकीचसा तरिदंशापानाविसाहस्त्रादीनाचयेटके तंद्रीतंद्र
न्कभौशाब्दोम्यातानिद्रामभीलयोः वीरुधोगुल्मिन्योरतितोसानसाध्वसे तंद्रीद्रोणिश्चावौरर्यापात्राममत्याचने दूतांतुदातायायेच
सीरंस्फुनीरतृणयोः अग्रपुरः शिखामानश्रेष्ठाधिकफलादिषु कुष्ठंसंतापनारोचकृष्टेदुर्दिनमेघापिनभः स्वर्गोवुदेषत्स्मृगसीश्र
धवसमी सरसीजल्लकामारेतरमीवलासमीशिरः मधानेसेनायेद्रुमाग्रेषुमस्तके गात्रप्रतीकोरत्ययनंगेधोभागेवपुष्यपि
पत्रंपर्णोवाहनेचक्षुरिकागरुतोरपि सारमूकारवकायपोत्रंपात्रभाजने तारद्वयंतोयोग्यदुविशेराजमंत्रिणि सत्रंयत्नेयत्नभेदेस गप०
दारानांवने मुके सूत्रंतुसूचनंग्रथ्नभेदेतंतुव्यवस्थयोः नेत्रंविलोचनेवस्त्रेतद्धमूलेमधागुणे सेत्रंभार्योगेदारागुणपभूरुदयोनि १८

षु ग्रैयग्रामनयोः शास्त्रमस्त्रमायुधचापयोः छिद्रं रंध्रं दूषणेऽपि पक्वे च तांतेऽपि च अंतं तु शीघ्रे चक्रांगे शीघ्रगामिनि तु त्रिषु
श्रेष्ठान्यदूरज्येष्ठेषु पर स्यादाद्यव्यलिंगकः पराऽरिः परमात्मा च केवले परमव्ययं देवमसादेवाणो जामातरि च नः पुमान् स्त्री
वेतु कुंकुमे श्रेष्ठे त्रिविशिष्टेष्वव्ययं वरं शरो दध्यग्रसारे च बाणे काण्डे तृणान्तरे शांतं तु नीरसे हते चौरे वा जंगमे त्रिषु दरास्त्वीशरखाभ
यमाः गर्भेऽपि च गुहा दरी दूरत्वव्ययमल्पार्थे कुत्सेऽतु पुरः पुमान् गृहोपरिगृहे देहे नगरेऽपि पुरं पुरी पुरा पूर्वकाले तु पुरा स्याद
व्ययदूरे मुरो देवसुरामध्ये धराः शैले धरा भुवि कारा वधे बलात्कारा बंधनवेश्मनि प्रतिस्त्रीरंति नापादरज्यामृणाघृणोक
चित पाणिपार्श्वापरांतेऽपारामारस्त्वभूसरो अश्रोचयमममभेदिन्यांमित्त्रं सुहृदि नारवो तारोऽन्यकंचस्मरो मृत्कारिश्मुद्दौश्मुद्दिमो
क्लिकेतरोणचापतारास्यान्तस्थीव गुरुपोषितोः कनीनिकर्षयोः स्त्विषदूपोस्तानतुरोप्यके मारोनामारोनकामेमारीचसंज्ञजन
स्मये मुक्तान्यांहरोणहारोहरः संबंधिनिर्च्चिषु चक्रेचयेजलावर्तेस्यांगराष्ट्रसैन्ययोः घट्सोऽघनभेदस्त्वक्लीवेकोशेतुपुस्यथ

१-ल शुक्रंरेतस्यक्षीरोगेपुंस्युपेतस्तनमुलांमुः नोशक्रोऽग्निमासकाव्येषुवक्राभौमेनिजोस्त्रिषु शूद्रायांमत्रजंशंभुश्चाग्नेयोघोरेत्रयंत्रि
१९ षु मुखमंगलयोर्भद्रंव्यश्रेष्ठयोस्त्रिषु भद्रातुकारणीतिव्यंभद्रश्चापिगजांतरे सुद्रस्तोस्त्रिषुदीनांगेक्रूरेनीचाल्पयोरपि
19 क्षुद्रानिद्रिग्धिकावेश्मनटीचमरघाचसारीद्रारसांतरेघोरतरःसंबंधिनोस्त्रिषु इंदुकर्पूरयोश्चंद्रस्वर्णमयोस्त्रियां राद्रं
विषयद्वव्यातेवज्ञोस्त्रीयविदारयोः चक्षुशोणितयोरस्त्रेआद्यचाद्यस्त्वनारिके लोहशाब्दतुम्भोनरोस्यात्तामप्यव्याघ्रनिद्रिग्धि
२ का व्याघ्रेहिपिन्यपश्रेष्ठवाचीशब्दात्परास्थितः पोतुक्रंटुगोलीवमयेपुरभवेत्रिषु गौरोरुणेसितेपीतेत्रिषु लीवमंबुनि
मारस्तवायोनाकर्पूरेत्रिषु॥ बभ्रुः केशानेनकुलेशंभौनात्रिषुपिंगले हरियंमार्कोश्वयमेंदुविष्णोद्रागुरुशुकानिलेन्द्रकादि
कपिसिंहेनाहरित्कपिलयोस्त्रिषु स्मरः सितादिवत्त्रेषुसीरालस्मीः पिपीलिकाशस्त्रीतुघुटिकाशस्त्रघोसालाकेस्त्रलोहयो राम०
गुरुर्निषेकादिकारपुरोधमितद्दस्पतौपित्रादौनाबदत्यामदुजेरालघुपुत्रिषु भुजंगमातात्राकद्रूस्त्रीकद्रुस्यात्पिंगलेत्रिषु शारिः १९

पुंस्येवपर्यायोऽस्त्रियामेवरवमांतो पुंसिस्त्रियांचघृतांगेभूरिः स्वर्यौवहृत्रिषु गजबंधनेभोभीस्त्रीवारीवारिनुपाष्यमि श्रूरोनकुकुटे
वीरेत्रिषुधीरस्त्वनाबुधे अबुधौचत्रिषुत्वेषमं धुर्यांधैर्येवन्यपि हारिल्कीवेतृणेनाश्ववर्णांत्रिषुरिशिस्त्रियां स्थिरसस्सोताशिशालपरो
परियतुत्रिषुनिश्चलोवमोत्रियोतीरसेतुमाकारसेत्रवाचक आर्द्रोभेस्त्रीत्रिषुलीवेगोरुस्त्राकिरणेतुनागोद्भनाम्निकुले सेत्रेगोत्राभ
विगवांगणे शैलेगोत्रेप्रमात्रंस्यात्स्वधारणाकालायोः मात्रापरिछदेवर्णमानेकर्णादिभूषणेमैवाल्यपरिमाणेचछत्रमातपवारणे
छत्रामाधुरिकात्स्यतुस्तबेपोशिलीध्रके तंत्रेस्वराष्टचिंतायांतनुवायपरिछदेयागमप्रयोगेसिद्धांतेशास्त्रमुख्यौषधेषुच एकांसेवो
भयार्थत्वेकुटुंबव्यापृतावपि तंत्रीगुडूच्यांवीणादिगुणदेहसिरासुचातिलकालेरवयोश्चित्रेत्रिषुत्वाश्चर्यवर्णयोः चित्रासुणीगोतुंवा
ताराभेदाप्युपेयांतौत्रिषुकुराकुकूशास्मृजन्त्रशसः कृष्णावाणाः सुभेगतमयोर्विरः स्वछंदमंदयोः तीव्रः कटुमृशोम्मेषुव्यग्राव्यायतेनच्या
कुले ५० रेफांताः पीलुः प्रसूनकांडेभद्रमेदपरमाणुषु सालोद्रुमेमत्स्यभेदेप्राकारेसर्जकद्रुमे बलिःपूजोपहारोचकरैदेत्यांतरोपि

१० ल च हेलिशालिंगनेकैश्चकलं देहस्य पुंगेकलिः नलः पोठगलेराजविशेषेकपिनापके तुलाराशौपलशतेसाम्येचोन्मानिसाधने गह्वरांबे
२० तोरभांडेदेलावत्ताविलासयोः शालातुस्याद्धशालायांगेहैकदेशयोः पलिर्वल्लीचापदोरोगाचामद्रूदंगयोः गह्वराविशेषेचज
राविश्लथ्यचर्मणि लीलाकेलीविलासस्यश्रृंगारभवक्रिया पालिः करालितायेचभेदेशांकायपंक्तिषुगतछदेचपूकायांसज्ञा
20 तश्मश्रुपोषित अलिः सेतुसखीपंक्तिः पल्यल्पदानेकुटौ वेलाविततिभिविध्योः कालमर्यादयोरपिविलांरंधेगुहायांचापल
मन्मानसांयोः शलंसीरायकरेणकार्यासवासनेप्यपः देहेगेहे जनपदेसजातीयगणेन्वये कुलंकूलंतुसेनायाः पृछेस्तूपेचरोधा
सिः शूलमादौशिफायांचसमीपेतारकांतरे जालंजालकमित्यत्तौगवासेनयप्रयोगणे दंभकुमलयोश्चाथशीलंवृतस्वगभावयोः सीन्या
स्थिरूपेतः शक्तिस्थौलेषुचेहलंल्लीवे वाधालव्येस्त्रियांत्रिपुवलवृतिनामासिरिदैस्यकाकेषु फलमिषयेसस्येफलकेजातीफलेधनेफा
लेभोगेबीजेल्लाभेदेतुत्पन्नेफल्कीतुफलीनस्मात दलः खंडेदलक्षौजलंनीरेजडेत्रिषुतलंत्रिषु तालः कालक्रियामानेकरास्फोरेद्रुमांत राम०
२०

रे स्याद्वित्रिताभ्यामंगुष्ठमध्यमाभ्यामितावपित्सरौ करतले चापितालंतुहरितालके कालोनीमात्तेजेदयोः मालमुन्नतभूमौलापंकेतोपुष्पा
दिरमनि ॐखायांपारलायांचस्थालीस्यालंतुभोजने व्यालः सर्पेदुष्टगजेश्वापदेनाशठेत्रिषु चेल्लंवस्त्रेवर्द्धिचंद्रेत्रिषुत्वसमनिद्र्यो
पिपीलीचव्ययोः कोलास्तकयोः पुमान् शैलीरित्यांगिरौशैलः शैलेयंतुनपुंसके नीलः कपीशद्रुमभेदेषकास्येन्नानतहूतित्रिषु निलिको
घांचनिलीनीलातुमक्षिका शूलमस्त्रायुधेरोगेस्याद्दुष्टवधकीलके उपारागादितेषेच शूलापण्यांगनाभवेत ब्रह्मदारुणीतुक्लीवेतु
क्लीवेतुलंतूलंनापिचा वातः कचम्बेतपुच्छहीभेदेतुनपुंसकेः मक्ष्मोटर्ठांगपुंजातोमत्स्यपात्रकपालयोः श्रेष्ठेतुत्रिषुमल्लीतुमत्स्यावेत्रा
तगमूल्ययोः भल्लंभल्लुकवाचीस्याद्भल्लाभल्लीचसापकेल्लीनासस्य-- ध्वचिलपिच्छाल्लीविच्छिलाचत्रिषु अजापिवाचिविद्योना
स्वितुचुल्लांतुकामभवेत ज्वालेस्यानोहृयोः क्लीवेशेकुशेकायोःपुमान् नाल्पंतुनस्त्रियाकांडेक्लीवेविवरशेफसौ शीलमुंछशिलाया
वापितीगडुपदीभवेत साज्यमधुनिककौलवोलंवोलोवसम्मेकलाशमात्रेशिल्यादौकलनाकालभेदयोः इतोस्त्रषोडशभागस्या

रे.ल. २१ न्मूलंबुध्ने कलमव्यक्तमधुरंध्वनौस्याद्वाच्यलिंगके मौलिःसंपतकेशेषुचूडायांमुकुटेद्वयोः पथिपुरुषेकिटेचमलमस्त्री
ततत्रिषु जघ्यीवरयोः स्थूलोलोलश्चलसतृष्णयोः मूर्खशावकयोः शालखलचंचलयोश्चलः ३२ लोताः मदवसताभद्र
21 स्वर्वप्राणिसंसारजन्मसुद्भवःप्रसवगमनसारविश्ववत्मसु वनवव्यानलोदावदवानश्चानेरहरे पविर्वज्रोस्त्रधारायांयावा
रोगापर्वतोल्पयवौ दवाअज्ञानयज्ञाध्वराः पातिनरद्रुमाक्रमतिश्रमहीभागेचंडालेजलवायसे गरूपवानेरभेकेलुतोकारक
केल्यवः भावःपदार्थसत्तापक्रियाचेष्टात्रियोनिषु विह्वलीद्रास्वभावषुमुत्सेभिप्रायजंतुषु वंठनछिरवोमीवाछिपिस्या
त्कोतिशोभयोः लघीस्यदनभेदेपिस्त्रीभगाखजाकयोः पृथ्वीतुपृथिवीकपूराजीरकेहिंगुपुत्रिका संवित्प्रतिज्ञाधीविधसंवे
ताचारनामसु नीतिविवार्धुपिमूलेस्वेयंष्योजयनवाससः दार्वीदारुहरिद्रायांदेवदारुदरिद्र्योः जिह्वावायसनाहाधा ताप
रेवानिल्पांमरित्यपि तत्वंविलंवमानेस्यात्स्वरूपेपरमात्मनि हूंदेहूयंहिमोस्मादिकल्लेहामिथुनेनरहः सांत्वंसामनिराप्तिणपो २१

विद्धेऽर्पितेजले पर्यश्रंप्योपंचरश्पमुत्तंवेविषुवाचके प्रस्थावेत्वाप्यकिंत्वंस्यात्स्प्रिपाकोनम्रत्यहरांघं ध्रुवःशंकूवटकीलेयो
गेतारान्तरेपुमान् तर्के निश्चितयोःक्लीबेनित्यनिश्चलयोस्त्रिषु गतिर्भीवमालपर्णीसृग्भेदेषुस्त्रियां वाजीवोवृहस्पतिप्राणाजीव
न्त्वदौत्सेद्रुषुनाम्नोक्लीबचापांजीवन्मांजीवाजीवतितुत्रिषु लवोरामसुतेलेशेविलासेछेदनेचना लवंमेषादिलोम्निस्यादेवारा।
न्तिमुरेवुरे राजाग्र्यमहिषीमूर्वादेवीस्यादेवमिन्द्रियं सर्विद्रव्योपिपशावादौव्यवसायःस्वभावयोगुणप्राणावलध्वांतमनासत्त्वोस्त्रीतुज
न्तुषु विश्वंस्याज्जगतिक्लीवेविषायांतुस्त्रियामयं कस्त्रेत्रिषुननसुकांपुमान्देवेषुभुम्निच वंधनेद्वामार्गेचक्लीवेमाध्वंनेते
तिकिसूरिषु खलीनेतुकविस्त्रीस्यात्कराधवंपायेमुनौतुना सुम्भेदेनासुनस्त्रीतुमूर्धायामथपूर्वजाः पूर्वेदिदिशकालस्थद्रव्येपू
र्वस्त्रिलिंगकः ऊर्ध्वस्यादुपरिक्लीवेत्रिषुतुस्थततुमत्थोः उपरिस्थेचाथपाश्चमस्त्रीकसाधोतिके भास्वान्नर्के निस्त्रिपूर्वेमेनार्वोश्व
कुत्सितत्रिषु क्लीबेशिवंभद्रसुखादकेषु द्रव्येत्रिषुस्याद्गिरिशांतुपुंसि शिवामलतामनकीभवानीहरितकीसमकफलीसृगालःध

१-ल न्वचायेमौनाथत्रिषुद्रस्वील्यस्वदेयोः भवेत्यक्ष्कोपरिणतेविनाशशभिमुखेपिच २५ वातोः पाशोरज्जेस्तनिं धार्थेश्च्त्रादिभ्यःपरोया
२२ दि कर्णाग्नात्पिमुकर्णार्थ्यंकलापार्थकचात्पराः तिरोधानेत्स्यमेनोशाराशिर्मपादिमुजयो रूप्यांतरममावास्याद्दर्शौचाग्द्रवौस्यशो
22 दंशोदोषोमदेमेखडनेवेनमस्सिका वंशोवेणौसमूहेचपृष्ठास्थिनीकुलेपिच अंशुस्त्वंत्वादिसूक्ष्मांशेकिरणेतरणावपि वाशाभवे
दाशारूढोवाशीतस्तोसाधने वेश्मीत्वडुस्वगादीनामास्यात्वडूपिधानके असीरुरगदंश्च्ष्ट्रायामुमवागमिलीपयोः वर्त्मावेस्यो
श्रुकांतेपुरशोशात्तृदिगीदृयोः निशारात्रौहरिद्रायांमर्षोद्दुनामरोगयोः त्रिषधीनेवशोवोद्याप्रभुत्वाधीनतासुना वशांवंध्यागवी
योषादुहिताकरिणीचस्याद्भैषुकुशमस्त्रीस्याद्दीपेरामस्तुतेतुना अपोविकारितुकुशाकुशावल्गाकुशंजलं कोशास्त्रगाविशेषेण
कोशीवाराणसीमता कोशास्त्रीकुमलेखोवेगुदोडेशास्त्रादिष्वयोः वेशोवेश्यागृहेगृहमात्रेनेप्यपयोपि ईशंशंभेप्रभोतुत्रिषुविशालो
गलेदंडवेश्मद्वारस्पर्शानदानेषुस्पर्शोनस्यष्टरित्रिषु ११ शांताः अपतोमर्हेनैमेघः क्रषकर्षणामनयोः वृषाणाइंद्रोस्तरात्मेर्योलिस्कापि राम० २२

पाशयोः ऋषिर्देवेवसिष्ठादौज्ञानवृद्धदिगवरो मानत्वग्दोषधान्येषुमाषंशोषस्तुशोषणो पस्यातपपितुषस्तुस्याद्धान्यत्वाधिविभी
तकेपोषोमासेमहेशूद्रेतुपालिस्सापिपासयोः हृषस्त्वाषणमात्रंचनिष्पेषणशिलाचसा गिंषंतुस्पर्धनेव्याजेवर्षोस्त्रीभारतादिके
वृषाव्वब्देषाःवृष्टितुवर्षास्मृभुर्मिनिस्त्रियां वृषोधर्मोसपुंभेदरेतः शक्रास्ववाजिषु राशौशृंगिवलेनास्याद्वेतस्यश्रेष्ठयोस्त्रिषु
वृषास्त्रियामादरूषसैवमूषकूपांप्रपि विषास्त्वतिविषापास्त्रीविषंतुगरलेजलेऽवाणाऽल्यपिकास्मंचघोषणाचाघघोषास्त्रीश
तपुष्पिकादोषानागवलायांस्त्रीमानेनामकोरवने दोषानंतोहलीदोषंत्रिघ्नंमद्रपयुक्ततः प्रमादीहतमाल्याजंतोरोषास्त्रियाम
ता कर्षूः पुमानकरीषाग्नौस्त्रीकल्यातुषकाष्ठयोः ११ षांताः हंसः खगेस्मरेविष्णौयतोनिलोनिर्लोभमूभुवि जीवेर्केश्वेतश्चेव
षैस्यान्मंत्रपरमात्मनोः गोपत्रीडारौंराणासोव्यासौविस्तारततापसौ कंसोरेत्येपानपात्रेकांस्येमानांतरेपिच भासोभ्यासिखगेगोष्ठे।
त्रासोभीषणदोषयोः हिंसाचार्योदिवधयोरस्त्रायांमातरिभ्रमः कासूर्वैद्देकाच्चवस्त्रेशमासास्त्वभिलाषपयोदासीचटीचकिटीचलासः

१·त्ले· स्यमृत्समृद्धयोः वत्सजेवृढजेवृ वत्सः सुतादौ भगतोकेत्रिषु चस्यं स्यात्स्त्रीचापमांसं कायेमांसीजटामता वासोनिवासाटरूपौ वास्त्रेन
२३· पुंसके वसुनादेवभेदेषु योक्ताग्निधनदांशुषु मधुरौतुत्रिषुक्लीबे सलिलेधनालपौः शृंगारमुख्यामधुरादिसुवर्णारेतोनिर्यासागरल
रसपारदेषु आस्वादध्वनिसुधांबुरसास्यधातुधर्षाश्मनोधास्यनाधरागिरमास्यात् सांताः गवांस्कंधेगवांश्चाप्सुपवनेवाकुनेहवः अ
23 सौघाटानोपरागपूतनावाम्रयहोऽग्रहाः अविद्यामूर्छयोर्मोहः स्याद्विहंगसर्पयोः प्रोहश्चक्षुप्तर्कैचक्रंजरांध्रेचसमये अलिसोष
गुणेस्नेहस्तैलसौहार्दयोरपि व्यूहस्तुबलविन्यासेवृंदेपीहोऽर्नीह्योःकुहूःस्त्रीकोकिलालापेविनष्टेंदुतिथावपि लोहंशस्त्रेचकांस्या
दिसचैतेजसवस्तुनि रहोरहस्यसुरतेबर्हंपर्णशिखण्डयोः हेमंतमांसेसहसोनेलक्लीवंसहोबले महाकुमारीभूम्यास्त्रीसाकमर्थेसहा
व्यये सिंहपुच्छीकृतद्वयोः गुहास्त्रीधराभुखेतनुना वांत्यात्सर्वोत्तमहसीपुमाश्चेत्सकृद्दूलवे गृहगदोश्वपुंस्त्रीवाहोनानानेम्धवृषभे
पिच वर्हिर्नाग्नौकुशेक्लीबेत्रिषुन्यपेहेदिनेतनुना वहुस्याद्विपुलेस्यादिसैरव्यायांचत्रिलिंगकः हान्ताः पश्चः सहायगरुत्वंतिकासायसिति राम २३

मित्रेषु च त्रिषु पिचोन्यपकृजोरव वेदेकचाड्गपरिमाणदले च पक्षे हस्तोनले च गजपार्श्वविरोधयोश्च प्रस्तोहिपेगर्धेमांऽः पद्मे टीपिप्पलद्रु
मः मोक्षे पवर्गेमत्स्ये च मोचने पुष्करद्रुमे ध्वांक्षे काकपक्षौ पक्षः कूर्चो हस्तके पिच्छा भिक्षानुभिक्षा कौ नारी पंचायां भृतिसेवनयोः कु
क्षोन्ते स्मणो मस्तसारसासारपलाशयोः जसमिंद्रियजस्सोनार्यां गव्यवहारयोः पाशके कोटवैषपूत भेदे कलिद्रुमे नक्षत्रे कुसम
क्षुके शोणाके च पुमानप लक्षः शरव्ये पाजेनने नास्त्रियां नपते तु ना न्यासप्तके पुंसि महिषे त्रिषु कान्प्पनिषिद्धयोः कासोगुल्मत्
णोवाङ्कमूले स्त्रीतु तारक्षमे रक्षः प्रजापतौ वन्हौ तात्प्रचूडेकामनो त्रिषु भित्तेत्वन्यवत्तुरूसो निष्कृापचिक्कणा सांतः इतिज
गदुपकाशिरापानिरत्पमरडाधिनगोवरविताप्रमहासरपदकौऽंडेप्रपूर्गोनागाधीलीलार्यासेपकौरतिसंयोगोवितर्को व्यूहसंशयो मरु
कौ केकि मेद्वूकावालौ कोदर्पानपती उलौ कौ घूकदेवेन्द्रो जंबुकोपाशफेरवौ डुंडुकौ शोणकक्रौरो वृषांकौ शिवसज्जिनौ एप्यतोः का
लफल्लयोरुरंकेस्पतपात्मजे मराजस्त्लपौम्पनताकै प्पलकौभ्यात्मभून्यपोः कंचेकेवारवाणौ होदिवौ कराच्चातके सुरे ग्रपकः सुद्रोगे

१.ल. २४ पिनरकोतानवेपिचा चूडत्वकः प्रसत्तोभांडेपृथुकश्चिपिटेशिशौ सुरकः कोकिलेसस्यात्तगोस्मूरोतिलकद्रुमे रुचकोमंगलद्रव्येर
भेकंठविभूषणे पेरंडेमातुलुंगेचसौचविल्वविलंगयोः शिम्बुकः शिम्बुमौरस्याद्धालकोलुपिनोरपि भोपामसुतांगपरेद्रे ध्वनमेषपि
24 चानकः चर्चिकेमपुरातानेवृद्धेस्यान्नकोभवेत् कमुकस्यात्तुलोध्रेचपूगचत्रत्सदाहणाप्रियकौलोमृगनीपेस्त्रियंगौकुंकुमेसिते
पिण्याकसिद्धकोकिणवश्रीवासतिलकल्कयोः स्यात्तुलाकस्सकांसरूपेतुच्छधान्यानिसिरवयोः गाजलांगुलमूलस्यप्रांतेषूकेचपेच
कः विधचपेभयन्भांडेशिरस्त्रेगणकेगुले केवलेचेंद्रियस्थानेपूगकेशेवगोलकः कूपकोंधेतैलपात्रेगुणवृक्षेकुकुंदरे शसूकोगजा
कुंभांतेजलशुक्तौचराजवोकीचवकः पवनापूर्धावनेदोणोनिशाचरश्मूकीटकभेदेचवृश्चिकोप्यसद्दातरे शृंगेस्त्रीदृन्समस्तविन्या
समभेदेचस्वस्तिकोमतः स्यात्कांचवकोवारवाणीनिर्मोचकचचेपिच निर्मोकोचर्मणिव्योम्निमोचनेसर्पकंचुके पुलकोमणिदोषस्त्रिण रामः
ज्यांगेमभवेक्ष्मो होरकेप्यपाश्वेचपस्सदारेचपसकौ कटुतुंव्यामपीडोकुलाकसिद्धकेपिच भुजंगाचित्रकोव्याघ्रवृश्चिकास्फः २४

एडकवः कर्मठोकपरोत्त्रापिहव्यवाहाकुपाकका व्यसभूपालमार्जोलशलभोस्यः त्रिशंकवः रसीमंचोतनुपल्यकारंकोमस्तकास्थ
नि नारिकेलफलचास्योत्फलंवात्वकानिंटयोजातकः संज्वरोगेसाध्वसेमुराजध्वनौ अंबिकामातुलीगौर्यौः फोङमातरिमातरि
भूभृं नितंबवलयचक्रेपुकटकोस्त्रियां कंटकः पुलकेवेणाउमांगेसुद्रवैरिणि विपाकः परिणामेचस्वेदनेदुर्गतावपि निपाकः पवने
स्वेदे निष्कलेप्यपिकौशिकाः गुणागुलूलूकनकुलमुनिसक्रादितुंडिकाः पर्यांकालेचघटिकाकनिकाणांभूषाणां हस्तमध्यांगुलोहस्ती
हस्ताग्रजवराटके पिडिकापिडिकेजंघामासेस्याद्रथका कारोपमिवान्यारोमागालेधूमालिजलटालिषु पटोलशाखयोगिन्यो
:केकीमांस्यास्योनेवांबुदे कर्णिकावन्हिमध्येस्यात्तैलपोगोधूमचर्णके स्याद्धोरव्यकूर्चिकातुलपायोपरपितूलिकाशेफालिका
योनिनिन्यासुद्रोगेपिनीलिका जमटस्थिपियायांचतुर्षेरागोचेरण्डकामीनेमत्तपात्रभेदेतणाशून्येतुमल्लिका कृष्णतूलिका
व्योमत्तपिडेचकूर्चिका अंगुलीयेत्तरंगेचवस्त्रभेदपिचोर्मिकाम्रुदांगभेदेकांतायांकारभस्यापिचोटिमका धेनुकागौः कोरण्ड।

१-त्ल श्यमनाकाकामिनीगन्धी शिञ्जिकातुशतावर्योर्वन्यचाप्यथनालिका नालेकालेचुल्लिरंध्रेविवरेवाऽभाजने यः संघर्कर्मभावो
२५ वावृद्वानांतत्रवार्धिकं धेनुकात्वदेरातिवंधांतरेपितत भूतिकंकत्लोतीयभूनिंवेभूस्तृणेपितत पुष्पकंरत्नवलयेश्रीदयानेरसा
जने नाडीसंगारशकंटरीतिकानेत्ररोगयोः उत्तरीयेवस्त्रमात्रेस्तस्यवस्त्रेपिचामुके अप्रियेप्यनृतेलीकंगजविटोचपत्रकंच्य
25 लीकंदुःखेवैलस्याप्रियाकार्येवथान्वये शीलेप्यनन्यवस्त्रेपिकार्मुकंकौतुकंत्विह कुतुकेहस्तसूत्रेचमंगलेतिस्वनर्मसु मस्वाथ
हर्षयोश्चाथस्वभोलाभेचौंगरिकं कटुकंदुरोहिण्यांव्योषेचाप्याभकेस्त्रिषु दरिद्रेवालकेमूर्खेवजडेभूतेतुपुंस्ययं चित्रकंलिकेनातुका
घ्रकल्लासमेपुजे एरंडेचषकंत्वस्त्रीमंथेतस्यानपात्रयोः वालकंस्यांगुलीयेहैवेरवलयेपिच शिंशातुत्रिषुनाल्पीकंत्वज्वलीविस
रेपुमान् रवकिंजल्केकेसरेनास्तनकः पारदेपुमान् आशौचेसूतकंचुल्यामंतिकानिकटेतिकं कनकांकांचनेनातुधत्तरेनागकेसरे राम०
पेचकेकौतस्न्यत्रयोः चटकाकुलकस्तस्यात्तलल्मिकेकाकेतुदुके लीवेत्वयान्वयस्तोकंरटेप्यल्पकोस्त्रिचित्रकेत्रिलंकंदुमरोगास्य २५

भेदेपृषतेपुमानयं आढकंस्यान्मानभेदेतुवर्यांमाढकीस्त्रियां पिनाकोस्त्रीपांसुवर्षेत्रिशूलेशिवधन्वनि प्रतीकस्यादवयवेवेप्रतीकूले
त्रयंत्रिषु वल्मिकोस्त्रीवेगभेदेप्पनकोस्त्रीरणोवधे मंडूकपर्णोमडूकीपुमान्शोणकभेदयोः ग्रंथिकंपिप्पलीमूलेपुंस्ययंगुग्गुलद्रु
मे वाल्हिकंकुंकुमेहिंगौरणाभेदसम्बयोस्तना केन्यायांपायघनेवल्लेपित्रादेस्तत्र्यातुके पुतकस्परमित्यत्रत्रिषिदंकपुतकोत्विह
पिंतुकंपुगलेयुक्तेसंश्रयेवसनेचयो मुखाग्रेवज्रभेदेचस्त्रीणांनघांतुगंडकी स्याद्दंडूकःखड्गमृगेमत्स्येहेशकुलाभेदके मेचकश्चंद्र
केध्वांतेनीलेनातद्वतित्रिषु मधूकःस्याद्द्विजेनोमेमधुयष्टिवाः जातुकाजिनपत्रायांजतुकेहिंगुलासथोः कुमार्यांलेख्यकामेत्रीस
पाणोनायायकाबुभौवालुकामिकालायांस्यालीवेंयदृरिवालुके मोचकःकदलीशिग्रोसचकेवृधेरपिच जतुकाकसचाषुसुचकोवाग
च्यवतवल्ले सारकः पक्षिमत्स्यारिपटकेपुष्पजालके मसेपिमोदकः काव्यालंकारेपिचदीपके रूपकंवागलंकारेनाटकेप्यपजीव
कः भसाणेदद्विजाविन्यअसनेचाहितुंडिके द्रावकस्त्रिषुभिन्नेनाशिलाभेदेचलासकः मपूलेलस्पकारेचतसकोनागवर्धकी पाव

१-ल कार्यैमता चोरभल्लातविलंगयोः जग्निमंथेचित्रकेचराटकस्त्र शिशावपि मारकोचोरकिभवौकर्मोदावपिकारके स्यात्कारिकाया
२६ तनायांश्लोकाविवरणेकृते वर्णकेस्त्रीप्रकारेस्याच्चंदनेगवलेपने लोचकस्त्वजिनेमांसपिंडेरक्ताश्रुकेभुवि नेदकोविस्मुरवहूपित्र
तीहारेपिरणकः वर्त्तकोश्वखुरः पक्षीमामाकः शारवद्रूयोः कोरावमत्स्योवंधक्यावाधिद्रुमेतुवंधकः पाचकोराजमातंगोप्यवस्का
तेपितुंवकः राजकोराजवंदेपिराजराजकसर्षपौ केदारालेख्ययोश्वापकोरावामपिनर्त्तकी गजावेश्यापापूथिकाचगणकानानुतोत्रि
के आशुचौतुकनकोतारकौदैत्यनाविकौ कनीनिकायांभेचांयानेनौचमुषिनहूयोः मोचकायाअमीक्रमोचविश्वादिषुत्रिषु नीचे
ल्पपशुलुकोमीकः भूरेकामिनिनिर्भये इप्यांपुषेवंचकचक्रूहकास्त्रिषमीत्रयः कौताः मपूरवोश्वज्वालमासुवेशारवोमासमंषयो
रप्यरवानिन्योर्विशिशिरवस्तोरेशरे नक्रोनालेयमलीविवावनस्त्रीचगोमुखौभेविशारवागुरेपुसिश्रेष्ठाघोः प्रामुखंत्रिषु स्वीताः गम०
ल्पांवगोकपिमेदूकोविहंगोनास्येवेधसौ पुनागोद्रुमपुश्रेष्ठानिसर्गौनिमिती अपांगोमिल्लकास्यतावावेगौकोपसंभ्रमौ आभो २६

26

गो पूर्णतोयलावण्यसुगौरस्रमाहृतौ आयोगो गंधमाल्योपहारे च व्याप्यतावपि प्रयोगो यज्ञादितंत्रे निदर्शने कुसीदयोः भवेत्परागस्त्री
णीयैरागो रौगीच कौसुमे तडागस्तु जलाधारविशेषे कूटयंत्रके संभोगः करिशुंडाग्रे भोगे च सुरते च सः सामान्यन्यायउत्सर्गो द्वा
नद्वर्चेनयोःश्रमः त्यागनिसर्जनीये च विसर्गस्त्याग्यलेपिसः त्रिवर्गो धर्मकामार्थौ स्थानायचयवृद्धयः कटूत्रयं सत्वराजस्तमांसि त्रि
फलापि च पतंगः शालभेदेऽर्के विङ्गले शलभे खगे पंनगः पद्मकाष्ठे हो वरांगयोनिशीर्षयोः जलावर्ता रवे ह्रे च क्षारांगमथ चातके
भृंगकुरंगे मातंगो सारंगः शबले त्रिषु मानसौकसि चक्रांगः चक्रांगी कटुरोहिणी स्यात्फलम् द्रोणा भीतिरू हूमः चक्रार थांगको केनाक
लिंग कौटजे फले कलिंगः पूतिकाजैदेशधूम्याटयोरपि तातगुः रवडता ते नीतात्मीयैतुहितेत्रिषु गांता प्रतीघोरुत्प्रतीयातौ परिघो मु
द्गरेंगले घटेकेपरिघाते त्रियोगप्रकारगोपुर माहार्घ्यो लावके खगे महामूल्ये त्रयं त्रिषु अनघो निर्मलायारम्ये षघनिरामये मुघो
हे हेप्रवीणोस्माद्दुघो घाद्दाविमौ त्रिषु घाता प्रेधाचोनिक्षेतास्तोमेरचनायांविपर्यये क्रौंचेचः कारापात्रे स्मारपिच्छ चलपात्रये भाजा

१-ल- रेपिपिशौचस्यान्मारीचोयाचके द्विजे दानवेप्यथ नाराचोवाणोजलकरिण्यपि वीणापिपंचीयाचाल्यमंडीनयनंतत्रिका तयोश्चमा
२७ णीचस्यात्स्वदक्तः प्रसूनयोः मौक्तिकेपि मरीचस्तु मुनौ नाकिरणो द्वयोः उदर्चिर्वपोच्चलिंगस्यात् दुन्त्रभेदहूनेपुमान अवीचिरूर्मिरहिते
२७ वाच्यंवन्नकेतुना ८५ चाताः देशभशेरवाः काम्भोजापराजिंमार्गयुद्धयोः स्वयंजाततिलकौरेसत्रिपेपिचवाहृजः द्रोणाचार्येच
सभेदागस्त्ययोः कुंभजोमतः कांजस्तुकौरंजोग्याद्रुमेव्याघ्रनखे अंगजः पतंगमीनेकेतुकैलासभुजंगमे कारूजः कलहेफेमेगैरिजा
प्कमा कीवेजवनजेमुकुंदेपाणा स्त्रीकुंजेरपुमान अंगजोमन्मथेपुत्रेमल्कीवेरोणिशोणिते वनजगोपुरोसेत्रेसत्स्यसगरयोरपि चारू
स्त्रीभूश्चवल्लजायल्जः सेलयंत्रके केरवालेचफेनेचपांजष्टुरिकाफलसङ्खजोनानिसर्गेपिसमाजः कुंजरेपिनायोगिकोर्थेघमी
वाच्यलींगास्कवोदृलाजयः जाताः सर्वज्ञः शक्रवौरबुद्धोहैवज्ञागणिकेपिचदोषज्ञः सूरिभिषजौ हतज्ञकुंकुरेपिचसेत्रज्ञोप्यात्म राम०
निष्ठकेत्रिषुमेमेघगामिनः ज्ञाताः किरातस्मिश्रौशैलाटोद्वयचातकौ अवटस्याहिलगर्तेकूपेकुहकजो विनिकारपेवायसेविल्वे २७

र्दरूरे भगंदरयोः चक्राटो विषवैद्ये पि दीनारे दुर्जनेपि मः गर्दे कवाटे केदारे गुहागर्भे च कुक्कुटाः सारे मेय वन्हिकणे तांम्रचूडे च कुक्कु
टः अश्वे मिनपचे मिस्य देशभेदे च कीटकः रतिबंधे राशिभेदे कुलीरेपि च कर्कटः ऊर्णाभेदे कपो कांता रतिभेदे च मर्कटः कर्पासोश्व का
पिश्यां च वर्के कीटो मकटे ट्टमात सूक्ष्मलाचे वृता चापि त्रिकुटा वरतातु सा गंधालीह सपो चाषाष्यवटंगत घातयोः परीष्टिः पारिचया
पोश्राकाम्येन्वेषणापि सा चिरंटीतु सुवासिन्यां स्याद्वितीयवयस्त्रियां पिश्टो नेत्ररोगेना लीवित्तनुपुसीसयोः मोरटं गोरसेच
इक्षुमूले मूर्वातु गोरयः अरिष्टमशुभे तास्वलशुभे सूतिकागृहे लशुने चिन्हे वनान्ये बकाकेफणिलानिंबयोः रेयरटस्सिणावनेश
रेवीरोगोतु रेवटः वातूले विषवैद्येप्यपकपीटमंदूले जले विकटः एथुले रम्ये विशाल विकालयोः स्याद्व्युत्कटो बलवतो स्मिते चंडावि
मौत्रिषु टांताः वैकुंठः केशवशक्रे — — — निष्ठेचुके विटे मकोष्ठो विस्तृतकोरपालिंदे कूर्पाराध्ययः कस्तांतरे मनिष्ठातु समाश्रो
गौरवेपि च कार्यनिर्वाहिसामर्थ्ये चतुर्थे छंदसि स्थितोकमठः कच्छपे वेदभेदे सोपात्रेतु नहोयोः वरिष्ठमरिचे ताम्रे तिषु मवेत्स्फुर

१-ल- गौ कनिष्ठः पूर्वजाद्बालेपुंनित्रिषु गुल्मो स्त्रियां अवोपदेशभेदे च विश्रीवैषणाः स्मृते च यः अंबा बा पूपिकापण्यां त्रिषु तति लघुम
२८ पि अत्यल्पेपि लघिष्ठं स्याजरांगे जीर्णकर्कशो ठांता: पिचंड स्यात्म चौरस्मे पैष्यायां जठरोपिवः भाण्डो वडिशेस्ते चेव द्रव स्तति
वामसित्रिचाङ्गेप्यंतरावेधासमुदायेमुखामये भार्तंडः सूकोम्र्येपिविंडः पिछचूड्योः कूर्मो झोगणामेद स्यात्को रुम्नाणपोशपि
28 मठद्वारेवतानेदेपस्मिभेदेभपंकारो निर्गुंडीमितवारोच नीलशेफालिकाचमाबाडे चापे च तुहेस्ति चापे चापे मुवामपिस्मात्कोदंड
मचेंड्स्तिनाश्चेतकुरवोरके त्रिषुअगत्मेदृधेवैविषणास्ज्ञेतुगारुडं अणिभेदेपि चायंतुनास्यंसर्वेविधिनित्रिषु मकांडोस्त्रीप्रश
स्तेचतोश्वास्कंधमादितः डंताः आषाढोव्रतिनांदंडेमौसेमलयपर्वते कृतसापल्यकाध्यूढात्रिषुस्योरिषदंष्ट्रो त्रिषूतोग्र
रूठस्याज्जठरो वंधमूलके संरूढेकृरितेमौढेवीपूढोवंधजालुयोः समूहः पुंनितेसद्योज्ञातेनुपहतेप्यथ क्वेड्दर्शमकारस्याददुप
ठानिकरस्थितौ उठचस्यादृढस्कपरिणामतथसौष्ठवो गताः दुहिणोदहिराताः रोगजोस्नेहो विषादिनौ तैनेगुणज्ञानामिकाभ्योक्ता। राम २८

तौ ग्याने मृगान्तरे: भुजगेऽश्वतरे चापि स्याद्गोकर्णोऽथ मत्कुणः खट्वाकीटे निर्विषाणगजे निःश्मश्रुपूरुषे वरुणः स्याद्वर्णभेदे भानौ
पश्चिमदिक्पतौ द्रुघणो मुद्गरे लिङ्गे ताम्रे कुम्भे पारसौ चौ विद्यासिप्रघ्राणतः स्याद्लिङ्गे लोहमुद्रे रोहिणी रोहितापथ्याकन्योमाक
टुरोहिणी गोस्तनाकण्टोः रोगश्च सरणिः पङ्क्तिवर्त्मनोः पूर्णो वोपराह्णयुग्मा— वेवंटीकारापसर्णी इन्द्राणी स्यात्त्रिषु वोरपोलो निरातिवं
धयोः मूर्वो सृगाश्मनी चिषुवारुणी स्याट्ट्यारुणिः निर्मथ्यकाष्ठेऽग्निमथेकाकेन्येकवराटके मानंदण्डस्य तुपोशो माषस्य च पणस्य चा
नौकादण्डे जालभेदे श्रेपणाविपणिः पुनः पण्यवीथ्यां पणः यस्यामवे शीतजले द्रौ प्रमाणं प्रमितायत्रा मर्यादा शास्त्रदेहतुषु
आप्तेऽपद्रे विगोणे द्वेविचे स्वर्णोपराकामे निर्याणं हस्तिनेत्रान्ते मरणं निर्गमेऽपि च निर्वाणं निर्वृतौ मोक्षे विनाशे गजमज्जने स्या
त्कणाद्धस्तिसूत्रे शरवोद्धस्तिमुण्डने अवणोऽभ्युन्नतपणस्तु मित्रे धनं प्रवाणं गजादिकुम्भौ प्रवेशे मरणे गतौ करणमिन्द्रियं वा
देककारणे स्यष्टतादेवपुष्टिसूनवे धेकर्मणीतेन्द्रियेषु अतिश्रमितनिद्राने घ्यानपद्मासनाघोः सकाणाद्गतिवेश्या मृद्वयोर्यलन्नूजः

१०ल २९ अरुणोर्केतत्सुतेवर्णोसंध्यांबुदेरुणो नात्वे अरुणादिविशेषास्त्रिषु तात्रिपुरक्ताव्यक्तरागयोस्त्वेषः कारणेनाव्दसभेदे सेचकुरणा मका
रेतिकुशाकेच वरणेवरणाधृतिः संचारेजराणीक्लीवेस्थंडिलेथो कणेतथा मकाशाव्यध्यायिषु नानस्त्रीमूलेकुलेनयदो लवणः
29 सागरेदैत्येरसेनात ह्रू तित्रिषु उद्भेंगणसमेनारवाणः शब्देकेत्रिषु नानाभेदेघ्राणोचघ्राणेघ्राणीभुवि रसिणः मालायम्पादि
कस्थेछंदानुकाव्रिनि अपसव्येत्रिषयेतुदक्षिणेभेदेदिशिस्त्रियां धर्षणंमुखभेधास्त्येतिरस्कारेधर्षणी कुलटायांभूषणानुकर्णाम
तिचभूषणा धोरेयेधीषणानातुगध्यतावध्यमार्गणा याच्ञानन्वेषणयोः क्लीवेपुमानयाचकवाणयोः चिन्हनाम्नोमलस्वीकसोमि
त्रेसारसस्त्रियां कमेणलक्ष्मणाः क्लीवेत्रिषुपुंसस्त्रियामपि हरिणस्यान्मृगेपांडुवर्णेनातत्त्वतित्रिषु योषिद्धताश्रवेभेदासुवर्णेमति
माम्रगीहरिताचहरिणम्रस्तः प्रवणेनाचतुष्पथे त्रिष्टुतक्रमनिम्नाव्यामदेतत्पारदःसयोःकल्याणंमंगलेस्वर्णेकल्याणीपार्वतीभुवोः णम०
कतेरोच्छुरिकायांच कृपाणोस्यापरसीतुना पुराणंवयभेदेषुक्लीवेत्रिषुपुरातनेरोषणस्त्रिषुशक्रोधेपुमांस्तुनिकषोपले पारदेचनिषेधे २९

तु चारणां कुंजरे पुमान अमराणां कके सेतत्त्रिषु वाच्यवन्मसताणात्सुमा पूरणीशाल्मलिः पीहृपूरणे पूरके त्रिषु स्यात्कोरणुक्रिष्यस्त्रीकर्णि
कारेग जेप्यिना कृषाणाः कुत्सितेनिस्वबाच्यलिंगः क्रमे पुमान सुवर्णां कनके वितेऽक्षमात्रे च नद्यायोः सुमते त्रिषु तुष्पतु द्वेर्णां दूः स्वभो
त्रिषु सुवर्णां तात्मस्पे जननीनां तास्यकृतमालयोः पत्रोणीं धौ तु कौ पेये सित्वालुपादप गंभार्यां कद्दले च श्रीपर्णीपद्माग्निमंथयोः
लीविष भाराणां मस्यांचेतने भाणि तु मे ब्रह्माणी हृजिकाभेदब्राह्मणोपुसित्तु द्विजे नारणीस्त्रीनाविन धांकुमार्यां स्त्र्योर्बुधावपि नात्वपसा
गरे मानो ग्रामणीः पतिमुख्ययोः ग्रामे से च त्रिषु पंतु भोगीके नापिते तना विषाणं कोउ दंष्ट्र गयां पश्वशृंगेतरं तयोः इरिणं शून्यमू
मभागयोर्हाथ्वेमौ त्रिषु णान्ताः पर्वतो शैलदेवर्षी जीमूतो मेघपर्वतो कारंगविंशृ रघतो हारीतो मुनिपक्षिणो कृतांतो यम
सिद्धांतौ यातो मृगुनिर्केतौ तत्तिलोपि जमाता विधाता वेधसि स्मरे मचेतावहणो वह्नौ गभस्तिः किरणो वा द्विजातिपक्षि
विप्रा स्त्रीपतिविष्णुभूपयोः गोपति विष्णुमेराज्ञि शक्रवंद्रे दिवाकरो रमतिर्मे मे ध्यसग्ग पतिसोविरहत्वके: काल: सुताधि

१-ल- योपपपताचहह स्यातिवयस्थचा दृतांतं स्यात्यकारणेकात्स्न्ये हेतमकारयोः श्रुद्धांतौतः पुरोग्नांरस्थानाराद्दस्ययोः नि
३० वातोदृढसंनाह आश्रयेवातवर्जिते भवेच्छास्त्रेपिदृष्टांतः शकुंतौभासयक्षितौ कपोतस्तुभवेत्पक्षीभेदेपारावतेपिच
नान्तोनक्षत्रशालायांनीवृद्भेदेजनेषुधि आवर्त आवर्तनेस्याद्धिस्थितयेंपत्स्यंप्रमेसंवतेमलयेमेघेवीभीतकतरावपिभवे
30 तदात्वेप्यापात आघातः सीमघातयोः उपक्रमेस्यादुद्घातिचलनस्खलनेपिमः संघातोनरकेवृंदेप्याघातोविघ्रवेगयो
भरतः शास्त्रेरामानुजोभारतवर्षयोः ढप्यांतजनरेनाघशास्त्रहलंतेतुवायपयोः सिकतास्याद्वालुकायांशर्करायांगदांतरे
सिकतावस्तुदृशानाविंगणतातुधनुष्यपिसंहितावर्णसंयोगशास्त्रवेदैकदेशयोच सतिस्थाननिशायोजिनवेश्यनिवेशमनि
संततिः पंक्तिविस्तारयोरपत्यसुतान्वयोः आयतीस्यार्दीर्घतायांप्रभावागामिकालयोः समितिः संगरेसाम्येसभायांसंग राम॰
मेचसा प्रकृतिः पंचभूतेषुप्रभवेसचिवादिषु प्रभावेकारणेगुणेजेतोछंदसिमातरिनिवृत्तिर्मनसःसंतोषमोक्षसमत्यागता ३०

वपि आकृतिगोत्रसामान्यछंदोरूपवआदितिः उमाभूर्लोवमाताचनिकृतिगाधभस्मनि नियमीतेवनिपमाविष्टा
नुतेतिसमतोयसूतोमन्कृतनयोपहृतीयत्निवर्त्मनि दृगभेत्रेस्वनरकोग्रततीततिवीरुधो संवितीज्ञानसंभाषाटौसुखनोशो
तुनिवृती मरुतीनि - रोदसीर्विष्ठतीभावलेपनौ पक्षमूलेप्रतिपदिपक्षतिर्यजगतीभुवि वास्तोष्पदविलोकेषुरवनी
हलिपत्यपि वृहतीशाकिनीभेदोमहतिकोगाधान्यपि वासंतीमाधवीपूष्योः पाटल्यायांक्रमेणाके वनिताजनितात्य
तारागयोषितियोषिता रसितेस्तनितध्वानेनिमित्रहेतुबन्द्हयोः क्रोदितेरुदितेहृत्वाविंगितांगगतिनेष्टयोः अनंतेगगने।
लीवेविलाचप्याजिताच्युतौलीवेप्रधानेप्यव्यक्तंविष्णुशंकरयोःपुमान् निर्मुक्तोमुक्तसंसारेमुक्तकेचुकेपनगे उन्मत्तः
पुतिधतूरेदुर्जनेप्यमत्तेपिच आस्थानंतिनिचिलीवाआप्लुतः स्नातकेवचना असारतंदुलेधान्येलीवेज्ञाजेषुचैत्रेना
वयेषुपुंस्यप्योतमंसगुक्षमासेपिनद्वयोः अचितसंकटोन्मेयपलानामसृतद्वये अनंतोघादिरंनादिषत्रुक्तायेषुवाच्यव

१.८ त त्रिघादतं स्याद्गणिते मृषा पैनाडितेपि चाली वेत्त्वयं जीर्णवस्त्रे रजते धवले त्रिषु क्लीवे हारे दंतिदंते न सत्रे हेमरूप्ययोः
३१ पलितं स्यज्जरसा शौक्ल्ये शैलेयकर्दमे तु ना दाभेदे विलासे चाललितं चारुणि त्रिषु गर्जितं बृंहिते मेघध्वनौ नातु मदद्विपे
जृंभितं जृंभिणे क्लीवे त्रिषु स्फुटत्वविरुद्धयोः निरंबुतक्रमथितं क्लीवमालोडिते त्रिषु प्रसृतोर्ध्वजले जंघाप्रसृता वेगिते
31 त्रिषु क्लीवे स्यात्स्तुहतं धर्मे त्रिषु स्पष्टशुभेहृते कुंचंदनामृगगोशीर्षे कुंकुमेषु वलोदितं नातु मेषे मृगे चैतौ त्रिषु द्रव्ये गुणान
रे पुष्पे क्लीवे स्मारप्यो नागप्रसूतो जनिते त्रिषु विनीतः सुखवाह्यश्ववणिजो नीते त्रिषु त्वयं अंयनीति पिपासिते च निभृतो निर्जि
तेंद्रियोः वाग्यत्रिभेदौ भारस्तो ग्रस्ये वेषे च भारतं किरातो वुहृनां म्लेच्छभूनिंवत्यते नौमना स्याद्दात स्वरे पुंसि वदान्ये महा
ति त्रिषु निशांता स्त्रिषु शांते स्यात्क्लीवे भूपलिप्सनिः त्रिषू द्रांतः समू द्रौणि पुमानि त्रिभेददंतितिनि विश्वस्ता विधवायां स्याद्विश्व
स्याद्धेतुवाच्यवत् जयंती स्यात्पताकायां तक्रारिनिथिभेदयोः जयंतः शक्रपुत्रेपि वासितं तु रवमध्वनौ वासिता कारिणी नार्यो स्त्रि रा॰न॰ ३१

षयंसुरभीहूते निक्रोतिस्मारलस्मोत्त्वोरिमालेतुपुमानयं स्मायत्तशेषांवृनभोरमावनसीराज्यमोसात्रसुधासुचामृते
पथ्यागुडूच्यामलकीघयंस्त्रियंदेवेतुलास्वाहाविनाशिनोस्त्रिषु कुपितोक्पितृत्मुष्टावादृतोमारराज्यमोसोत्रसुधासुचामृ
ते पथ्यागुडूच्यामलकीघयंस्त्रियंदेवोतुलास्वाहाविनाशिनोस्त्रिषु कुपितोक्पितमृष्टावादृतोमाररचितो स्तिमि
तोनिश्चिनल्कोनोविरिनोज्ञाप्रतमसृतो भिंडितोसांद्रगणितोफलितोयक्कदारितो ध्यापितोनिश्चरान्यस्तोभावितोलच्व
वासितो प्रासितोज्वलितोदग्धभास्वरो स्तिमितकनिहृतोमुषितोदूवखंडितो प्रभूतोपाज्यसंजाबृंहितोगरिमोद्भितोविहिनतो
कृचितोधूतोज्वलितोदग्धभास्वरो विधूरितोकेपितत्यक्तोप्रयतोमसृताचितो प्रहृतोसुगणाक्रत्यत्रोसंहृतोहठसंगमोवितो
तोविसृतन्यासोप्रणतोनुयशिसितो भुक्तोकितचातुलिजेफरसंतसवृलितपुनः प्रलेप्रतिहृतेचाप्ययाचितेसंहृतेदितेगचि
तेस्मान्मितेयोग्यत्तातेभ्यस्तसमंजसे उप्पितंरुद्धितंमुक्तेप्राहितोत्सत्रयोरपि आयस्तोः कुपितेस्तिमप्तूतल्केपितेतेजिताः

३-ल- निरस्तास्त्यक्तनिष्ठ्यूतत्वरितोक्तनिराकृताः मूर्छितंमोहछ्ययमूढेवृद्धेव्याप्तमयवर्द्धितं प्रसृतेपूरितेक्षिप्तेसंस्कृतेमुविभूषिते
३२ कृत्रिमेलक्षणोपेतेप्रशस्तोनिर्मलीकृते प्रतीतः प्रथितेहृष्टेपरिज्ञातेविभूषिते व्यायतास्यादृढेदीर्घेव्यापृतेतिशयेपि
32 च विविक्तौविजयेनेपिस्यात्समेतेपवित्रिते विश्वस्तोगिद्रूपविक्रान्ताः सुनृतंप्रियेः प्रियसत्यपचश्चार्यक्रान्ति
तोहस्तिनववृद्ध्योः पर्याप्तंपरिपूर्णेस्यात्शक्तप्रकामयोः लुभितोमिहितेहृतेत्रिवभोगपिताट्यः ताताः सर्वतुस्तातका
लोहोरुचपुष्पनिकुञ्ज्ये निशिष्योरास्मत्तेशराद्धंधात्रीवंचपोकोककोकिलो टरिद्रलग्नोनिर्मथ्योसिद्धार्थोवृहस्प
तयो अतिथिस्यात्साङ्गाणाकेकोपेकुशतप्रभवे वमथुर्वमनेकरिकरशीकरे उन्माथः पाशपत्रेपिकोपिन्थोपि
चमत्कन्प्रथः वाऋथोरस्थगुल्मेनाल्कीवेमहृतवेश्मनो शयथ्यास्त्रिषुनिस्थावजगरेपिना पथ्यामलकेः काष्यस्यानाद
त्मनोरथं कारजमेरेपचाश्मः पुंसिषड्रुपिकेनिना वयस्योवाच्यवपुर्निवयस्थाशाल्मलिद्रुमे व्रास्तीगुडूचीकाकोल ला ३२

सूक्ष्मैलामलकीपृथ्वीसमर्थोवाच्यवच्छक्ते हितसंबंधयोरपि थांताः सौगंध्यहर्षयोरामोदो जलदामुस्तकामुस्तकांमुदिरौ दा
यादौ ज्ञातितनयौ निषादौ श्वपचस्वरौ मुकुंदः पुंड्रोविष्णोपारदे निधिरत्नयोः आक्रंदोरोदनेध्वांतामित्रेघोररणोध्व
निः प्रसादोऽनुग्रहः काव्यगुणः स्वास्थ्यप्रसन्नता अर्धेंदुस्मारभिप्रोक्तः स्त्रीगुह्यांगुलयोजने गालहस्तेनखांकेप्र
ल्हादोहर्षदानवौ संभेदः सिंधुसंगेपिप्रासादो देवभूभुजां गृहेकपरिदिविशासज्जगज्जंठोवाटके निर्वादस्यात्परीवादेपनिश्चि
तवादयोः सौत्रामयेतारावेप्रणादायवहस्यंतौ गवाध्यक्षेपिगोविंदोदारयोदौ विपर्यासौ मर्यादाधारणीः सान्द्रः सुमं
दोधवनास्त्रियोः प्रमदः संमदे पुंसि त्रिषु मत्ते स्त्रियां स्त्रियां विशारदो धवल्लव्यक्ते प्रभुचोत्रिषु गुणानुमाप्रमाणादोगणकेदारा
श्रौ भगादासणादं जलौ कुमारजीवनेदध्यावध्यावृद्धिजीविनितुत्रिषु मुकुंदं केरवेनादिगाजेभुजगेकफो कौमुदी
नाकार्तिकिके ज्योत्स्ना पाकौमुदी स्त्रियां ककुदो स्त्रीराजचिह्नेग्राग्योधान्याश्च वृषभांगयोः शारदः प्रीतिमुद्गेनाप्रत्यये प्रतिभेत्रिषु

रा॰ त्ले॰ शारदीतोयपिप्पल्यांसप्तपर्णेचनागरः केदाल्कीवेत्तेकपूर आस्पदस्थानकृत्ययोः गोष्पदंगोखुरेम्बुन्येमानगोगम्ययोरपि १२ दां
३३ ताः पर्याहारध्वयोपेषुसमौविवधवीवधौ विबुधौरेखविरामौसंबाधौयोनिसंकटौ न्यग्रोधौतुवटव्यामउत्सेधौवपुरुन्नती
प्रणिधीप्राणिधीप्रार्थ्येनचरेस्थ्यांगग्यपचोयधौ अवधानेपरिच्छेदेसीम्निकालेविलेविलेविलेवधिः पदाधिधर्मेचिंतायांकु
33 डुवव्याप्तावपि व्याजेविज्ञोषणेचाथमन्यसेषिचसंनिधिः परिधिर्योज्ज्यमतिधिमाकारपरिवेषयोः निषेधःपवेत
देशेभेदेतस्यपिराजनिस्तरोधेश्रद्धावेतोनाशरोधयोः सन्निहिस्त्रीमदोप्राचांसन्निहितस्वभावयोः उपधासुपधीक्षायांउप
धानेपमागधः वेतालिकेचवैश्यपस्मसन्निपायांसमुन्नवे मागधीपिप्पलीपूष्पेत्रिषुपेमनधोन्दवे सुगंधिस्त्रिषिर
गधेल्लीवेतुहरिवालुके अगाधमतलस्पर्शोत्रिषुक्लीवत्रपंषु आनद्धस्तुराजादोस्यात्रिषुपेमनधो वित्तब्रोशांतविस्ता नाम॰
त्रासासत्रद्धौसज्जवमिणौ अधिधोकुटिलेस्यातोप्रसिद्धोख्यातभूषितौ दुविधौदुर्गनिखिलोमवुद्धोमातजायजो ३३

धाताः सेनान्योस्कंधसेनेशानिशानौ धातृशंकरौ रहनौ वन्हिमल्लौ मौ पुंज्ञानौ विषमसारथी मदनासिष्ठसुतुरसवसंतद्रुममे
न्मथाः तपनाग्रीष्मभल्लातपनरकांतरभास्कराः संतानास्कारविष्ठितिवंशापत्यसुरद्रुमाः तमोनुदोग्निचंद्रार्काः शकुनिः
करणस्वगे आलिकूपेरसपाकोधाधांगुलिहस्तिके उरानउदावर्तोमर्वेमारूतभेदयोः समनिस्त्रीलांरवीवुपोः समनि।
स्त्रीलां रवीवृपात्रेचापशुचेंद्रसणे न्हादिनीवज्रतटितोः सौजिनीनुपाज्ज्वयोः रंजनीरोचनीनील्योः वेदोयामपिकीमि
नीवाहिन्यौसैन्यसरित्पोवर्तनीवर्त्ममार्गयोः पद्मिनीवारिणिसोस्त्रीसरोज्यानलिनीषुचवानिनीनत्रेकीनभ्रोविशिष्यासृष्ठ
मालिनीमलिनी मालाकारस्त्रियागौर्योः स्वमोहिवृतभेदयोः संधिन्याकालदुग्धागौराकांतावृषभेणचा पूतनाराक्षसी
पथ्यामावनाध्यानपलयोः भुवनंसांवलोकेषुभवनेभावदेश्मनौ निधनंनाशकुलयोर्वसनंवासवस्त्रयोः वेधोपरत्मोपे
यनंसेवनंस्मृतिसेवयोः प्रज्ञानंलोछनाधियोः दशानंदशावर्मणा वदंनरोदनाहत्योरोदनंल्वेदनारुणोः प्रसूनेपु

१-त्र ३४ ष्यफनयोः लाञ्छनेरामलक्ष्माणौस्तननेगर्जितध्वन्योर्गदनेवशवर्मणा तेदृरावयोः वेधनेवद्धवध्वयोर्भोजनेयोग्यपात्रयोः छे
दनेहृतनेभेदोतोदतेतोततोदयोः प्रथनेदारुणोपुरेमहनेमूत्रशेफसोः उत्थानेउद्गमेचल्यानेवनेप्रीतिरसयोः शासनेनिःक
ण्ठमेनिग्रहेवैरशास्त्रयोः वाजिनयोगेमहोणस्यात्वेव्यकर्मवाक्ययोः स्यात्त्रिदानेवस्तदामन्यादिकारणारवड्योः कौलीनं
34 तुकुलाल्येपिप्राणिघृतापवादयोः स्यात्कौपीनमवाक्यापोः स्यात्त्रिदानेवस्तदामन्यादिकारणारवड्योः कौलीनंतुकुलाल्ये
पिप्राणिघृतापवादयोः स्यात्कौपीनमकार्येचागुह्यचीरप्रभेदयोः वाजावायेपिवपनेहिंसायामपिवर्जने वर्द्धनेछेदनेचा
पिवर्तुः काशेपियोजने राशिभेदेपिमिथुनेसंगतावपिमैथुनेतेमनव्यंजनेक्लीवेसव्यानेछादनेकुशे वसनंमोमनिष्वेषेजन
नस्थानयोरपि अयनंनिलयेमार्गेदक्षिणोत्तरयोरवेः जघनंकामिनीश्रोणिपुरोभागेकटिप्यले आसनंकुञ्जरस्कंधेपीठया रम
त्रानिवर्तते दर्शनेदर्पणस्वप्नबुद्धिशास्त्रेक्षितेष्वपि वेतनंगोहचिन्होगाकृत्यमन्त्रणाकेत्रिषु उत्थानेमुद्गमाकोसातेत्रपौरुष ३४

वस्तिषु व्युत्थानं तु स्वतंत्र्याकरणं प्रतिकूलता अधानं परमात्माधिमंत्री प्रकृतिरुतमा प्रस्थापने निरसने सालसेपेचपाचन
रुधानं स्यान्निः सारोगावनमेदश्रयोजने संस्थानत्वामाकृतौ मृत्यौ संनिवेशे चतुष्पथो। व्यसनत्वशुभे सक्तो विपतौ निः फलोद्यमे
रेवाभिष्फलेपापेरोषोकामजकोपजो स्यादिधानं वेतनायामुपायेप्रिरणोधनो अकारेहस्तिकवेलपूजायांवेरकर्मणि स्यो
जनेनेतेमोचिन्हेश्मश्रूपवयवेस्मोः वेष्टने मुकुगेस्त्रीवेगे धनं तु प्रकाशने स्पर्धनेत्रापिहिंसापापरास्योत्लादमेचमतत सा
धनमनुगमगत्याशेफस्मिसि द्वौ निमित्तरोपनयोः स्मृतं संस्कारहेतौ धनदिं स्म्यात्मनासुमेनागे लंघने तूप्रवासेपिललिते पिचा
जीवने जीवंत्याजीवनाचापक्रीडारावपिरेवनं नोसत्तदशनल्कीविकवचेराजने पुमान् स्पंदने श्रवणेतोयेनातुनेमिदुमोपे
गोस्तनोहारभेदेपिमहिकायांतु गोस्तनि वृजिनं किल्बिषेल्कीवेकेवचे राजनेपुमान स्पंदनेश्रवणेतोयेवातुनेमिद्रुमायेप्य गोस्त
नाहारभेदेपिमहिकायांतु गोस्तनि रजिनं किल्बिषोल्कीवेकेशेनाकुटिलेत्रिषु शय्यायांशयनेनस्त्रीलोवेसुरतनिस्पोः ११

१.ल. पनेशांतिवधयोः क्लीबेदैवंस्वकृतोपुमान् पाकस्थानेकुलालस्यापनपोरुतेपुमान् अपानोवायुभेदस्यात्पानंगुदेमुधयोः नि
३५ श्वासेश्वसनंनातुमारुतेमदनःद्रुमे अस्त्रीवितानमुल्लोचविस्तारमखसमतुशून्येमंदेत्रिषथ्यास्त्रीश्रीसद्वाविस्मृतिहायनः शा
कुनेमंगलाशंसिनिमित्तेशकुनः खगेसमानः सागाभेदेत्रिषुएकसमबुधेषु मलिनीकृतमत्यांस्त्रीक्लृप्ताउषितेयास्त्रिषु स्पर्शे
35 त्वपिंद्रियेदानेस्पर्शनेमारुतेपुमान् धावनेगमनेशुद्धौधावनीराजकेस्त्रियां वामानोवाच्यवत्सर्वेविष्णुदिग्गजयोः पुमान् अ
वलयेविलयोस्त्रीमंगलग्नेत्रिषुप्रहृष्योः अशनिर्विकृतिपवीरोचनः कूटशाल्मलीरोचनारक्तेवान्द्योगवीपित्तेपात्रिषुयांपयाक
रज्वानलिन्यांनलिनीनलिनंजले पद्मेपकुन्नानारेभचर्ययांत्रिषुस्वपैके यत्रोमदिरायांस्त्रीयमारवतिवाच्यवत् स्यान्मंडलम
लेकालेवकारिणोतुवाच्यवत् नेदनंवासवेधांगसुतेनादर्पकेत्रिषु अंजनावापुपत्न्यादिग्गजेकज्जलेजनं सेज्जाकल्पनाया राम
स्योत्सज्जेनघटगुल्मके त्रिपुसाधकेतुनातुज्ञानस्त्रीप्रमाणिनित्रिषु विमानोस्त्रीदेवयानेसप्तभूमिकसद्मनि तुमानाःपुष्प ३५

मालत्येस्त्रियापारेवेबुधेचना अयंपुष्पवहूव्यापिलोध्रेवत्सेपिमार्जनः रसनेत्तद्रकषायद्ववविषद्देमाभरूप्यणात्तासु ध्वनिफल
निर्याससेश्मश्रुकांच्यांस्त्रीसाधुजिह्वजियोत्कनना मार्थंजुनः केकिनिकांवधीयैन्नैत्रानपैप्यक्रसुतेचमातुः वीरणाद्रुमेच घसितेत्रिलिं
गोगव्यजेनिदेश्मितणोतृणोर्जनेस्यात वेरनात्त्रीद्रुत्वभागेज्ञानेलीवमधत्रिषु तलिनाविरलाघ्वाल्पाविलीनेनोलीनविद्रुतौ वि
लीनाः शीर्णजीर्णोद्रीः पिशुनौखरसूचकौ स्याद्रुतानामगंभीरेशपिताध्वमुखेपिचा आपत्रआपत्स्यापेपिसंपत्रः साधिते
पिच नांताः कलापेभूषणेवर्हेकाच्यांमंहतितूणयोः आकल्पकल्पनेवर्षेविकल्पोकांतिकल्पयो आपवः शत्रुचितायांप्रसे
पवालयोरपि आसेपोभत्सेनाक्रुष्टोकायांलंकारचोपयोः स्यात्मारयः पात्पीठपादेपानेमहीरुहे कश्यपोमुनिमीनोद्वौ।
मतापोपोरुषातेपो मतिपत्तोनातिव्यास्त्रीकच्छपी— लिवीणायोः विटपोस्त्रीद्रुविस्तारेपल्लवास्तंभशाखयोः विटत्नास्म
पत्त्रिशैनापद्दयोप्लवे अस्त्रीकशिपुशय्यायांवस्त्रनेतद्वयेपिचा कुतुपोर्कंविप्र— यति— चभागिनेयेचअस्त्रीरिना

१०ल गांशकुराति— यो— वधेवाग्नो पांताहरवेदोमहिपेभाखोमलवोहारलानवौ कारंबौकलहंसेषुकदंबौनीपामंहती कदंबौ
३६ नीयविशिखौशाकभेदेकुलव्यापि नितंबस्त्रीकटेपश्चात्तटेद्रिकटकेतटौवङ्वास्याकुंभराशौपैबिम्बेरेगजत्रिपां वाडवौब्राह्म
णौर्वाग्निवाडवौवडवांगनो वंताः कुष्मभोग्निकागारध्रेवृषमतंगजेस्वौ वराहस्यापिपुछेस्यवृषभः पुंगवेवृषे विस्त्रंभः के
36 लिकलहेस्त्रीहृविश्वासयोरपि स्याद्दिष्वंभोनाटकांगेविलासस्मतिवंधवः योगभेदेप्यशरभः स्वापदेचमृगांतरे आत्मभूर्मन्मथे
वेधस्यारंभोवधदर्पयोः उद्यमेचाथककुभोवीणांगेऽर्जुनपादपयोः सनाभिसदृशोज्ञात्योरालंभस्पर्शहिंसयोः कौसुंभः कुंकुमेहेम्नि
स्यान्महारजतेपितलकर्मंडलुपुमानेषुसुरभिस्त्रीगवित्स्त्रियां वसंतेचैत्रयोःपुंसित्रिषुसौम्यसुगंधिनोः त्रिषुपांपुनर्नेबाभेकोव
षोभूद्भेदेतुना पुमानर्भेपोद्रुमस्त्रीत्वसित्वधोत्रिकेहृये वल्लभानाकुलीनाश्वेदपिताध्यासोयोस्त्रिषु फांता निगमोनि
श्चयेपुर्यांपथिचेगवणिकापथे नैकमस्त्वापनिषद्धिर्यज्ञोवणिजिनागरो विक्रमः क्रमणोशौर्येमकमोवासरेक्रमे संक्रमो राम
३६

वारियंत्रेपिघोंशामध्येपिनिक्रमः विश्रंभः संशयेप्योतो स्यात्म्रावांतरशोभयो संभ्रमोत्पादरेभीतावावेः गानियमस्त्विहा प्र
तिज्ञायंत्रणासुप्योगांगेनिश्चयेव्रते कलमः शालिभेस्यात्मो श्यौरेता स्मारसेंक्रुरे आगमस्त्वागतौशास्त्रेविद्रुमोद्रववारयोः त्रिधामा
केशवेवन्हौहरिनामस्तुयोगयोः गरुत्मान् शकुनेतास्यौद्विजन्माब्राह्मणस्त्वगे व्यायामेपौरुषंव्योमसंचारोदुर्गसंवृतौगोलोमी
स्त्रीचारनार्याबन्धुप्यश्वेतदूर्वयोः कुसुमंपुष्पफलयोः स्त्रीरजोनेत्ररोगयोः तलिमंकुट्टिमेतल्पेचंद्रहासेपिगोतमः मुनिभे
देशाख्यासिद्धेगोतावर्षोतुंगोत्तमौ परमःस्यादनुज्ञानेध्येयनापरमात्मनि त्रिषुरूपेपंचमस्तुस्वरोगणपूर्णोत्रिषु मुनिःस्यान्नेम
द्वेशलाचर्योतावाश्रमोस्त्रियां सुषमोहृष्टशोभायां त्रिषुचोरौसमेप्यपः लक्ष्मप्रधानपुच्छयोर्लिंगाख्यलिंगेषु ध्वाजे
मभावेपुरूषेलेलामो स्त्रीललामच खोभामध्यमोदेहमध्येमध्येनपुंसके मध्यस्यैवाच्यवत्स्त्रीतुदेहेलमध्यांगुल्यावपि छं
दोभेदेदुःखः कन्यायामप्यप्यात्रिषु समस्तोष्टपूज्यौहोमपर्णोप्रवारिमौ अथमोगत्स्पतिपूनागतमौपवंशानिमौ १२ मा

१-ल- ताः प्रणयस्त्वभ्यर्थने विस्रम्भे प्रेमयाचने   विनयो नीतिशिक्षादिधर्माचारप्रशान्तिषु   अनयस्त्वशुभे दैवे विपत्तौ व्यस
३७ नेप्यपाश्रयस्त्वाश्रयस्यापि बले समवाये च संश्रय   विषयो गोचरे देशे ज्ञातो यो यस्य तत्र च   प्रलयो मरणे लेषे मूर्छाकल्पावसा
नयोः प्रत्ययोऽधीनविश्वासाधीरंध्राचारहेतुषु   ख्यातौ समाधौ शपथे चित्रगवौ भूविस्मयो व्यवायो रतह्रीवयोरुपायस्मा
37 दुपागतौ   समाधावथ्यत्यायसंनिवेशगृहे गणा   उदयपूर्वशैले स्यादुन्नतावपि अत्ययो मरणे दोषे कृच्छ्रेऽतिक्रमदण्डयो
निलये लक्ष्ये समुदाये सधर्मणां   अत्तदृतानीमेकत्रकरणोपरमात्मनि   आशयो स्थानतात्पर्ये कुल्याय स्यान्निनीडयोप
र्यायः क्रमनिर्वाणप्राकारावसरेष्वपि   एकार्थवाचिशब्दे च पौलस्त्याभ्रीदवारणौ   पर्जन्यश्चयनिपार्श्वेवोसवेगजेन्द्रबुद्दे
शो ऽडुशो ल्यो मुनिवासरौ श्वसूर्यो स्यान्नदेवौ   आदित्यो रेवभोगीर्वाणौ लोहित्याव्रीहिसागरौ   स्यादाम्नायः संप्रदाये नाम०
कुलेऽध्ययनवेदयोः ऊर्णायुर्हरिणाभेपि मेषतल्लोकमेवल   शाणपूर्वोऽरिदेवांत्तेवकोघकोभुमन्यव   गायो वसंतसेपाणुर्मा ३७

त्वैस्यात् जैरियोसमयः कालसिद्धांतप्रतिज्ञाशपथेषु संकेताचारयोश्चाथस्वाध्यायोजपदेवयोः सामर्थ्योयोग्यता
शक्त्योर्हृदयंचित्रवक्षसोः चारुत्वमपिस्त्रोतस्यंनैपथ्यंरंगभूरपि पुत्रीपुत्रेपिचापत्यंविवित्यंसत्ययोग्ययोः स्याद्रास्थाण्य
त्रास्थाणनोभावसंहतिक्रमेसु स्याहिरोणयंदेभित्रिकुप्यवितमानविशेषयोः वराटेरतसौश्राथमत्स्ययः पर्वतांतरे पर्वतांशे
प्यथोधानेमलयंमलयात्रिवत् सैधवेतालपर्ण्योश्चशैलेयंस्त्रमोरपुमान्विपापार्वतीतिथ्योर्विजयाजपपर्याययोः अभयंन
लदेस्त्रीतुपथ्यायांनिर्भयेत्रिषु क्रमेरुहेम्नोगैरिकंयंगांगेयोगुहभीष्मयोः अस्त्रिकषायोनिर्यासेसौरभेरसरागयोः क्वा
थेविलेपनेवापिद्रव्येस्यात्षवाच्यवत् ह्रितीयासहधर्मिण्यांहितीयंपूरणेत्रिषुत्वेषुनदीभवे अतिथ्यमतिथौनह
योरतिथ्योपुमान् वैरपारास्यामुजिष्यस्वछेरयोस्त्रिषु तपस्याधर्गदेपिच प्रतस्थंप्रस्थंप्रस्थ्यआपंतेप्रतिकूलानुकूल
योः वदान्यंवाग्मिदातारो जघन्यांवल्यागर्हितो कनीयानत्रुनेत्यल्पयोर्यातत मस्यारोसम्बीयानशोभनेतसंपथे सावावनम

अ॰ ल ३८ तेमेध प्रसेसौ प्रतिपालाश्वौभीषेतेसौ त्रियाश्यः २९ पोताः किरातशतशभुशर्वौ भास्करौ रामस्यंपावकौ हाण्डौ युगसदेहौ
कुञ्जौ कारिं कुन्तलौ राशी मुनेश्रेष्ठौ दासैराशिशिखिकुक्कुटौ रामभभुयश्रृगाराबागौ रामुसुतौल्युके प्राकारौ भेदसादृश्यविकारौ
रागविक्रेय कुन्तौ चोरभुः जगौ कुटौ कर्कटालया रैन्यारिरवगौ विदौ तित्रिरामुनिपासिणौ शाकरीस्कंदेहंवौ सदृशीद्रुमा
स्वैरौ हीमरीवन्दिनतपनौ अमुशीपिचिपावकौ धान्यामूलपतिरस्कारौ निराकाराबुपकृपाः कुपौ टरणिजान्धारकारस्त्वाकृतौ
गात्रचैव तेमिद्रावापुचंद्राकाके सरीसिंहयोः प्रतारामन्यशम कुपसंतत्तरीध्वान्तमेष्ययोः आकास्थानसेन्योत्याः प्रदराभंग वृत
गः मकरः कीर्णपुष्पादौ संहनोमकारस्त्विद निधौ पाटसिराशेचांकुरात्तदमेराप्य क्रिशाः यमस्यशुक्रेऽस्यात्तापकेकपसणि वि
षः कुशमूशोस्यान्त्यिठाधानचरसेयोः खपुरोनुभुमेवरावृषेनिर्येरिपूगयोः कापालचकटासेचभेसापोत्रेककायरः मंदार
पारिभद्रेकंःपर्णोकल्पमहीरुहे गाधारत्नसारागदशसिहूयोपपा कुलालंदंडेमुकुरोदर्पणांगदर्शपोश्वपः आधारआलवालो राम ३८

कुवेधेधिकारोपि च स्यादासीरो मित्रवले वेगदृष्टिः मत्सरयोः केदारः शंकरः सेत्रे शैलभेदेऽलवालयोः मयूरो बर्हिचूडायां अपा
मार्गे शिखावले नरेन्द्रो विषवैद्येपि महेन्द्रः प्रतिशक्रयोः अभीरः क्षीरविक्रेता गोपाजने पावकेऽरवो विकारो वालुकायां च वि
दारः सुरतालये कोदण्डयां चाथ संस्कारः संस्कारः प्रतियत्नयोः शर्करा तु गुडोगभेदे शर्करिलस्थल्ले शिल्लीभेदे सितायां च
शकलाल्पकलापयोः गायत्री खदिरे छन्दः रूपाण्यामपि कृतेमीनौ मासौ रंध्रो पानगृहे स्वायत्ता शिल्पिकारावैः मकर
जाया चक्रांच्यां छन्दसि शक्वरी छत्रः मन्तालविवले केशवाच्छत्रली उर्वरी सर्वसस्याद्याभूमौ भूमात्रे केयूर शैलव
स्नाययोः कौठीकसायां शिशिरं मतं कुहांगकोरष्टिदं मरिदां नगोरदे धौतेस्त्रांगेगेतिमिरं अवांव्योश्विवामसि अशीरं
त्वामरेरदे कटितं कटिवामसि मेखलायां गुदारभः गह्नेषु तु गद्धके कटीरं केटरे कवोविषयो गोगिरेजिरं पुष्करं मंबुनिखा
ज्वेयुधिवाद्यामुविधानयां द्वीपे भेषजे भेदे स्मारामतीर्थाहिकरिकाग्रेषु रविकाले पंगोमयाबुपुरुषे तां वसत्रमित्रेषु हिग्मार्थे च

१-ल- पवित्रंत्रिषुपूतेपुंसिशंभुपावकयोः कोवृहेस्यंप्यतोयेनारौत्सेशवलंत्रिषु खर्जूरोनापिकेशकध्वजेजीरौतुशाचिवत् दर्दुरोना
३९ गिरौभेकेत्रिधीषभुवक्लीनि पितरंकनकेक्लीवंपीतेत्रिषुहृयेमान् ग्रीवायांकेदाभेधेपुमान् देवेपिनिर्जरः शार्वरंतमसि
39 क्लीवंहिंस्रेत्रिः घयशादरः शशांकेनानिशांसंध्यादृगिद्रामभुशर्वरी स्थंडिलंगुलयोः क्लीवंचत्वरनाचतुष्पथे क्रियाका
रप्रतिज्ञापपुंवाप्येंपुंसिसिंगरः क्लीवंशमीफलेपाथस्त्विवत्वरी शाखाशोनावृषेक्लीवंछरोभेदेयनागरं मुष्ठांपुंधोः नित्रिषु
पुत्वेषविरग्धेनकोम्न्दवे यमुस्त्रिधाख्गाः शंभौनागोयामीशैवैरस्वरी कांताराःस्त्रीवनेदुर्गकर्मेनिर्जंतुरेतुना कर्मरोना
श्रुकंस्कैरयुवराजेम्बवारके वालेवराणरसेचद्वीपेत्वस्मित्त्रपुंसके कुमारोतुमहोगरीकन्यकानवमालिका औरे
पुस्मधौनन्दंवेदीनेचविषपामरा स्थूणागुडूचेद्र्पुरीदूर्वासुस्त्रीसुरोपुमान् अतरः परिधानीयस्त्रीवृक्षापुवाच्यंवत् अं ग्राम०
तात्मनिपुंस्याषुविनाप्यंव्ययमंतरा अंतर्विवोतंतधिनेरेववधिरंध्रयोः अवकाशावसरयोत्मारष्यान्मध्येयापिमतिवाक्नेत् ३९

तरंनाद्विरदस्तनयेनलेत्रिषुरीच्योतमोधैषुधनुल्वारिशोस्त्रियां असारंमागवेध्धमेभल्लतौतातपसिक्रौंतो वेणौमोसेचनालेवशि
वविद्युविरिविषु सगरानववा˜ षुशावरः शवरीरुषाल्कीविभ्रतांववितेषुसुधीरत्नन धेपुमान त्रिषुांध्याचितेल्ली वंछिद्रंचेशादि
वाजयोः ल्लीवल्लोद्देपुमान्सोमेकववाटोप्येररनना कीरोनाघटेष्ठसेनस्त्रियांचेणोधाकुरे टगरः वृंगणेपुंसित्रिषुकेकाल्लोच
ने मत्सरोन्यात्यद्वेषेतहल्लूपणायोस्त्रिषु अश्वकुंकुमयोः ल्लीवंरुधिरंमृसतेपुमान मधुरोनारसेतदत्त्मृत्रेरः स्वादुषुत्रिषु मधु
राशातपुष्पायांशिशिरः शीतलेत्रिषु कृम्भौवाजन्मलावंउदरंकठिनेत्रिषु मरालेवधुरः पुंसित्रिषुस्याग्रग्रंम्येयोः धूसरोवर्णा
स्वायेरोषस्यमोतवाच्यवत सिंहस्याश्वस्याश्चस्यकेशेषुकिंजल्केकेसरोस्त्रियां नागकेसरेवंपुन्नागाकवल्लेषुपुमानयं सा
मेंद्रलवणांतंरात्रियंपंल्लीवेगलसणोध्वांतरात्रौचराोत्रौवतामस्त्रौतिमिरेन्नो चिकिराहीगदेवत्रौकेशंत्रिषुतुपंचले दि
मशीकरयोः पुंसितुषारः शीतलेत्रिषु चमरोनाममृगेल्लीवंचामरोतुत्रिषूतरे उदारोदातृमहतोरानेशोदेमहत्यदत्यपि

त्रि-ल कालपृष्ठं गोगोलम्बस्मृतोदितोनाचतुर्वोधीरकृतानावकाग्रो भंगुरौवक्रान खौविधुरो कष्टविश्लिष्टेम स्मीचौतुयामगौ चतुरोद
४० सधर्मेतावितावन्यपामरौ रेफातः उल्लालहर्षकल्लोलोरेहात्म्यानोनुपुष्कलौ कुंतलौरेशचिक्रौशस्रगालाद्यैः त्यनेवृक्षौ
कोकिलावुन्मुकपिच कुंभानस्त्रः कलेननैश्रोश्राकृष्णायांदेगोलिमः काकोलस्त्वद्रोणकाकेविषभेदकिलालयोः शार्दूलोरा
नवेव्याघ्रेश्रेष्ठतरातराष्यितः वदुस्त्रीमनुराशोवावेतसश्रयमेवला कोंचिदाख्यद्रिकारकेश्रोणिस्थानाभिवंधयोः शृंखलापु
स्कटिवस्त्रावेवेधेपिकदलीमृगे रंभायांवैजयंत्यांच्यामहिलाभीरुमुद्र्योः विशल्यत्नुमतीवेध्याशूद्राकेन्यामतमजा सकल
वल्कलेखडेपललंपंकमांसयोः तीलचूर्णेषपटलंवृदेछदिशिहगाजि कुवलेवदरेमुक्ताफलेकुवलयेपिचा लाभीलंनोभिग
रेचवेश्मतीचोतमस्त्रियांपातालेवडवाग्नोचकिलालममृगंभू - पाणभागेदुकूलेतुश्रौमसूक्ष्मांशुकेपितत लांगूलंमेदनेपुच्छेश
मलेशकृहेरनमोः कमलेछ्रीकारीनाद्देनोऽम्भसिचित्रितानजेवद्गलतातो महपोरुपुमास्त्रिषुमंवेचचले उर्धीनीतेहस्तेनीचेच राम
४०

पलास्त्रीतटिकागौरे तरलोहारमध्यस्थमणौनाचंचलेत्रिषु त्रिषुश्रेष्ठेसितमध्येधवलेनावृषेगुतौ धवलीगव्ययोष्वा।
स्यपस्विभेदेचपिप्पलः क्लीवेवस्त्रच्छेदस्मेसलिलेपिप्पलीकणा॥ वङ्गालोनायौऋसयसेपुमोत्त्विघथितेवातवद्दो एकाल्पा।
भोलतिकागोषोबङ्गुला स्यादश्मोपला शर्करायामरुत्स्तुतेत्त्विनस्यान्स्मनिणामयौ पिंगलोग्नौमुनीकेशेचजंगशोः पारिपार्श्वे
गोत्रिषयकपिलेयाम्यादिक्करिणांतुपिंगलाकवलोस्त्रिःक्रिमिसामाबालःकंबलेजलं जांगलेनिर्मलस्यानेत्रिषुमासेनपुंस
के कंलीरसमृगयोः कंदरांतुनवांकुरे कुण्डलंवलयंग्रासःकोणाभूपाथकुण्डली भुजंगेचित्रलमृगेनाकुण्डलवतीत्रिषु
मण्डलीनागराज्ञिसूर्य्येशशांकेद्वौश्वविगलयोः मण्डलेत्रिषुकुक्षस्यात्पस्यंकदेशयोः विंवोह्वादशराजोक्षनिकुरवेपपके निलः
पुमानरिष्टवरेक्लीवेफेनवतीत्रिषु आम्रश्रीहोपाटलोनापटल्यांगविपालना क्लीवेतुपाटलीपुष्पेश्वेतारक्तेप्यंपत्रिषु
शृंगारेनाविकत्थितेस्वछेदीप्तेत्रिषुज्वलः वीणादंडेप्रवालोस्त्रीविद्रमेनववपस्लवो द्वद्ववापुरुज्ञापिन्यौविशालाप्टथुलेत्रि

१. लः षु शृंगारेनाविकल्पितेस्वच्छेरीमेचत्रिषुज्वलः वीणांदंडेप्रवालोस्त्रीविद्रुमेनवपल्लवो इंद्रवारुण्यापिन्यौविशालापृथुले
४१ त्रिषु अचलोद्रौभृचलाकपिलाग्नेयदिगाज्ञा शिंशुपारेणुकायोश्यामुनोनापिंगलेत्रिषु रसालामज्जिकाद्रूक्षोजिह्वाना
लिसुचूतयोः निर्णीतंकमलंक्लीवेत्रिषुस्यात्केवलंस्त्वयोः नीलीधात्र्योश्रीकृष्णफलास्त्रीचिल्लेपुंस्यथचञ्चला त
टिल्लक्ष्म्योस्त्रिलिंगोपिचपलेप्यत्रिपूतरे करालोरत्नुरोतुंगभीषणोचाप्यसंकुलं परस्पराहतेचचसत्यकाप्यंव्याकुलंपिच पेशलो
चरुचतुरोपूणोश्रेष्ठेतुच्छकलोमृतलाकुकरश्रेष्ठावानीलोकृष्णभीषणो आविलौगद्दतिः शेपोवकलोमांगपुष्कलो ३० लाताः
मत्रीसजायासचिवोवृषश्रेष्ठतुपीगवो कृष्णवोमृदंगोपालोधेनुगालवोकितवोमत्तधूर्तारावाद्दवोपागमंगतो प्रसेवोस्यू
तिवीणांगप्रसेवोशक्तितेजसो त्रीदिवोगगनस्वर्गोमुहूर्तंध्वनुवाधवो प्रभवोविक्रमेवृत्तांमूलेजननकारणे अध्योपलश्च
येस्मानेविवस्वान्कमुरोरवौ प्रसवःपुष्पफलयोःजननेनुत्तयाःसुते पारंपर्यप्रंगेचवाणिगर्भविमोचने उत्सवःकोपमहयोः राम ४१

कृत्स्नेके छामसारयोः संभवोजन्मवाधेयस्याधारानतिरेचनं अविस्मापनसर्वेयोर्निकृतावपिनिद्रवः गाजस्कंदेपिपाणौगंधगायने
यशो अंतरांभवसत्वेस्व्यासनोवचनस्थिते प्रतिष्ठानेचोद्धवस्त्कस्मा— देहस्मसंत्रिशि मुपुवीत्रिकारवाल्यांजीरकेहस्स
जीरके भैरवोनामसेत्रपालगर्भेयाभाषणोत्रिषु शत्रुत्वेशास्त्रवनारोभागवीस्यादुमारमास्थितदूर्वाभागंबस्तेरोएडकामितशुल्कयोः
गांडीवगांडीवचापार्थचापेचापेभनस्त्रियो मग्नीधमत्त्रीयासायांभासादेकलशोपिच नपस्त्रीतापसेशोच्यो हिजिवोभुजगेखले
पार्थिवोभूपतौमृ— क्षमान्तुरुक्तित्विपुलत्वय शजीवमवजेताजीमृगेमत्स्येपपत्त्ववः अस्त्रीप्रवालेनाविंटेकेनवंवक्षमरेभयोः २०
यांताः रहः प्रकाशौनीकाशौरसेवसेपलगशिनो निविशोशिविरोहोदौगिरीपाशंकराद्रियोः आदेशोदर्पणा— कानिर्देशः क
षानात्तयोः निर्वेशः संभू— नेस्यात्कर्मभृत्ययमोगयोः प्रकारः किराणोभाजिनातुल्यास्फूरयोस्त्रिषु यमोहस्तिकोनाशः कंषे
केकूपणेत्रिषु पत्रेपलाशंहरितेशत्वसेकिंशुकेपुमान् नहिंस्त्रेशोतस्मोत्रिषुक्रूरेमत्स्येनाकुलिंशपंवो अथात्रिक्षतेत्रात्माविवशो

१· ल· रितौ ष्टदुष्टधीः कर्कशो निर्दयः क्रूरः खरस्पर्शश्च साहसी वालिशो मूर्खे पृथुकौ सदृशौ तु समाचितौ शान्तः निमेषनिमिषोस्त्र
४२ स्मा कालपक्ष्मनिपातने पुरुषो धातुपुंनागनयात्मा परमात्मसु आकर्षः पाशके शारिफलकेषु तद्द्रिवे विशेषो वयवे व्यक्ते
तिलके त्यंतभेदके मतो घोटाघरात्राज्ञेश भीषुपाशदीधिनी मंथयो घर्षणा स्यधेशौ लक्षो विल्वनर्तकौ परिचर्यापि
५२ शुश्रूषा मंदूषयेरिकापुरी नृपासपत्नी सौरभ्या मदिषीक लुषं त्वधे अपराधोप्यथो पृडीशं शिरोवेष्टकिरीटयो व
नमृतगवीदुग्धं पीयूषममृतेपि च आमिषं त्वस्त्रियां मांसमुक्तो चेभोज्यवस्तुनि पुमान्पत्नीपुनत्वां स्त्री दिधीषुर्दिधि
षूरपि रोहिषं रक्तकतृणि क्लीवे मत्स्या मृगे च ना पौरुषं निक्रमे मानवाकैमाणोः पुरुषस्य च उद्घाडु विस्तृतका स्नमानेतुवा
च्यवत् कृतादिव्यं विषं नाक्यावि वशौ निर्विशौ त्रिषु गंडूषस्तु हयोरस्यपूसो हिरदपुष्करे मसृते चाथकलुं पल्कीवेदस्यादिले नाम० ५२
त्रिषु निकषः शाणफलकनारस्तमतारास्त्रियां निकषा व्ययमभ्यासे कुल्माषः ह्रस्वयादृदे कृहेमे च त्रिषु पुंस्येषा दानवे पानकागु

ण॥ पञ्चोनिष्टेरूसेकर्षुणाचत्रिलिंगकः षोंताश्रीवांसोरूसधूपेस्त्रेरभसोवेगदर्षयोः नभसः सागरेलोस्त्रिविलासोभा
वैलीलयोः वाहसायावजगरेयर्पोसोवक्रमेस्तरेक्रोभ साकसेपामक्तद्रोणपभिषातः कार्मुकेप्यय आरव्यापिकायरिछे
देव्या श्वासोनिर्वेताववथा श्वेयसीजगपिप्यल्यामनपारास्त्रेयोरपि जुगुप्सातुघृणानिराचितेसररसिमानस साहसेतुव
लत्वाराकृतकर्मेरमोपितरः अलसोनापारोगेवंसमेदेववंपेत्रिषु पुंसिवालालसोस्कोकेयदेरोहूतात्वभिलाषयोः पापसप
रमांनेस्पाश्रीवासेनाथसारसे पधेनातुरवगेचंद्रेकीकुंसेलकुस्थिनाक्रिमौ रसेतुंनेर्पोसेनागदंतके क्वाथेरसेथरात्पूहः
चोतकेकालकंटके मवापाथसांवेगमस्तटाश्वमवतेने मवाहसाद्वापुंभेदेवापुमात्रवद्विगेतो सीकारछायसंक्षेपमदोद्रे
गषुसेग्रहआग्रहोनुग्रहाशक्तिनिर्वेधग्रहोणप्यथा श्रोणपामारोगणोरेंधैसमृष्ठायेनिघादिनि आरोहस्मात्क्रोटाहस्तावा
मेरुष्टेचकर्पणे तेलादिपोपपात्रेपनिग्रहः सोभिमतसेने वाहः सकोरेचिस्मोनिशाकेपौलमुत्तसयोः तुलासूत्रेश्वारसेम

१॰ ल॰ ग्राहः मग्रहेौ वृभौ अंत्यहः संयमे बंधे पूजायां मर्गले प्रिच विग्रहः समरे देहविस्तारे प्प्रयनिर्दुरुः मेघवत्यादेराघोत्तिपरोनि
४३ ष्टुरभाषिणि सुवर्हासत्वकीगोधाफलीशेफालिकासु च वैदेहिस्याद्विगिण्योषित्पिप्पलीजनकात्मजा ॥ ८ हंताः प्रत्यसे
धिक्षतेध्यस्तस्त्रिषारस्त्कारसाः अथ श्वेदंतिकुंभस्य दर्यस्यः श्रीरसिंहयोः गोतुवायांगवासीत्त्रिगवोसा जालकेपुमान्
43 २ सातः इति जगमुमनालिकायां निरुपमरंजाधिनाथरचितायां व्यसरपदकांडे पूर्णो नानार्थमालया कपिभृंगाबलि
पिकोकापिभेकावल्लासकौ भृंगारकौ भ्रमरकौ श्रीवत्सौ कौरवपाच्यातो आमृक्रोडगवाशिनित्रोगिरिमेघौ बलाहकौ कर्को
टकौ बिल्वसर्पौ टंरसकौ चारसमौ स्थूलहंजौ वीलकोशावराटी चवराटकः मराकौ भूमिपाल दिवौ कमित्पोध्वने अंगारक
स्त्वन्मकस्यावडं मौमकुंरटके सालावकः सारमपेरके क्रोष्टस्मिकेरो विनायकात्सुगतेगरुत्मति गणाधिपे हारभेदेमा राम॰
णवको बालेकपुरुषे चमः त्र्यामएरसटकुकुंवाकूकवाकवः स्यात्सोमवल्को धवलार्खदिरे कहुलेपिचा पांचालिकापुत्रिका ४३

पाण्डूपदेशीतिभेदयोः कवनीनिका सितारायां स्यात्कनिष्ठांगुलावपि घाघाना लघुगुड्डेवा घमेदेवघंटिकाभवेत जीवंति
कातुग्रीवायां गुडूच्यां वृदयोरपि उल्काच्छायामुल्कालिकासेवके नातरंगयोः कौशांतकी ज्योत्स्निकायामार्गेच सरसाभवेत
सौगंधिकं च कल्हारे ख्यरागच कल्हणे चतधिकं सुखमाने रिवसेमगलेष्वथ त्रिफलायांत्रिकटूक्ष्णस्त्रिगधेचत्रिक'
टीकः स्तनवृतेपिपलकमपिसीवनस्थमके तित्रिणीकयादयोश्चचिंतायामप्यपस्त्रियां विशेषकस्यात्तिलके विशेषा
धायकेत्रिषु पुंडरीकं सितछत्रेऽकु⁻ भेदे सिताम्बुजे नात्वाग्रेभाजिले व्याघ्रेदिग्गजे कोरक्षेरेनियामकपोतावाहेनानियंतरि
तुत्रिषु पुमान्वराटको रज्जुत्रिषु श्रेष्ठमानोसयोभयानकत्तशार्दूलेचाहुनाभीपणोत्रिषु शूद्रांहूदेरुकोवेश्यासूतेवावालि
जेत्रिषु कौलेयकः सारमेयेनाकुलीनातुवाच्यवत मयूरकः स्वपामार्गेपुमानलीवेतुरस्यके सुदतीकोभेघलिगश्रुभा
गेदिग्गजेपुमान पलमानेषोडशिकाननानंस्त्रीयनदृये जैवातृकः कर्षके द्वौ वेधेनापुष्पतित्रिषु रुद्रशतानीको मुनेपुस्त्व

१·त्ले· ष्ठवाच्यवत् कार्पासमः प्रभाभावद्शिलावटिकावुभौ कांताः गजकूर्मोपिपेचनखोभ्रगवाग्गोशिलीमुखो महाशंखोनिधौ
४४ संख्याप्रभेदेमानुषास्थ्नि द्विजेवाचयिमुखोभल्लातेग्निमुखी स्त्रियांविम्बाल्मालोगलिमप्यिशिरवाल्कौवेनुकेकुमे खाता
मपवर्गः क्रियामुक्त्योक्रियासाध्यफलागमोऽपरागः परीवादेचंद्रसूर्यग्रहेपिवा पाशाक्रोशतिरस्कारेष्वभिषंगोथरूपके
५५ वंकेपीहामृगस्यानुसमयोगोरतेचये गांताः मलिम्लुचौवायुचोरोयेदाजोकचंद्रयोः भारद्वाजस्तुनोद्रागोव्याघ्रोटेपयुधिष्ठि
रोपमेवुद्धधर्मेराजानुजस्तूद्रोजघन्यजो राजराजः कुवेरोपिद्विजराजः खगेश्वरो चंद्रेपिभृंगराजास्तुः भेद्यस्यारकिवाः
जांताः प्रख्यातेप्रेषितेचप्रतिसृष्टस्त्रिलिंगकः शिपिविष्टोमहादेवेखलतेदुष्टचर्मणि कारहाटःपद्मकंदेपुष्पभेदेद्रुमांत
रे खंदूरीटः खंजनेस्यात् अभिधाराध्रेनेच्छिते वलिपुष्टोवकश्च्यांसा टांताः कलकंठस्तुकोकिलेहंसेपारावतेचापित्रिषु ॥५०
लेषकलस्वरेस्माजंवीरकपित्थमल्लरारभंदेतशाटः पुमान् अल्पेत्रिघमल्लरोहिपानीलकंठशिवाश्वेरौ गतःसमारूगन्त्यधिकंसो ४४

ख्यातस्त्रिलिंगकः॥ ठांताः॥ कौस्तुभेस्फुगलावैतेशिवेदेवगणः पुमान् शंकुकर्णोगणाध्यक्षेस्यादुष्णेप्यथसमीरणः फणिर्जकेमातु

रेस्यादयलीनविशल्ययोः मधुपर्णीतैलपर्णीश्रीवेष्टेश्वेतचंदने तामसपिणीभेवानीभूताश्विन्यावस्थतारकाः असबाध

चभेगत्यांसंत्रावेपुनिर्गमे गंडायथेसमारणेमथ्याहारणेमुद्गतौ भेकोरितेनिस्तरणंतुपायपेतिर्गमेपिच पायणंपारगता

वेदुग्धासमचवेधने कृतस्योप्यथोकाम्यदानेनिषेधेचप्रकारणं सोपानेप्यादभ्रानिःसारणंद्वोरिनिर्गमे विदारणंस्यात्समीरहे

धीभावेविडंचने शब्दशास्त्रेप्याकरणंजातंकोरस्फूर्थिकेतो स्यादस्त्रियांवारवाणंकूर्पासेकंचुकेपिच पाषाणंक्लीबमिष्टाश

पयोरस्तत्यरेत्रिषु नारायणीरमागौर्यो शतावर्यांद्रौणंतुनामिरूपणंतुचपुमान्विलोकनविचारयोः॥ नांताः॥ उदास्थितश्चारोद्वा

स्थेसमाध्मातोवेधनो परिक्लोविनिमयेस्यात्कल्यातेपरिश्रमे नध्यावर्तनकमवनभेपवनपारयोः नागदंतोद्विपादेगदहनिर्गं

तदारुणि निदाकांनस्तुनिचुलेसिंदुवारसमुद्रयोः त्वष्टाजामित्रजामाचोब्रह्मार्केषुप्रजापतिः आपुष्पफलवद्वृक्षेसेवसमा

र-ल ८५ ववनस्पति अपि शंभौ पशुपतिरपि लक्ष्मीपतिर्नृपे अपि श्रीदे नरपतिरपि सेनापतिर्गुहे उत्पाताग्नि धूमकेतू विश्वगो स्तो दृ
ग्द्रयोश्चारोलूकौ दिवाभीतौ वा सत्याग्नौ निशि द्रुमो अविमुक्तः पारिजातौ पारिभद्रसुरद्रुमौ स्त्रियामपचितिः पूजा निष्कृत्यो
65 सजये व्यये अपर्दे हेमवर्जी गंगापथ्यो शुल्कवचाप्यमा प्रतिकृतिः पूजनाप्रतिकारयोः मन्यामर्गौ रंवं बुद्धिप्रागल्भ्यं प्रतिप
त्तपः अनुज्ञा स्यादनुमितिः कलाहीने दूर्णिमा शुक्रशीव्यां शांतावयां रूपमात्मा कोपर्दषेता प्रार्थने चाभिशस्तिः स्यात्सभद्रौ ना
दुरालता कर्पासी कुसुमवृन्ता तु पाटला माषपर्णिका प्राणिधूतं भवेद्धस्य पशुपक्षिभिर्युते अत्यादितं तु सुमदत्तो भितिः प्राण
नकास्सिकमपि उपादितो अक्तं स्यात्रिषु परिवेशित ऐरावतो भ्रमातंगो लकुचे नागरंगके गुरुदीर्घद्रुचो येतु स्त्रीबैरावती
तरितकलधौतहेम्नि रोप्ये स्त्रीवे त्रिषु कलध्वनौ वैजयंतो ध्वजे शक्रप्रासादे षण्मुखे च वने वैजयंती पताकायां नकोटी के शव
मुयोः निराकृतिनिरामस्त्री स्वाध्यायरहितं त्रिषु उतोपत्रे षसी समासेन निश्चितेपिच अवदात स्यात्पीते मवो शुद्धसत्यपि अ राम० ८५

नगंतमध्यगेविस्मृतेप्यपर्दिते मूढग्रथितयातस्याप्रतिस्निग्धंतुक्षिहतेप्रेषितेचाभिजातास्तुकुलीनन्याय्यपंडितः अ
भिनीतःसत्कृतेचन्याय्यवर्षमातोऽपि अहिंसितंतुनिहितेभक्तिक्षितेपिच अपध्वस्ताःपरित्यक्तपरिचूर्णितवंदिताः
प्रतिज्ञातोचिनिहितेसमाधिस्थेसमाहितः पुरस्कृतारिपुग्रस्तसीकृताभिहितेचिते परिप्राप्तेपरिहृतेज्ञातेपरिगतेभवेत्
उद्गाहितमुपन्यस्ताकानिवद्दयाद्दितेपिच दिग्धवद्धाचपुचितोगर्वितेपिसमुद्धतः उत्कीर्णतनुकृतयोमुद्रोविचितेमाग
हितेतुविन्यस्ते ध्यातेप्यस्मृलितेप्रतिस्तेस्थगितिद्दितेहिनष्टे १२ तातोः वानस्याम धुशीलोत्तीयोसमवर्जितेनिक्षिम्रु
के मार्गणायत्तयमेप्मार्गणेश्वरेपिच जनीकस्यातरास्तसीगजमिसमारस्मिणः चतुष्पथंचतुर्मार्गसंगमेव्रास्त्रलेवुना
रशनिस्योनष्टवीजेस्यवीरेचत्रिलिमकः पाताःचक्रपारेर पगजोवन्दाहद्वोस्तमोनुरः कुरुविदाःपद्मपाणिर्दिंगुलादर्शं
मस्तकाः जनेदेशेजनपदेरोगेहिणाय्ययोः परिवारस्तनिवांटेवीणावारनसाधने अतिप्यगेनेत्रागेप्यभिमेरोरणोपि।

अम. च अजमोदा तदुग्रगंधा नियोमः शाघलेऽपि भवेत्कोकनदं रक्तपद्मक्रौञ्चोऽप्यलेप्यप शरमेनाद्दस्त्रिशारोफलेके घायदो
४६ स्त्रियां गंगाविस्तुपदीलक्ष्मीवेत्तवयं व्योमसमुद्रयोः अप्रगल्भविदुषोर्वाच्यमिंगोविशारदः दांतादोषोस्यादेनवंध
स्यात्मकेतस्यानुवर्तने मकम्पोरेनेस्वशेशिशीमुख्यानुयायिनि अवाधेराजगृहे मुद्रातेप्यचराधने भवेदतिविषा
शुंठीलशुनेषुमहौषध अग्निरुद्दउष्पानाप्येचरेनानगंलेत्रिषु वचाजयोदयोरुग्रगंधास्त्रीलशुनचना उपला
ग्निः स्त्रियांप्रातीमनीषापामयत्रिषु अवष्टम्भःस्यावहूरेसमाक्रांतावलंविते समवहासमुन्नद्धपंडितामान्यगर्विताः
धौताः स्याद्दहमानपूरं डेशरावेमृषातोपि च अभिमानेगर्ववुध्योः हिंसामप्रणाययोरपिप्रतिपत्नस्तसंस्कारे उपग्रहणालि
ग्मयोः पारवतेमप्रेचकोकिलेचकलध्वनिः धातस्वावज्ञयोनिमस्वनीचोपपगजनौजन्ममूमावभिजनोविख्यातावं
न्वयेवसःचन्द्रिभानुश्चितभानुवंद्दीर्हर्केविरोचनाः पुण्यजनः सुजनेस्याद्रासमिरसेसेवचगर्जितमेघे स्तनयेच्चान्चा राम ४६

नः सुविनीते संगवेदयज्ञे गुंजापुष्पौः शिखंडिन्यौ सोदामिन्यस्त्वपि आप्रच्छनं प्रतीवापजवनाप्यायतार्थकं पं
चनेतायणो ग्रामग्रावाराधनमप्यौत्सुक्ये पिधानेप्याच्छादनं सात्कार्यं हेत्वोः प्रयाजनं आक्रन्दनतिरस्कारे गतिशेषणाय्योयु
धि प्रतिमानं प्रतिच्छायागजदन्तान्तरालयोः आधिष्ठानं पुरे प्रभावाच्च चक्रे पध्यासनेपि च जन्यात्मत्वोरुत्पतनमप्याभिब्या
मिमूर्छयोः संमूर्छनं समुत्थानमुपघ्नेयोगनिर्णयोः निर्यातनं वैरशुद्धौ दाने न्यासप्रनार्पणे स्यादाकुलनमाक्रोसाग
णेनेत्रानवेधने समूहे चापदानं तद्दतकर्मणि खंडने निर्भत्सनमलंकेपि श्रुतिहद्दानि शामनं उपासनं शाभ्यासे हिं
सासेवनयोरपि तिरोधैयेनिधूनं स्याद्द्वर्तनमुद्गमे विलेपनेप्यथवधे संप्रमोवसमापनं आम्नायेपि प्रवादस्यादास्ये
धनमाहवो वेधव्यप्रणिधानंतु समाधिप्रतिपत्त्ययोः योन्युत्सेत्योः प्रजननमभ्रप्रेषणाहनयोः विसर्जनं विहननं वेधवाहन
वाचिकं वम्योधानमभिन्यासं वत्वार्थे चेरस्यहो निवासनं तु हिंसायां नगरादेर्वहिष्कृतौ निष्पत्ते चेत्रिरसनं संधारहनसंगमेष्वपि

ए०ल० स्यात शिल्पिगृहेप्यावेशनमुद्वासनमपिहिंसनेतं कात्यायनोवररुचौमुनौकात्यायनीमा पाचार्यस्त्वकाषायवसना
८७ गतभर्तृका त्रिपवलग्नेनमध्येस्त्रीविधवनापना स्त्विद्रोवर्धकेमेघौघतुकमर्तभेत्रिषुत्वयेप्सादे शाश्वतेत्रिषुनापद्महरि
शेषोसनातनाः दीसौमधातनेनाकैमहासेतोगुहेपिच आत्मनीनः सुतेचस्यात्सुमामात्यहितेत्रिषु विष्ककसेनागधका
त्वानातुविस्मावषपत्रिषु अपिपत्रोहतेतग्रस्तेपराधेरधिणार्थयोः विपत्रेमतिपन्नस्त्वविताननोतुगीहृतेपिच अप्राचीनेवि
पर्यस्तेपृस्तेपच्छृतस्सिणादिग्रवेनोताः विमलेमोविरोधोक्तावपार्थकवचवस्यपि विमलापोविलेयस्तनूपगोगर्वलेपयोः परीवा
रस्तुपर्युक्ष्मावालेपरिच्छेदे परिस्रेपः परिवैतोपादपाश्वेचदंतिनां उपतापोरोङ्तापौपोशिववविष्णुवृषाकपी पाताः अंचु
भेदेराजजंवुः पिंडिस्वजुंचकेपिसा वोताः अचष्टेभस्तत्क्रयायांदेहग्निगर्वैविलेपन भाजाः अभ्यागमोभ्यागमनेसंगा
संगरसमीपयोः सार्वभौमः सर्वपृथ्वीपालिकेदिग्गजांतरे उपक्रमस्यादुपधाचिकित्सारंभवाचकः महापद्मोनागभेदे गम०
८७

नीतिः संख्याविशेषयोः विश्वकर्मा सहस्रांशौ देवशिल्पिनि वेधसि पातमर्मीमृगश्वेचशौ मौघोगोपरात्रमौ च्यंगीष्कृतावृषग
मः समीपसमनेपिस्त ज्येष्ठेभ्रातर्यग्रजन्मा ब्राह्मणेचाप्यथत्रिषु यातयामगतरसजीर्णभुक्तोज्झितेपि च मांताः हृलीर्द
जौरोहणोयोतद्वंसीम्नोर्गुह्याशयो दीर्घद्वेषेप्यनुशयः पश्चात्तापानुबंधयोः बाहुलेयो वृषस्कंदे वाडवेयोऽश्विनौ द्विजे
सामाद्वयोनास्त्रियुद्धेकृतेचपश्चपसिला स्थलाच्चयस्वसमकिल्वेदजीमध्यमेगते धनंजयोर्जुनेशक्रे देहनेदेहमारुते
समुत्त्रयस्याद्दत्तेधेविरोधेचापतिश्रयः समायामाश्रयेचाथमस्मायोदिमगर्वयोः सांपरायस्तुसमरेविषरागामिकालयोः
अंकाशेप्यश्मशानेवमूशय्यायामतावपि गौरीदिशोरसकन्यामदिरापिहलिप्रिया अत्याहार्यभवेन्मासश्राद्धमिष्टेचदा
क्षिणा भागेभागंपभागधेयंदायादेतपुमानयं गोधायास्त्रिपुमानाशानकुलेहौबिलेशयः कुसील्लेचद्वयोः पुंसिजलौधौरेज
लेशयः भयंकरोप्रतिभयंत्रिषुभीतेनपुंसकं आयसत्व्यंभेघलिंगंदक्षिणाः प्रतिकूलयोः यांताः धाराधरोवज्रमघोन्दशैलौघरा

१.ग्र धरौ विश्रमयेपोचक्रधरौ स्तनमेघौ पयोधरौ यमभूपौदंडधरौ वीतिहोत्राविनानलौ कूर्मेशाब्धी अकूपारौ लक्ष्मीपुत्रौ हयस्मरौ
४८ द्वारद्वाःस्थौ प्रतीहारौ कामपंकौ निषद्वरौ अवतारस्तीर्थेपि धन्वते रिरलोत्रिषु स्वहृद्रूपिकाभीरस्मादुपचारोप्युपायने ग
48 रलेपिवत्सपुत्रोलंकारोप्युपमादिषु लोहेपिगिरिमाराधंचंद्रोपिगलहस्तके परिवारोसिकोसेचवस्कोरोगुरुगुभयोः नास्त्वाराः पु
रामोधापसिविद्याधरगृहाः कुत्थधामगजपसवत्त्राएकचोराहिपि स्विगचाप्यतिकारोव्यसनमतिपगयोः रथकारस्तक्षसाति
स्यात्मादिषमात्कारिणीभवेः संसेपथसमाहारएकत्रकरणोपिसः जलस्मदेशिशुमारस्ताराख्पेचभेतव्यसः परिवारपरिकारःप
पंकेतिकुरंवयोः प्रगाढमात्रिकावधविवेकारंभयोरपि अवहारोभवेत्स्त्रोरकेतयाहाराव्यपारये निमंत्रेणोल्पनेमव्यद्भवियुद्धादि
विश्वे व्यवहारोवक्रायोगप्रतिसंबधदंड्योः अभिहारस्तुसंनाहेतस्कारत्वाभियोगयोः हेमातुरोजराधरहोविपयपा पा सं
मंतानेपरिपाघांचरहांतिकमुपह्वरं अरुष्करोनाभोल्लातकेणकारणवाच्यमत पूहहोनात्रिपुमरोमकुष्यारोनिशाचरः फरुलु गम॰ ४८

कादिरस्त्तृपुंस्यमरस्त्रां निशचीमहाशीरोथ्स्यपात्रेब्जेश्वतहयेहरौ सिंहो योगगरुडेपुंसिचिषुप्रवरस्मूस्पयोः अदंवराखी
मेरंभेगर्वितेभूपेनिस्वने माहामात्रोहस्तिपकेसचिवेत्रिषुतुनेतन शतमन्त्रोराजवीरेराकाघाटेशिल्पावले लीवेतुकमलेविम्ब
भराभुभ्माहौपुमान उरंवोरेदेहहस्त्येभनाल्कीवेकुष्टतास्त्रियोः लीवेद्रोणेहांकतेपेगाधूतकोरेतुना शिलीघेतालयोः काणपू
स्नाथवजेसके संमिप्रतिमनः सेनाद्दृष्टमुडुनामाल्ययोः आरसेवाणमुहेशचहस्तिसूत्रेतुनास्त्रियोः शष्टेनुदूचीप्रतिवाघ्रीने
चत्रिषुतुतारे स्फाताः हैरावतोहस्तीमल्लोपरिमल्लपुमान विमर्देनेनिमर्देस्यात्पुनोहासेरमे महाकालस्तुविपद्विशिकेप्रथ
मनायके गडशीलस्याद्व्यलाठेगिरच्छूणामहोपले केशकाशनराः कोरकलाहः केलकः पुमान अपिमज्जारसेलोकुशालस्त्वि
दारिभूषयोः मणिमालातुहारेस्यात्कांतादंतक्षतान्तरे अमादृष्टेहेमावास्यामिनीवाल्याकुभेद्रमे अंकपालेकालोकगिरौचक्रवा
लल्कीवेतुमंडले अतिबलमहाबलौद्वौत्रिषुबलिनीमोस्त्रियोबलायांद्वि अव्यक्तवाचिमरतात्रिषुमतागजेतुमरकलः पुंसि

१-लं- लांताः सवनेमखसंधानेभिषवः स्नानयज्ञयोः कुशीलवः शीलवन्ता वाल्मीकौ नटवाचटवाचकः अपद्रेवो वेलेषे चस्नेहे चाप्यथा
५८ भवः तिरस्कारेपेणाश्वचचाह्नमातावुपल्येवो शत्रोपराशवोविमाछुद्रेजेनमौक्तिकापसः सनिश्रयेनभावसात्मभावेलवस्त्र
५९ चवे आदानवः पुमान्दोषत्रिषुक्तिस्मदुरंतयोः श्रीशातपर्वाचयावौणापुमान्वीशल्कीवे पारिप्लवः पारिप्लवचलाकुलयो
वांताः अपदेशः पदेलक्ष्यनिमितव्याजयोरपि उपस्पर्शस्त्वाचमनेस्नानस्पार्शवयोश्चसः अपभ्रंशश्च्युतिपतनेभाषाभेदानुश
दयोः त्रिषुप्रियेजीवितेशोनायमेष्यप्रतिक्रशः धूतेनात्रिषयतोगेस्याह्वातोहासहासदायोः शांताः अनिमेषश्चातिमेषोप्येतौ
द्वौमुरमत्स्ययोः अनमर्षः सुरापानपात्रेतत्साभिलाषयोः अनकुर्योरथस्याथस्थितदारुणाकर्षणो त्रियामुपनिहृषिर्मेननमा
नारहस्येः अंतरीक्षंत्विषेवर्षणोभ्राक्षेनपुंसकं नाकिशोरेभूपदेचोशुचावाम्नातकेरवो षांताः अधिवासोनिवसनेगंधधूपादि
संस्कृतो राजादंसोन्दपःश्रेष्ठेपजीदेकेविभावसुःचंद्रहासः खड्गमात्रेस्वेद्रदशामुखस्यच ह्रासामधुरसाभावेस्वादूस्मृतमापुन राम०
५८

द्राक्षायांमदिरायांचततः स्वग्रेयसंमुक्तो भादेप्यथोतामरसंताम्रास्वर्णेसराऊहे विषुमांद्रेधनामसः क्लीवेवुन्मेषवूरटे केप्र
रनिपातसयोश्चेममम्यकूासिद्धासेचना मलीमसंतुमलीनेत्रिषुलोहेनपुंसके सीताः प्रतिग्रहः सैन्यपृष्ठेदानग्रव्येपतग्रहे स्वी
कारचाप्याज्वयोनौनौपितृतोपेपितामहः उवानहोवाणालेपवीणायाश्चनिवंधने अवग्रहोवृष्टिरोधेप्रतिवंधेगजालिके
परिवर्हाराजयोग्यवस्तुन्यपिपरिच्छदे परीवाहोजलोच्छ्वासेसितिभुग्याग्यवस्तुति अवरोहोवतारेलताचायंगतोधितः
मूलेपरिजनपल्लीशापारोनेपरियहः अभिमभियोगेपिचेंद्रान्यकांत्तमोपहाः उपग्रहस्तूयग्रहकोस्यादद्यामनकूलयेने
वरारोहानितंविन्योकधोंगधवहः पुनः वायौनानासिकायांस्त्रीगरुलोत्रोसेतन्दूरुहां हेताः दैवदृत्सः समसौंककल्पभूरु
हगुगुल्मौ स्मृताः इतिअमरदत्तकारिणामानिरूपमहंद्रंअधिनाथरचितायां वज्रास्तारपटकौडेयपूर्णोनानार्थवर्गमाला
यां अस्मिन्सभवतशब्दान्येचषट्सप्तवर्णकान विषभासापर्यायनाथानभिरभिरध्याहे श्रीरकेसगणास्येचित्राम्येना

१-ल- गवाक्षिकोशिकोपूङ्गेजनैलकरोल्पयोरेफलेप्ययं नारिकेलम गोक्षुरकविकंककतयोः कोल्याचस्वाद्कटकोशेयः विलिभिलि
५० कातटिनी स्यात्स्यघेतकें टभूषायां उपकारिकाथ्यां राज्वगृहे पिष्टभेदेच आक्षुरितकतुहासस्त्रीणां नवमपोतरे चापि मलि
नमुखस्त्लक्षशानैगोलोगुलेखलेमेते तचसर्वतोमुखमीशानब्रह्मणोस्तपुंस्यथः वातब्याधिलिङ्गे विपुवेघेत्रिषुकथ्यामसंग
स्मात वृषभध्वजस्तसंवेहेम्देहोप्यथोप्मनिश्वासो दशनोच्छिष्टास्येपवन्हावप्यामुशिशिसिताः पुंसि मेतमेसोधनावरा ङ्केम
तेवारणाः स्मात्कृः पुङ्केमिमवरागामवति रागात्वचलेपिवमनस्यापरिभाषणमालापनेमछेदोपलभेच अपराजितो हरीशो।
पृथिवीपतिरंतकमहीशेपि सूतेवसंतदूतः पंचमनिनदेपिकोकिलेपिस्यात मूर्द्धाभिषक्तशब्दस्तत्रिषुमभोसत्रभूपयोस्त
पुमान् गोज्योतिषाधिपतौ हाववशीतभानुश्चशीतभानुश्च योजनगन्धीसिताकस्तूरीव्यासमातांच मधूमत्स्नावलीहरीकुसु
मकनकेमहाराजते हरिधवेत्स्नेतुकुमंचेत्स्नमेतारमूरुहे घस्त्री वरवर्णिनी हरिद्रावरनारीरोचमाः लासाचपुष्प्यः काशमद गम०
५०

कारकेतकश्चाथ । धूलिकदंबोनिर्वेनीपेव कलाद्रुमेतिनिशे गोरसेतंदुलोगोधूमेगोरसजंवृत्तौ त्रिषुतुम्बकुमर्हैमवत्क्रारिपुव
चनीयंस्यात् क्लीवेतुदुग्धाफेनेदुग्धाग्रेदुग्धाताननीयं सौधाश्रृकपुगुलफद्रुमनीयेनापितस्थमवौ अंतावसायिनावपवृषा
कपायीरमागोयोः चित्रागारविशेषेकाव्यविशेषेचसर्वतोभद्र अलकाचालेथमहेंद्रनगरीपुवीरस्थैाकसोंस्यात् तिलकेतमा
लपत्रयतकेतापिच्छयोरपितत् वल्लभद्रोवेश्यवाणः शोभाहिंस्रकर्कुंडलोपने यहोचिपांडिकस्यहोवतावासुनीवलीहृयो
तसौचेतुसिस्यादश्वावासितेभवल्कौवाहिंगुद्रुमस्यचरिपेनिर्देपिचहिंगुनिर्यासः एतौहिरण्यवाक्रशोननरश्चद्रमोलीच
इतिजगद्भूषणकारिण्यांनिरूपमरत्नाधिनाथविरचितायां पंचासरपरकोशे पूर्णोनानार्थरत्नमालायां मातुलस्यासुतेधूर्तेफ
लेमातुलपुत्रकः विषवृक्तेनेप्रियालक्ष्म्यंत्राथमांगौषधावविल्वावापेचस्तनेपिस्यात्सोवः पुनर्नभूशाकक्लीवेयौवनलक्षणं
इतिषट्स्वरकांडः समाप्त सपुद्रनवनीतेतुसुधायांचसुधाकरो त्रिपासममभिहारस्यात्स्यातःपुनर्नभूशाखयोः इतिसमा

१-ल माम्भाकोडः निदाघघर्मौ स्वेदो स्मृश्रीष्मेयंतत्कवासरे आतयोचाप्यवरुणामसमुद्रोयादसांपतौ पादस्पतिचवत्सेद्रोशिस्व
५१ योगणिगागमाः वंतमोनेमाचंतमाः कर्णापूरोपिरोशेखर इतिपुंल्लिंगविषमासराः दशेनेभिनयेमूचाम्रूचनाव्यथनेचते
51 मातम्पयेत्कमायांचसेगानेन्योतृनिस्पपिच इतिस्त्रीलिंगविषमासराः यज्ञोपवीतोपवीतेत्र्यस्त्रत्रोतरीपयोः शुकुनं
चनिमितंचशुभादेः सूचकेपिच धरुणाश्रणारत्नगभीरंगहनंवपुः सेव्यादिंसस्वादुहूपातालेचतनेप्यमी इतिनपुंसका
विषमासराः भगवान्बद्दिविस्मीशाषुज्येश्मगवत्कमामदत्त्रिघधिकेपूज्येमदतीकापिवद्वकी भोगीग्राभाधधिकृतेम्
पंतोमुशिसमर्पयोः भोगिन्यस्योनर्पस्यान्याकामिन्यामदिषीविना मास्वतीनदाभेदनधोगीगीर्देवतागिरोः गोम्रगगामुम
न्स्यास्यंसिरस्वांस्तनेरंवुधौ भव्येपुराणिमोदोचभूत्यैश्वर्यविभूतयः द्वीपवतोधराभाधीद्वीपवतीनदीमुवो कवुदोस्नोककु
तल्लीवेद्दालिनोदीप्तोज्वलितइत्यमी तेजस्वीदग्धयोर्वास्रवेतोन्पलस्माणि वृषभागेप्रभावचमेवलिंगाइतिःपो इतिनानालिंगवि राम०
५१

प्रमासता: सुप्रदीप्त: प्रज्वलितोदीप्तौ ज्वलितवत्यमी तेजस्वीदग्धयोर्वाच्यावतक्ष्मानिर्दहीनयो: सुरूपस्त्रासरूपाभिरूपावे
डितसौम्ययो: प्राच्योदीच्यप्रतीच्यप्रोपाग्गुदक्कूवत्यमीत्यमीस्वत्रिषुपूर्वादिदिग्देशकालार्थेपुत्वलिंगका: इतिवाच्यलिंग
विषमासता: स्कंदस्यशंभोर्धातुश्चपर्याया: सकला: क्रमात रुद्रास्सप्रामुर्वेपंचसुर्वेचापिचतनुर्मूर्वैनिशायास्तकदृशिद्राया
मेघस्याभ्रकमुत्तयो: इंद्रस्यगुग्गुलूलूककाकूटजेघपचित्रके भल्लाजकेपिवन्हेस्य: अर्कस्याकेतारावपि गौयोस्त्वतस्यामिंदोस्त्व
कांपिल्यघनसारयो: वज्रस्यहीरकस्त्वस्यत्वभ्रके पारामात्मनिदृपदोहरस्वशैलेयकार्यामेवासोनर: कनकस्यतुधुतुरनागकेसर
योनर: शिरस: शिखिरेचाथवा: पद्मस्यसारसे ५ पर्णास्यगुहतिलकौवेनर: किंशुकपाटये शस्त्रस्यापसिके शस्यवदिष्टिचा
नपुंसके व्याध: कुष्ठारव्योपधस्य: शोणितस्यतुकुंकुमेविदोसि— दिशारीरविकारेप्यभिधावपि कूर्मस्यामकारस्यधशरवस्य
निधिसंख्ययो: अपसोपरिचेपिस्फुरणांवर्हिषमुत्तयो: मातृर्नामानिपार्वत्यारंध्रस्यारसि— पुणोध्वजधूमसदेह्रास्त्ववषाणसभरं॥

१. ल. तिना वामस्यापिचवर्षयोर्वा: कमात्मूर्द्धोदिपयसु अजवृषभमिथुनकर्कटमृगेंद्रकन्यानांतुलावृश्चिकयानांमकरकछपमी
५२ नानांद्वादशराशिष्वपिक्रमश: इतिजगदुपकारिणांपातिरूपमदड्डाधिनाथरचितायां संकीर्णशब्दकांड: संपूर्णोनानार्थोत्तल
मालायां अस्यांनिषेधस्तल्यार्थेप्याल्कसंतापकोपयो: अटीषदर्थेमिथ्याप्रौक्रियायोगेचसीम्निच आमंगल्यस्मृतौवा
52 क्यआक्षेपमतदर्षयो: इतित्रिस्वरकोपेतिघाकोपेदुखभावने उपसंवृद्धौहविप — तवाक्याभासयो: हकारस्यापिहकारो
हाविनौवाक्यकुत्सयो: लटु: स्वभावनेकोपेप्रत्यक्षेसंनिधावपि स्मृत्याहाणार्थेवैतुस्मृत्यादिषुतिषु ऐकारस्यादनुमतौपर
मात्मन्यपक्रमे ओं ॐ शब्दावुभौस्यातांसंबुध्याहानयोरपि चान्वाचयेसमाहारेमिथोयोगेसमुच्चये भेदेवधारणेतस्याद्राशो
भनटु: स्वयो: निर्मत्सेनेकुमुमेधि — — शभावनिकामयो: नटीषदर्थेचाभावेताहिरूद्धततन्मयो: प्रश्नोविकल्पेनुस्वि॥ राम०
च्चनिषेधेनिश्चयेचनि: स्मनिषेधेस्मृतौविनौप्रपाध्वेम्यप्रकर्षयो: वैसंवुद्धाचनुनयेवाक्यारंभप्रसिद्धयो: विनिषेधेपृथग्भा ५२

वेवाविकल्पोपमानयोः स्वर्लोकेपरलोकेचशंकल्याणेसुखेपिच समभेदेसमीचीनेतुस्याच्छोभनंपुंसयोः हंसंवृद्धौप्रवृद्धौचहा
विषादश्शुगार्तिषु हिंशब्दावधृतौहेतौवाक्यविशेषणे हिविस्मयेविषादेचाहिंसमश्रविकूकयोः हंभर्त्सनामंत्रणयोर्हुस्याद्धि
स्मयहर्षयोर्हेहैव्यस्तौसमस्तौद्रुं ईतिसंबोधनार्थयोः होहोतथैवतुहिचस्म हैवैपादपूरणे इतिनामद्रुपकारिपाणो अव्ययास
रकांडः संपूर्णः सहैकवारेचसकृदंगमेवृद्धिहर्षयोः कश्चित्प्रश्नेकामवादेवार्ताभावनार्थयोः पश्चात्प्रतीच्यांचरमेकिंचा
रंभविशेषयोः मुहुर्भृशंसनेत्यर्थेवाछ्लेनुमतेदछेहंतहर्षेविषादेचावाक्यारंभानुकंपयोः स्वास्त्याशीः क्षेमनिष्पापपुण्यापामंगलवा
चकः नानानुकंपासंतोषखेदामंत्रणविस्मये ध्यांतनंतर्येपरिप्रश्नेपंचमेप्यर्थेमवेततेः ध्रुतनतस्यात्मनिप्रश्नेपंचमप्यर्थोपलंपयो
आदिमकारसंपूर्तिहेतुप्रकारणेधिति अतिस्यादधिकार्थेकोमर्षणेसापामतिवित्रिमे प्रतिप्रतिनिधावि‾भुतास्व्यानाभिमुरु
ख्ययोःवीप्सायांलक्षणाभागेप्रतितिस्तानेवधारणे उतप्रश्नेवितर्केस्यात्समुच्चयविकल्पयोःपीडेप्यानमातिष्यक्तस्यात्तोहेतु।

१-ला- चित्रयोः अथो अथेत्युभौ प्रश्नविकल्पारंभमंगले आनंतर्ये च कार्त्स्न्ये च मिथोन्योन्यं रहस्यपि कथं प्रश्नप्रकारार्थसंभ्रमे
५३ वस्तोरपि च सादृश्ये यथा नतिक्रांतौ विप्सायोग्यत्वयोरपि तथा समुच्चयेप्यनुज्ञायां साम्यनिश्चययोस्तथा वृथा निरर्थकाविध्ये
53 प्रादुर्जन्यप्रकाशयोः स्वल्पमल्पयोरहा स्यादध्यधिकेश्वरे नन्वनुज्ञातिपृच्छानुनयेष्ववधारणे आमंत्रणे च ननातु
निनानेकोभयार्थकः हेतुसादृश्यपर्याप्त्यानेमनावस्वल्पार्थमदयोः अनु हीने च सादृश्ये पश्चादर्थेप्यनुक्रमे लक्षणादौ
समीपयथ किंनु प्रश्नवितर्कयोः पुनरप्रथमप्रश्नेभेदावृत्त्यावधारणे शनैः शनैस्स्यात्स्वल्पे नुनं निश्चयतर्कयोः उपहीना
तिकारंभेषाचार्यकरणाधिके उपस्यान्हवनाप्रश्नशंकागर्हसमुच्चये अपापकृष्टत्यागेरभिवीप्सानिमुखयोः सामित्वर्धे
जुगुप्सायां अमा निकटसहार्थयोः नाम प्रकाशे कुत्सायां संभाव्ये गर्हितोक्तधि किमु संभवनायां च सादिकल्पेपि मर्षयो
कामं प्रकामेनुमतौ प्रश्नानुनययोरपि अये विषादस्मरणक्रोधसंभाववाचकः प्रागतिहीनेनाद्वैतापूर्णो प्रथमेपि च पुरा राम० ५३

मचं धेअनते निकटायाव्यतीपयोः परितस्मात्सतोभावे लेसमाणादि सूभृषो आलिंगने वर्जने चाप्यारा दूरसमीपयोः रितो
धौति रश्चाने रपगर्थे तिके हिरुक्त गरुपूपुरास्मिमेवित्नारेगी कृतौत्रयः संभावनायां वावार्तायां स्रतावतनुनयो किला निषे
धनाक्याले कारजिज्ञासानुनये खलु शक्तिभूषणपर्यो प्रकवाराणानर्थक्युष्कले एवेसमाभ्यनुज्ञानप्रकारार्थोभिधायकः अ
नज्ञानालंवनयोरेवसाम्येवधारणायावता वच्च साकल्येवधौमानावधारणे पहत्यश्चेवितर्केचप्राध्वनेस्मानुकूलयोः भूयः
मराथ्येयाः शश्वत्प्रकर्षात्पर्थयोभ्रंशो भूम्निमर्थेसुखेजोषमद्रासेपनिषेधयोः सहसाहस्यसाकल्येपारापग्रसमाहि
षु अहोधिगर्थे आश्चर्येविषाद्कारणार्थयोभ्रंशे भूम्निमर्थेसुखेजोषमादासेपनिच्यषेधायोः सहसाहस्पसाका
ल्पेपारापग्रसमाहिष अहोधिगर्थे आश्चर्येविषादकारणार्थयोः तर्हिअश्रेचोतरेवसमानुसारणयोर्मुहुः आहो उताहो
इत्येतौ विचारमश्नयोरपि हाहास्मारन्दुतेरवेदे ह्रीहीविस्मयहर्षयोः तुल्यपत्यस्सयोसासातमंस्रूसर्वेभ्रशार्थयोः इतिजग

२·ना· ५४ दुपकारिण्यां निरुपमदण्डाधिनाथविरचितायां अव्ययप्रसारकाण्डः पूर्णो नानार्थरत्नमालायां ननु च प्रश्नदुष्टोक्तौ गर्वे पक्षम
निषेधयोः अनीश्वरमनिशे शीघ्रमुहूर्ते महर्षयोः पुरस्तात्प्रथमे ग्रे च पुरार्थे पूर्वे दिश्यपि किमुतातिशयप्रश्नविकल्पेषु च सं
मतं पुरःकायेष्ववाधनार्थे च अन्तर्मध्ये गते जगतः पुरतः पुरतः श्वेति द्वावेतौ मध्यमाश्रयोः साकल्ये शीघ्रेऽभ्यतः समी
54 पाभिमुखतितः सपदि क्षिप्रमरुपोर्थे इदानीं वा सम्भूषयोः अमत्यर्थे च स्त्रमपाश वक्तत्वेति कुमध्ययोः प्रातः पूर्वाह्णि पूर्वे
द्युः तदाति क्रमध्ययोः विनार्थेऽप्यारथ्यायो मुरहस्यश्चैत जल्पने अजस्रात्वरितेतत्वे सहसाभूत्यहेतुके सधाध्ये यहल्केशदुख
हर्षे न वा च केः अहहावस्तुतोरवदेप्ययमध्याविमार्पयोः इति अव्ययप्रसारकाण्डः अतोऽग्रमूर्धसंबुद्धिस्तुतस्वेदे घहावतीसमन्ततः सर्वतार्थे
शोभानानंतमुखाभ्यांयोः इति जगदुपकारिण्यां अव्ययप्रसारकाण्डः पूर्णो नानार्थरत्नमालायां अन्तस्थादिति श्रीमान्नानार्थरत्नमाला राम०
याः ७ षट्काण्डाः परिसमाप्ताः ७ शुभमस्तु ७ पु° ५४